

Uygulama Sonrası Değerlendirme Raporu

İşletmelere Yönelik Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı (2010)

İzleme ve Değerlendirme Birimi

2015

DEĞERLENDİRME EKİBİ

Aşkın AYIK – İzleme ve Değerlendirme Birim Başkanı

Mevlana C. KAPLAN – Uzman

Ayşen AKŞEHİR – Uzman

M. Cenk ERDURAK – Uzman

İZLEME EKİBİ

Fatih PİŞKİN – Uzman

Vesile ALIŞ – Uzman

Osman ALTAY – Uzman

M. Hasan BULUT – Uzman

Mevlana C. KAPLAN – Uzman

Sonay Arzu PARMAKSIZ – Uzman

M. Emin ŞENGÜL – Uzman

A. Levend KALAÇ – Uzman

Seda ATABAY – Uzman

Cüneyt GENÇ – Uzman

Nusret YALÇIN – Uzman

Furkan COŞKUN – Uzman

Nesrin BEDELOĞLU – Uzman

*UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) tarafından 29 Eylül – 2 Ekim 2013 tarihleri arasında Brezilya'nın Sao Paulo kentinde düzenlenen 3. Uluslararası Değerlendirme Kapasiteleri Konferansında **2015 Uluslararası Değerlendirme Yılı** ilan edilmiştir.*

İÇİNDEKİLER

1	YÖNETİCİ ÖZETİ	1
2	GİRİŞ	3
3	DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	5
4	İLGİLİLİK ANALİZİ	7
	4.1 PROGRAM ÖNCELİKLERİ	7
	4.2 PROGRAMIN TEKLİF ÇAĞRISI DÖNEMİ PLANLARIYLA OLAN İLGİLİLİĞİ	7
	4.2.1 Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013).....	7
	4.2.2 İstanbul Bölge Planı (2010-2013).....	7
	4.3 PROGRAMIN GÜNCEL PLANLARLA OLAN İLGİLİLİĞİ	8
	4.3.1 Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018).....	8
	4.3.2 İstanbul Bölge Planı (2014-2023).....	8
	4.4 PROJELERİN İLGİLİLİĞİ	8
	4.5 SONUÇ	12
5	ETKİLİLİK ANALİZİ	13
	5.1 PROJE BAZINDA DEĞERLENDİRMELER	13
	5.2 PROGRAM BAZINDA DEĞERLENDİRMELER	17
6	ETKİNLİK ANALİZİ	20
	6.1 AJANSIN GENEL HİZMETLER MALİYETİ	21
	6.2 PROJE BAZINDA DEĞERLENDİRMELER	23
	6.2.1 Özışmak İstif Makineleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	23
	6.2.2 İmkosan Kalite Kontrol Tic. A.Ş.	25
	6.2.3 Özkardeşler Karton Ambalaj Endüstriyel Kalıp San. ve Tic. Ltd. Şti.	27
	6.2.4 Kalite Endüstriyel Mutfak Ekipmanları San. ve Tic. Ltd. Şti.	29
	6.2.5 Karel Kalıp San. A.Ş.	31
	6.2.6 Fonoklik İletişim Hizmetleri ve Tic. A.Ş.	33
	6.2.7 Kapital Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Ltd. Şti.	35
	6.2.8 Robart Makine Tasarım Üretim Ltd. Şti.	37
	6.2.9 Onair Medya Komünikasyon Reklam ve Yayıncılık Hizmetleri Ltd. Şti.	39
	6.2.10 Özkan Elektrik Otomasyon Metal San. Tic. Ltd. Şti.	41
	6.2.11 Canovate Elektronik Endüstri ve Tic. A.Ş.	43
	6.2.12 Akademik Mühendislik İnşaat ve Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	45
	6.2.13 GVD Elektrik Mühendislik İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	47
	6.2.14 Tinkap Yüzey İşlemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	49

6.2.15	Optomed Ölçüm Kalibrasyon Elektronik Tıbbi Sistemler San. ve Tic. Ltd. Şti.	51
6.2.16	Eroğlu Isı ve Endüstri Cihazları San. ve Tic. A.Ş.....	53
6.2.17	Arı Teknokent Proje Geliştirme Planlama A.Ş.	55
6.2.18	GVG Danışmanlık Ltd. Şti.	57
6.2.19	T-T Danışmanlık İnşaat Turizm İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	59
6.2.20	Turkuaz Park Ahşap Yapı Peyzaj İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.	61
6.2.21	Boğaziçi Endüstriyel Mutfak Makinaları San. ve Tic. Ltd. Şti.	63
6.2.22	İnfotron Elektronik ve Bilgisayar Sistemleri Üretim ve Tic. A.Ş.	65
6.2.23	L.Y.R.A. Gıda San. A.Ş.....	67
6.2.24	Eklips Bilişim Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	68
6.2.25	Sanimaks Hijyen Ürünleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.....	70
6.2.26	İstanbul Belediyeleri Bilgi İşlem Enerji San. ve Tic. A.Ş. (BELBİM)	72
6.2.27	Set Medikal San. ve Tic. A.Ş.....	73
6.2.28	Etkin Proje Yönetim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.....	75
6.2.29	Atlantis Mühendislik Golf Peyzaj Tarımsal Sulama Sist. İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti.....	76
6.2.30	Eksel İletişim Tic. A.Ş.....	77
6.2.31	Ferhat Makina Elektronik Otomasyon İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.....	78
6.2.32	İstanbul Ağaç Peyzaj Eğitim Hizm. ve Hayvanat Bahçesi İşletmeciliği San. Tic. A.Ş.....	80
6.2.33	Delta Galvanoteknik Kimyevi Maddeler San. ve Tic. Ltd. Şti.	82
6.2.34	Elisolar Aydınlatma Enerji Elektronik ve Ar-Ge Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.....	84
6.3	PROGRAM BAZINDA DEĞERLENDİRMELER	86
7	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ANALİZİ	92
8	ETKİ ANALİZİ	94
8.1	KÜRESEL REKABET EDEBİLİRLİK VE KALKINMA İLİŞKİSİ	94
8.2	YENİLİK VE KÜRESEL REKABET EDEBİLİRLİK İLİŞKİSİ	94
8.3	PROGRAMIN HEDEFİ	96
8.4	PROGRAMIN EKONOMİK KALKINMAYA ETKİSİ	97
8.5	İŞLETMELERE YÖNELİK YARATICI ENDÜSTRİLER MALİ DESTEK PROGRAMI İLE BİRLİKTE TOPLAM ETKİ	103
9	KATKISALLIK	104
10	SONUÇ	108
10.1	PROJELERİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	108
10.2	PROGRAMIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	109

1 YÖNETİCİ ÖZETİ

İstanbul Bölgesindeki işletmelerin bilgi ve teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanarak daha fazla değer üretmesini sağlayarak bölgenin küresel rekabet edebilirlik düzeyinin yükselmesine katkıda bulunmayı hedefleyen 'İşletmelere Yönelik Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı' kapsamında, 2011 Temmuz - 2012 Temmuz döneminde 34 proje yürütülmüştür.

Proje faaliyetleri kapsamında;

- 12 projede üniversiteler ile işbirliği kurulmuş,
- 17 projede Ar-Ge çalışması yapılmış
- projelerin tamamında yenilik üretilmiş (20 ürün/hizmet yeniliği, 14 süreç yeniliği, 1 pazarlama yeniliği ve 1 organizasyon yeniliği),
- söz konusu yeniliklere ilişkin 15 patent, 10 faydalı model ve 8 endüstriyel tasarım tescil başvurusunda bulunulmuş

ve bu yolla yararlanıcıların rekabet edebilirliklerinin artması sağlanmıştır.

Sonuçta;

- 25 yararlanıcının proje sürelerinin sona erdiği yılı takip eden takvim yılına (2013) ilişkin faaliyet karlarının proje sayesinde arttığı ve takip eden 4 yıla ilişkin beklentinin de aynı yönde olduğu,
- 2 yararlanıcının karlarının ise 2013 yılında etkilenmemekle beraber, takip eden 4 yılda artmasının beklendiği,
- ürettiği yeniliği ticarileştiremeyen 5 yararlanıcının her hangi bir gelir beklentisinin olmadığı,
- 1 yararlanıcının 2013 yılında proje sayesinde yaptığı cirodan zarar ettiği gibi, sonraki yıllarda söz konusu zararı telafi edecek düzeyde kara ulaşmasının beklenmediği,
- teknozent işleten 1 yararlanıcının karının projenin doğurduğu giderler nedeniyle 2013 yılında azaldığı, sonraki yıllarda da mevcut durumun sürmesinin beklendiği, bununla beraber projede kurulan kuluçka merkezine kabul edilerek gelişme imkanı verilen 10 iş fikrinin şirketleştiği,
- projeler sayesinde tüm yararlanıcıların ve yeni kurulan şirketlerin 2013 yılı toplam karının %4,7 oranında (2 milyon TL civarında) arttığı, müteakip 4 yıl ile birlikte 5 yıllık toplam karının ise %6,8 oranında (25 milyon TL civarında) artmasının beklendiği,
- 94'ü bilgi odaklı sektörlerde olmak üzere toplam 166 yeni istihdam sağlandığı ve bu rakamın 68'inin yukarıda bahsi geçen yeni kurulan şirketler tarafından gerçekleştirildiği,

tespit edilmiştir.

Proje faaliyetleri ile mevcut ve beklenen sonuçlar, uluslararası kurumlarda ve gelişmiş ülkelerde kamu müdahalelerinin değerlendirilmesinde uygulanmakta olan 5 kriter (ilgililik, etkililik, etkinlik, sürdürülebilirlik, etki) ve katkısallık çerçevesinde değerlendirilerek projelerin ve Programın başarı düzeyleri hesaplanmıştır:

- ✓ Programın hedef ve önceliklerinin proje teklif çağrısı tarihindeki ve mevcut ulusal ve bölgesel planlara ait stratejik amaç ve hedefler ile uyumlu olduğu, proje sonuçlarının ise program hedef ve önceliklerine katkı sağladığı ve böylece program ve projelerin **ilgililik** kriterini karşıladığı tespit edilmiştir.

- ✓ **Etkililik** kriteri çerçevesinde, program bazında hedef belirlenmediğinden projelerin belirledikleri hedeflere ulaşma oranları hesaplanmış olup; ortalamanın %98 olduğu ve 34 projeden 13'ünün hedeflerine ulaşamadığı gözlenmiştir.
- ✓ Projeler sonucunda topluma sağlanması beklenen toplam faydanın parasal değerinin (projelerin sona erdiği 2012 yılsonu itibariyle net bugünkü değerinin) Ajansın yaptığı harcamalar tutarını 2014 yılının ikinci yarısında, toplam harcamalar tutarını ise 2016 yılının ilk çeyreğinde karşılaması, projeler sona erdikten sonraki 10 yıl içinde Ajansın yaptığı harcamaların yaklaşık 8 katı değerine, toplam harcamaların ise 3,3 katı değerine ulaşması beklenmekte olup; programın **etkin** olduğu sonucuna varılmıştır.
- ✓ LYRA GIDA, BELBİM, ETKİN PROJE, ATLANTİS MÜHENDİSLİK, EKSEL İLETİŞİM ve ELİSOLAR dışındaki projelerde sürdürülebilir faydalar üretildiği ve böylece **sürdürülebilirliğin** sağlandığı gözlenmiştir.
- ✓ Program, Bölgenin ve Bölgede hedef grubu olan işletmelerin küresel rekabet edebilirliklerini artırarak ekonomik kalkınmaya katkı sağlamış olup; (mali mevzuata göre) 'büyük mükellef' kapsamına girmeyen şirketlerin 2013 yılı toplam net karının yüz binde 6,3 oranında artmasını sağlamıştır. Söz konusu **etkinin** sonraki yıllarda da sürmesi beklenmektedir.
- ✓ **Katkısallık** analizi kapsamında, Ajans desteğinin projelerin gerçekleşmesine ve projelerin elde edilen sonuçlara katkısı değerlendirilmiş olup; Ajans desteğinin katkısallığının tam olduğu, yani sonuçların tamamının (gerçekleştikleri dönem itibariyle) desteğimiz sayesinde elde edildiği sonucuna varılmıştır.
- ✓ Etkinlik, etkililik, sürdürülebilirlik ve etki analizi sonuçları üzerinden skalalar oluşturularak 10 puan üzerinden **projelerin başarı düzeyleri** hesaplanmış olup; ortalaması olan 4,78 puanın üzerinde 24 proje, 5 puanın altında ise 10 proje bulunmakta olup 2 proje hiç puan alamamıştır.
- ✓ Etkinlik ve etki analizlerine katkısallık faktörünü katarak (programlar karşılaştırılırken kullanılmak üzere) **Programın başarı düzeyi** hesaplanmıştır. Ajans katkısallığı tam olduğundan, bulunan değerler etkilenmemiştir. Buna göre, Bölgede 'büyük mükellef' kapsamına girmeyen şirketlerin 2013 yılı toplam net karında yüz binde 6,3 oranında artış sağlanmış olup; 10 yılın sonunda, devletin yaptığı harcamaların yaklaşık 8 katı değerinde sosyal refah artışı beklenmektedir.

2 GİRİŞ

Kamu politikalarının değerlendirilmesi, demokratik ülkelerde ve uluslararası kurumlarda 1960'lı yıllardan bu yana teşvik edilen ve kurumsallaşan bir yönetim aracı olmuştur. Bu kapsamda, UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) tarafından 29 Eylül – 2 Ekim 2013 tarihleri arasında Brezilya'nın Sao Paulo kentinde düzenlenen 3. Uluslararası Değerlendirme Kapasiteleri Konferansında 2015'in Uluslararası Değerlendirme Yılı ilan edilmesi son dönemde gerçekleşen önemli gelişmeler arasında yer almıştır.

Özellikle, kamu kaynakları kullanılarak uygulanan destekleme politikalarının değerlendirilmesine ilişkin toplumsal talep bu yönde yapılan çalışmalara hız vererek uzmanlıkların oluşmasını ve detaylı analiz modellerinin geliştirilmesini sağlamıştır. Bu modellerde; hesap verilebilirliğin ve politika yapıcılara geri bildirim sağlanabilmesi amacıyla, müdahalenin hedeflenen etkiye ulaşma ve maliyetine oranla fayda üretme başarısının hesaplanmasına ilişkin yöntemler ortaya koyulmuştur.

Bu kapsamda, Ajansımız mali destek programlarının değerlendirilmesi gündeme alındığında, öncelikle kapsamlı bir literatür taraması yapılarak, Birleşmiş Milletler Örgütü, OECD, Avrupa Birliği kurumları ve gelişmiş ülkelerde uygulanmakta olan yöntemler araştırıldı ve programlara uygun değerlendirme usullerinin ana hatları belirlendi. Nasıl bir değerlendirme istendiğine karar verildikten sonra bu işin kimin tarafından yapılacağı gündeme geldi. Objektifliği sağlamak için, değerlendirmenin Ajans dışı uzmanlar tarafından yapılmasının uygun olacağı düşünüldü. Ancak, incelenen mevcut değerlendirme örneklerindeki yöntemlerin beklentileri karşılamadığı kanaatine varıldı. Ajansın programlama süreçlerinin dışında kalan izleme ve Değerlendirme Biriminin sübjektif olarak nitelendirilemeyecek şeffaf bir yöntem geliştirerek bu çalışmayı yürütmesi kararı alındı ve sonuca varıldı.

Geliştirilen yöntem; uluslararası kurumların ve gelişmiş ülkelerin uyguladığı değerlendirme kriterleri ve temel metodolojileri ile birlikte detaylarda birçok yenilikler içeriyor. Yöntemin ayırt edici özellikleri arasında;

- Ajansın mali destek programlarının yapısına uygun olması,
- Objektifliği sağlaması ve sübjektif yorumlar içermemesi,
- Projeleri ve programları birbirleriyle karşılaştırmaya olanak sağlayan sayısal sonuçlar içermesi,
- Uygulama sonrası ortaya çıkan sonuçlardan yola çıkarak beklenen sonuçları da analize katması,
- Bilimsel kaynaklara, yararlanıcılardan alınan verilere ve anketlere dayalı olarak yapılan masa başı bir çalışma olması,

sayılabilir.

Bu çalışmada; değerlendirme kriterleri ortaya koyulduktan sonra, her bir kriter bazında geliştirilen yöntem ile tek tek projelere ve programa ilişkin olarak ulaşılan sonuçlar safha safha açıklandı. Bu sonuçlar ile Ajans desteği arasındaki illiyet bağı analiz edildikten sonra, tüm tespitleri bir araya getirmek amacıyla geliştirilen yöntemle projelerin ve programın genel değerlendirmesi yapıldı.

Çalışma boyunca sadeliği ve anlaşılabilirliği sağlamak yararlanıcıların tam unvanları yerine aşağıdaki tabloda belirtilen kısa unvanları kullanılmıştır.

Yararlanıcı Unvan	Yararlanıcı Kısa Unvan
Özişmak İstif Makineleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	ÖZİŞMAK
İmkosan Kalite Kontrol Tic. A.Ş.	İMKOSAN
Özkardeşler Karton Ambalaj End. Kalıp San. ve Tic. Ltd. Şti.	ÖZKARDEŞLER
Kalite Endüstriyel Mutfak Ekipmanları San. ve Tic. Ltd. Şti.	KALİTE END. MUFTAK
Karel Kalıp San. A.Ş.	KAREL KALIP
Fonoklik İletişim Hizmetleri ve Tic. A.Ş.	FONOKLİK
Kapital Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Ltd.Şti.	KAPİTAL SMMM
Robart Makina Tasarım Üretim Ltd. Şti.	ROBART MAKİNA
Onair Medya Komünikasyon Reklam ve Yayıncılık Hizm.Ltd.Şti.	ONAIR MEDYA
Özkan Elektrik Otomasyon Metal San. Tic. Ltd. Şti.	ÖZKAN ELEKTRİK
Canovate Elektronik Endüstri ve Tic. A.Ş.	CANOVATE
Akademik Mühendislik İnşaat Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	AKADEMİK MÜHENDİSLİK
GVD Elektrik Mühendislik İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	GVD ELEKTRİK
Tinkap Yüzey İşlemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	TİNKAP
Optomed Ölçüm Kalibrasyon Elekt. Tıbbi Sist.San.Tic.Ltd. Şti.	OPTOMED
Eroğlu Isı ve Endüstri Cihazları San. ve Tic. A.Ş	EROĞLU ISI
Arı Teknokent Proje Geliştirme Planlama A.Ş.	ARI TEKNOKENT
GVG Danışmanlık Ltd.Şti.	GVG DANIŞMANLIK
T-T Danışmanlık İnşaat Turizm İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	T-T DANIŞMANLIK
Turkuaz Park Ahşap Yapı Peyzaj İnşaat San. Tic. Ltd Şti	TURKUAZ PARK
Boğaziçi Endüstriyel Mutfak Makinaları San. ve Tic. Ltd. Şti.	BOĞAZIÇI END. MUFTAK
İnfotron Elektronik ve Bilgisayar Sist. Üretim ve Tic. A.Ş.	İNFOTRON
L.Y.R.A.Gıda San. A.Ş.	LYRA GIDA
Eklips Bilişim Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	EKLİPS BİLİŞİM
Sanimaks Hijyen Ürünleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	SANİMAKS
Belbim AŞ, İstanbul Belediyeleri Bilgi İşl.En.San.Tic. A.Ş.	BELBİM
Set Medikal San. ve Tic. A.Ş.	SET MEDİKAL
Etkin Proje Yönetim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.	ETKİN PROJE
Atlantis Müh. Golf Peyz.Tar.Sul.Sist.İnş.Taah.San.Tic.Ltd.Şti.	ATLANTİS MÜHENDİSLİK
Eksel İletişim Tic. A.Ş.	EKSEL İLETİŞİM
Ferhat Makina Elektronik Otomasyon İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.	FERHAT MAKİNA
İstanbul Ağaç Peyz.Eğt.Hizm.Hayv. Bahçesi İşl.San.Tic. A.Ş.	İSTANBUL AĞAÇ
Delta Galvanoteknik Kimyevi Maddeler San. ve Tic. Ltd. Şti.	DELTA GALVANOTEKNİK
Elisolar Aydınlatma Enerji Elekt. Ar-Ge Tek. San. Tic. Ltd. Şti.	ELİSOLAR

3 DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

Değerlendirme, OECD kaynaklarında, devam etmekte olan ya da tamamlanmış proje, program veya politikaların planlama ve uygulama süreçleri ile sonuçlarının sistematik ve objektif olarak incelenmesi şeklinde tanımlanmaktadır.

Değerlendirme;

- kamu müdahalesinin¹ başarısının ölçülmesi,
- mevcut program ve politikaların geribildirimlerinden yapılan çıkarımların sonraki müdahalelerin geliştirilmesine veya karar verme mekanizmalarında kullanılmasına olanak vermesi ve
- hesap verilebilirliğin sağlanması,

amacıyla yapılır.

OECD ve Avrupa Komisyonu, kamu müdahalelerini ilgililik, etkinlik, etkililik, etki ve sürdürülebilirlik kriterleri çerçevesinde değerlendirmektedir.²

İlgililik

İlgililik kapsamında, kamu müdahalesinin hedeflerinin hedef grubuna ilişkin müdahale tarihindeki ve sonrasındaki üst politikalar ile ne ölçüde uyumlu olduğu değerlendirilmektedir.

Bu çalışmada; program hedeflerinin hem teklif çağrısı dönemindeki hem de güncel ulusal ve bölgesel planlarla olan ilgililiği ile müdahale kapsamında yürütülen proje faaliyetlerinin ve çıktılarının program hedefleriyle uyumlu olup olmadığı incelenmiştir.

Etkililik

Etkililik analizi; performans değerlendirmesi niteliğinde bir yöntem olup, kamu müdahalesinde belirlenen hedeflerin ne oranda başarıldığını ölçer. Program hedefleri belirlenmediğinden çalışmamızda sadece projelerin hedeflerine ulaşma dereceleri ölçülmüştür.

Etkinlik

Etkinlik analizi; kamu müdahalesinin doğurduğu maliyete oranla sosyal/ekonomik fayda üretme başarısını, yani ne ölçüde maliyet etkin olduğunu ölçer. “Elde edilen sonuçlar katlanılan maliyetlere değer mi/değdi mi?” ve “Toplam sosyal refah artar mı/arttı mı?” sorularına yanıt aranır.

---

¹ Müdahale kavramı önceden belirlenen amaçlara ulaşmak için devlet tarafından uygulanan veya desteklenen proje, program veya politika için kullanılan terimdir.

² The DAC Principles for the Evaluation of Development Assistance, OECD, 1991, Glossary of Terms Used in Evaluation, in ‘Methods and Procedures in Aid Evaluation’, OECD 1986, and the Glossary of Evaluation and Results Based Management (RBM) Terms, OECD, 2000

Analizimizde; programın uygulama süresinde üretilen ve sonraki 10 yılda üretilmesi beklenen faydalar aynı sürelerde katlanılan ve katlanılması beklenen maliyetler ile karşılaştırılmıştır.

Etki

Etki analizinde; kamu müdahalelerinin hedef grubunda dolaylı veya doğrudan, amaçlanmış veya amaç dışı yarattığı olumlu ve olumsuz değişimler incelenmektedir. Buna müdahale sonucunda yerel, sosyal, ekonomik, çevresel ve diğer tüm kalkınma göstergelerinde oluşan etki de dâhildir. Ayrıca, müdahalenin sonuçlarının ne olduğu, faydalananlarda sağladığı temel değişikliklerin neler olduğu ve bu aktivitelerden kaç kişinin etkilendiği sorgulanmaktadır.

Bu çalışmada; projelerin sona erdikten sonra geçen süre içinde hedef grubunda meydana getirdiği ve proje sonrasındaki 5 yılda meydana getirmesi beklenen etkiler değerlendirilmiştir.

Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik analizinde; müdahale kapsamında yürütülen faaliyetlerin müdahale sona erdikten sonra fayda üretmeye devam edip etmediği değerlendirilmektedir³.

Katkısallık

Söz konusu 5 değerlendirme kriterine ilave olarak, kamu müdahalesinin doğurduğu net etkiyi ölçebilmek için;

- öncelikle, müdahale ile çıktı ve sonuçlar arasındaki illiyet bağının kurulması, yani müdahale sonucunda ortaya çıkan sonuçların ne oranda destek sayesinde gerçekleştiği, başka bir deyişle desteğin söz konusu sonuçların ortaya çıkmasına ne kadar katkı sağladığının belirlenmesi,
- diğer yandan, ortaya çıkmasına neden olunan olumsuz etkilerin de hesaba katılması,

gerekir.

Bunun için, yararlanıcılara uygulanan anketler dikkate alınarak katkısallık analizi yapılmış ve hedeflenen çıktı/sonuçların gerçekleşmesinde sağlanan net katkı belirlenmeye çalışılmıştır.

---

³ European Comission Directorate-General for Education and Culture; Handbook on Sustainability, 2006

4 İLGİLİLİK ANALİZİ

4.1 PROGRAM ÖNCELİKLERİ

İşletmelere Yönelik Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı'nın hedefi yüksek katma değer üreten, bilgiye dayalı ekonomik faaliyetlere ve hizmetlere odaklanarak bölgenin küresel rekabet edebilirlik düzeyinin yükselmesine katkı sağlamaktır.

Program öncelikleri;

- Bölgedeki ekonomik sektörlerin bilgi ve teknoloji odaklı mal/hizmet üretimi yapmalarını sağlayacak, bilgi ve teknoloji transferini kolaylaştıracak **işbirliği ağlarının** ve **ortak kullanım alanlarının** geliştirilmesi ve işlevsel hale getirilmesi
- İleri teknolojilere dayalı mal/ hizmet ve üretim süreci geliştirmeye yönelik **Ar-Ge ve yenilik** çalışmaları ve/veya bu çalışmalar sonucunda geliştirilen **ürünlerin ticarileştirilmesi** (kavram geliştirme, teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabirlik etüdü, geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yapılan laboratuvar çalışmaları, tasarım ve çizim çalışmaları, prototip üretimi, ulusal/uluslararası kuruluşlar nezdinde patent/faydalı model/marka tescilinin yapılması)
- Bilgi ve teknoloji üretimi ve kullanımına yönelik olarak **üniversite-iş dünyası işbirliğinin** geliştirilmesi

olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda projelerin; bilgi ve teknolojinin üretilmesi, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve ekonomik değere dönüştürülmesine ve bilgi ve teknoloji kullanımının artırılmasına katkıda bulunması beklenmiştir.

4.2 PROGRAMIN TEKLİF ÇAĞRISI DÖNEMİ PLANLARIYLA OLAN İLGİLİLİĞİ

4.2.1 Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)

Dokuzuncu Kalkınma Planının vizyon bileşenleri arasında "küresel ölçekte rekabet gücüne sahip olmak" ve "bilgi toplumuna dönüşmek" bulunmakta olup; bu vizyon doğrultusunda belirlenen beş gelişme ekseninde "rekabet gücünün artırılması" yer almıştır. Bu eksen altındaki önceliklerden biri 'Ar-Ge ve yenilikçiliğin geliştirilmesi' olarak belirlenmiştir.

4.2.2 İstanbul Bölge Planı (2010-2013)

Dokuzuncu Kalkınma Planı doğrultusunda Ajans tarafından hazırlanan 2010-2013 İstanbul Bölge Planının vizyon bileşenleri arasında "yüksek katma değer üreten ekonomik faaliyetleri tercih etmek" bulunmakta olup; bu vizyon doğrultusunda belirlenen beş gelişme ekseninde "küresel rekabet edebilirlik" yer almıştır. Bu eksen altındaki stratejik amaçlar arasında ise 'sanayide yüksek katma değer üreten ve ileri teknolojileri kullanan bir yapının desteklenmesi' ve 'Bölgenin bilim ve teknoloji üssü haline getirilmesi' bulunmaktadır. Söz konusu amaçlar kapsamında belirlenen aşağıdaki hedefler Programın öncelikleri ile ilgili bulunmaktadır:

- Düşük ve orta düzey teknoloji kullanan sanayi sektörlerinde Ar-Ge, yenilikçilik ve markalaşmanın teşvik edilmesi

- Ar-Ge, teknoloji geliştirme ve yenilikçiliğin özendirilmesi ve yüksek katma değer yaratan yenilikçi girişimlerin desteklenmesi
- Bölgede yaratılan bilim ve teknolojinin kullanımının yaygın hale getirilerek ekonomik değer haline getirilmesi

4.3 PROGRAMIN GÜNCEL PLANLARLA OLAN İLGİLİLİĞİ

4.3.1 Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018)

Rekabet gücünün artırılması, Onuncu Kalkınma Planının amaçları arasında da yer almış olup; bu kapsamda, üretim faktörlerinin verimlilik düzeylerinin artırılması, yenilik üretme kapasitesinin yükseltilmesi ve yeniliklerin mevcut üretim yapısıyla bütünleştirilmesi hedeflenmiştir.

4.3.2 İstanbul Bölge Planı (2014-2023)

2014-2023 İstanbul Bölge Planı'nın 3 gelişme ekseninde 'küresel ekonomide söz sahibi, yüksek katma değer üreten, yenilikçi ve yaratıcı ekonomi' yer almıştır. Bu eksen kapsamında, Bölgenin küresel değer zincirlerinde rekabetçi bir konum edinmesi amaçlanmıştır olup; aşağıda belirtilen stratejiler ve alt hedefleri Programın öncelikleriyle ilgili bulunmaktadır:

- Sanayide ileri teknoloji kullanan, yüksek katma değer üreten ve nitelikli işgücü istihdam eden bir üretim yapısının oluşturulması;
  - Düşük ve orta düzey teknoloji kullanılan sanayi alt sektörlerinde Ar-Ge ve yenilik çalışmalarının teşvik edilmesi,
  - Sanayide tasarım ve markalaşmanın teşvik edilmesi.
- Ar-Ge ve yenilik çalışmalarında paydaşlar arası işbirliği, paylaşım ve koordinasyonu teşvik edecek inisiyatifler, ara yüz mekanizmaları ve işbirliği ağlarının geliştirilmesi;
  - Üniversitelerdeki bilgi birikiminin ticarileştirilmesini sağlayacak, özel sektör ve üniversiteler arasında teknoloji transferini gerçekleştirecek ara yüz mekanizmalarının geliştirilmesi,
  - Bölgede Ar-Ge ve yenilik çalışmaları yapan kişi, kurum ve kuruluşlar arasında iletişim ve işbirliğini artıracak bölgesel ve ulusal ölçekli ağların geliştirilmesi ve yerel ağların uluslararası işbirliği ağlarına katılımlarının teşvik edilmesi.

4.4 PROJELERİN İLGİLİLİĞİ

Ar-Ge, Frascati Kılavuzunda⁴, "insan, kültür ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bu dağarcığın yeni uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmalar" olarak tanımlanmış olup; üç temel faaliyeti kapsamaktadır;

- ✓ Temel araştırma (Teorik çalışmalar)
- ✓ Uygulamalı araştırma (Yeni bilgi edinme amacıyla yürütülen özgün çalışmalar)
- ✓ Deneysel geliştirme (Araştırma ve/veya pratik deneyimden elde edilen mevcut bilgiden yararlanarak yeni malzeme, ürün, süreç, sistem ve hizmet üretmeye yönelik sistemli çalışmalar)

⁴ http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/kilavuzlar/Frascati.pdf

Yenilik ise, OECD Oslo Kılavuzunda⁵, “işletme içi uygulamalarda, işyeri organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni veya önemli derecede iyileştirilmiş bir ürün (mal veya hizmet) veya süreç, yeni bir pazarlama yöntemi ya da yeni bir organizasyonel yöntemin gerçekleştirilmesi” şeklinde tanımlanmıştır.

- Mal/hizmet yeniliği; (mevcut özelliklerine veya öngörülen kullanımlarına göre) yeni ya da (teknik özelliklerde, bileşenler ve malzemelerde, birleştirilmiş yazılımda, kullanıcıya kolaylığında ve diğer işlevsel özelliklerinde) nemli derecede iyileştirilmiş bir mal veya hizmetin ortaya konulmasıdır.
- Süreç yeniliği; yeni veya önemli derecede iyileştirilmiş bir üretim veya teslimat yönteminin gerçekleştirilmesidir. Teknikler, teçhizat ve/veya yazılımlarda yapılan önemli değişiklikleri içermektedir.
- Pazarlama yeniliği; ürün tasarımı veya ambalajlanması, ürün konumlandırması, ürün tanıtımı (promosyon) veya fiyatlandırılmasında önemli değişiklikleri kapsayan yeniliktir.
- Organizasyon yeniliği; işletmenin aldığı stratejik kararlar sonucunda, ticari uygulamalarında, işyeri organizasyonunda veya dış ilişkilerinde daha önce denemediği bir organizasyonel yöntemi uygulamasıdır.

Projelerin faaliyetleri ve ıktıları bu bilgiler işığında incelenmiş olup; Ar-Ge faaliyeti yürüten ve yenilik yapan işletmeler tespit edilerek aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

---

⁵ http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/kilavuzlar/Oslo_Manual_Third_Edition.pdf

Yararlanıcı	Ar-Ge	Mal/ Hizmet yeniliği	Süreç yeniliği	Pazarlama yeniliği	Organi- zasyon yeniliği
ÖZİŞMAK	0	0	1	0	0
İMKOSAN	0	0	0	1	0
ÖZKARDEŞLER	0	0	1	0	0
KALİTE END. MUFTAK	1	1	0	0	0
KAREL KALIP	1	1	0	0	0
FONOKLİK	0	1	0	0	0
KAPİTAL SMMM	0	1	0	0	0
ROBART MAKİNA	1	1	0	0	0
ONAIR MEDYA	1	0	1	0	0
ÖZKAN ELEKTRİK	1	0	1	0	0
CANOVATE	1	1	0	0	0
AKADEMİK MÜHENDİSLİK	0	0	1	0	0
GVD ELEKTRİK	1	0	1	0	0
TİNKAP	1	1	0	0	0
OPTOMED	0	1	0	0	0
EROĞLU ISI	1	1	0	0	0
ARI TEKNOKENT	0	0	1	0	1
GVG DANIŞMANLIK	0	1	0	0	0
T-T DANIŞMANLIK	0	1	0	0	0
TURKUVAZ PARK	0	0	1	0	0
BOĞAZIÇI END. MUTFAK	1	1	1	0	0
İNFOTRON	0	0	1	0	0
LYRA GIDA	0	0	1	0	0
EKLİPS BİLİŞİM	1	1	0	0	0
SANİMAKS	1	1	0	0	0
BELBİM	1	1	0	0	0
SET MEDİKAL	0	1	0	0	0
ETKİN PROJE	0	1	0	0	0
ATLANTİS MÜHENDİSLİK	1	0	1	0	0
EKSEL İLETİŞİM	0	0	1	0	0
FERHAT MAKİNA	1	1	0	0	0
İSTANBUL AĞAÇ	0	0	1	0	0
DELTA GALVANOTEKNİK	1	1	0	0	0
ELİSOLAR	1	1	0	0	0
TOPLAM	17	20	14	1	1

1: var

0: yok

Buna göre; projelerin tamamında Ar-Ge ve/veya yenilik çalışması yapıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, 7 projede ortak kullanım alanı oluşturulduğu, 12 projede ise üniversiteler ile işbirliği kurulduğu gözlemlenmiştir. Söz konusu tespitlerimizi de dikkate alarak, projelerde gerçekleştirilen faaliyetlerin ve çıktıların Programın hangi önceliklerine katkı sağladığı tarafımızca değerlendirilmiş olup; sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Yararlanıcı	ÖNCELİK 1 (işbirliği ve ortak kullanım alanları)	ÖNCELİK 2 (Ar-Ge veya yenilik çalışmaları)	ÖNCELİK 3 (üniversite-sanayi işbirliği)	İlgili olan öncelik sayısı
ÖZİŞMAK	0	1	1	2
İMKOSAN	0	1	0	1
ÖZKARDEŞLER	1	1	1	3
KALİTE END. MUFTAK	0	1	0	1
KAREL KALIP	0	1	0	1
FONOKLİK	0	1	0	1
KAPİTAL SMMM	1	1	0	2
ROBART MAKİNA	0	1	0	1
ONAIR MEDYA	0	1	0	1
ÖZKAN ELEKTRİK	0	1	0	1
CANOVATE	0	1	0	1
AKADEMİK MÜHENDİSLİK	0	1	0	1
GVD ELEKTRİK	0	1	0	1
TİNKAP	0	1	1	2
OPTOMED	1	1	1	3
EROĞLU ISI	0	1	0	1
ARI TEKNOKENT	1	1	1	3
GVG DANIŞMANLIK	1	1	1	3
T-T DANIŞMANLIK	0	1	1	2
TURKUAZ PARK	0	1	0	1
BOĞAZIÇI END. MUFTAK	0	1	1	2
İNFOTRON	0	1	0	1
LYRA GIDA	0	1	1	2
EKLİPS BİLİŞİM	0	1	0	1
SANİMAKS	0	1	0	1
BELBİM	0	1	1	2
SET MEDİKAL	0	1	0	1
ETKİN PROJE	1	1	1	3
ATLANTİS MÜHENDİSLİK	0	1	1	2
EKSEL İLETİŞİM	0	1	0	1
FERHAT MAKİNA	0	1	0	1
İSTANBUL AĞAÇ	1	1	0	2
DELTA GALVANOTEKNİK	0	1	0	1
ELİSOLAR	0	1	0	1
TOPLAM	7	34	12	

1: ilgili

0: ilgili değil

Diğer yandan, bağımsız değerlendirme sürecinde proje tekliflerinin Programın hedef ve öncelikleriyle ve bölgenin ihtiyaç ve sorunlarıyla olan ilgisi 25 puan üzerinden değerlendirilmiş olup; en az 18 puan almak başarılı olma koşulları arasında sayılmıştır. Bu program kapsamında desteklenen projelerin ilgililik puanları ortalaması 21,44 olarak gerçekleşmiştir.

4.5 SONUÇ

Programın öncelikleri önceki ulusal ve bölgesel planlara ait stratejik amaç ve hedefler ile ilgili bulunmuştur. Bu ilgililik, yeni ulusal ve bölgesel planların hedefleri bazında da hala devam etmektedir. Program kapsamında desteklenen projeler tek tek değerlendirildiğinde ise, tamamının Mali Destek Programının en az bir önceliğine katkı sağladığı tespit edilmiştir.

5 ETKİLİLİK ANALİZİ

Etkililik analizi; performans değerlendirmesi niteliğinde bir yöntem olup, projelerde belirlenen hedeflerin uygulama sırasında veya sonrasında ne oranda başarıldığını ölçer. Hedeflere ulaşma derecesini gösteren etkililik, gerçekleşen sonucun hedeflenen sonuçla karşılaştırılmasıyla hesaplanır:

$$\text{Etkililik Oranı} = \frac{\text{Gerçekleşen Sonuç}}{\text{Hedeflenen Sonuç}} \times 100$$

İşletmelere Yönelik Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında yürütülen 34 projenin sonuçları etkililik analizi kapsamında değerlendirilmiş ve başlangıçta belirledikleri hedefleri ne oranda gerçekleştirdikleri gözlemlenmiştir.

5.1 PROJE BAZINDA DEĞERLENDİRMELER

- ÖZİŞMAK'ın '*Prototip Olarak Geliştirilen Kompakt Türk Forkliftinin Seri Üretimine Geçilmesi Projesi*'nde istihdam hedefine %50 (13/26) oranında ulaşılmıştır.
- İMKOSAN'ın '*ISO 17025 Tahribatlı Muayene Laboratuvarı Kurulum Projesi*'nde istihdam hedefi %160 (8/5), marka tescil belgesi hedefi ise %100 (1/1) oranında gerçekleşmiş olup; etkililik oranı %130 ((%160+%100)/2) olarak hesap edilmiştir.
- ÖZKARDEŞLER'in '*Ambalaj Kesim Kalıbı Ortak Kullanım Alanı Geliştirme Projesi*'nde istihdam hedefi %100 (1/1), işbirliği kurulan firma sayısı hedefi ise %60 (6/10) oranında gerçekleşmiş olup; etkililik oranı %80 ((%100+%60)/2) olarak hesap edilmiştir.
- KALİTE ENDÜSTRİYEL MUTFAK'ın '*Ar-Ge Çalışmalarıyla Ürün Çeşitliliğinin Sağlanması ve Üretim Kapasitesini Artırma Projesi*'nde istihdam hedefine %100 (5/5), ürün geliştirme hedefine %100 (1/1), sınai mülkiyet belgesi başvurusu hedefine ise %100 (4/4) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %100 ((%100+%100+%100)/3) olarak hesap edilmiştir.
- KAREL KALIP'ın '*Metal-Plastik Karışımı Kompozit Hammadde İle Boya Gerektirmeyen Binek Araç Tamponu Proses ve Prototip Kalıp Geliştirme Projesi*'nde ürün geliştirme hedefi %100 (1/1), üretim tekniği geliştirme hedefi ise %100 (2/2) oranında gerçekleşmiş olup; etkililik oranı %100 ((%100+%100)/2) olarak hesap edilmiştir.
- FONOKLİK'in '*Bulut Tabanlı Sesli Mesaj Yayınlanma Platformu Projesi*'nde bulut tabanlı sesli mesaj yayınlama platformu olarak 1 adet ileri teknoloji ürünü geliştirilmesi ve alt ürün olarak kullanıcılar için 5 farklı şablon geliştirilmesi hedeflenmiştir. Hedeflerin tamamına ulaşılmış olup; projenin etkililik oranı %100 ((1/1+5/5)/2) olarak hesap edilmiştir.
- KAPİTAL SMMM'nin '*İstanbul Merkezli, Uluslararası ve Yerel Mali Müşavirlik ve Audit Faaliyetinin Geliştirilmesi İçin Oracle ERP Uygulamaları Network Alt Yapısının Kurulum Yatırımı Projesi*'nde istihdam hedefi %125 (15/12) oranında gerçekleşmiştir.

- ROBERT MAKİNA'nın '*Kumaş Üzerine Desen Motif vb. İşlemleri Yapabilen Lazer İşleme Makinası Prototip Üretimi Projesi*'nde istihdam hedefine %100 (5/5), ürün geliştirme hedefine %100 (1/1), patent başvurusu hedefine ise %100 (1/1) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %100 ((%100+%100+%100)/3) olarak hesap edilmiştir.
- ONAİR MEDYA'nın '*Yeni Nesil Düşük Güçlü FM Verici Ailesi Geliştirilmesi ve Üretim Projesi*'nde istihdam hedefine %67 (2/3), ürün geliştirme hedefine %100 (2/2), üretim tekniği geliştirme hedefine ise %100 (1/1) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %89 ((%67+%100+%100)/3) olarak hesap edilmiştir.
- ÖZKAN ELEKTRİK'in '*Yenilikçi Yöntemlerle Elektrik Panosu Üretilmesi Projesi*'nde ürün geliştirme hedefine %100 (3/3), sınai mülkiyet belgesi başvurusu hedefine ise %33 (1/3) oranında ulaşılmıştır. İstihdam hedefinde ise herhangi bir gelişme kaydedilememiştir. Buna göre; projenin etkililik oranı %44 ((%100+%33+%0)/3) olarak hesap edilmiştir.
- CANOVATE'in '*Fiber Optik Ağları Dağıtım Çatısının (Troy) Ticarileştirilmesi İle Bilgi Toplumuna Geçiş Projesi*'nde istihdam hedefine %100 (37/37), ürün geliştirme hedefine %100 (1/1), patent başvurusu hedefine ise %100 (1/1) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %100 ((%100+%100+%100)/3) olarak hesap edilmiştir.
- AKADEMİK MÜHENDİSLİK'in '*PCB'li Trafoların Geri Dönüşümünde Yeni Teknolojilerin Kullanımı Projesi*'nde istihdam hedefi %60 (3/5) oranında gerçekleşmiştir.
- GVD ELEKTRİK'in '*GVD'nin Uluslararası Rekabet Gücünü Artırma Projesi*'nde istihdam hedefine %260 (13/5), ürün geliştirme hedefine %100 (2/2), yeni müşteri hedefine ise %55 (120/220) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %138 ((%260+%100+%55)/3) olarak hesap edilmiştir.
- TİNKAP'ın '*Ar-Ge Çalışmalarını Sonuçlandırarak Türkiye'de İlk Defa Yatay Vibrasyonlu, Fırçalı Dişli Çakısı Köşe Radyus Verme Makinesi Üretimi ve Ticarileştirilmesi Projesi*'nde prototip üretme hedefine %100 (1/1), sınai mülkiyet belgesi başvurusu hedefine ise %75 (3/4) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %88 ((%100+%75)/2) olarak hesap edilmiştir.
- OPTOMED'in '*Yüksek Teknolojinin Bilgi Odaklı Ölçümü Projesi*'nde tıbbi cihazların kalibrasyon ölçümlerinin yapılacağı laboratuvarlar kurma hedefine %50 (2/4), patent başvurusu hedefine ise %0 (0/2) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %25 ((%50+%0)/2) olarak hesap edilmiştir.
- EROĞLU ISI'nın '*Yoğuşurma Panelinin Isıtma Kazanlarında Uygulanması Projesi*'nde ürün geliştirme hedefine %100 (13/13), sınai mülkiyet belgesi başvurusu hedefine %150 (3/2), istihdam hedefine ise %100 (12/12) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %117 ((%100+%150+%100)/3) olarak hesap edilmiştir.
- ARI TEKNOKENT'in '*Çekirdek Projesi*'nde işbirliği yapılan şirket sayısı hedefine % 107 (16/15), şirket kurma hedefine %233 (7/3), ürün geliştirme hedefine %150 (15/10), sınai mülkiyet

belgesi başvurusu hedefine %200 (6/3), istihdam hedefine ise %100 (6/6) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %158 ((%107+%233+%150+%200+%100)/5) olarak hesap edilmiştir.

- GVG DANIŞMANLIK'ın 'Yatırım İçin Bir Cazibe Merkezi: İSTANBUL (İST-E-CAZİBE) Projesi'nde coğrafi bilgileri tespit edilerek kategorize edilen işletme sayısı hedefine %111 (200.665/180.000) oranında ulaşılmıştır.
- T-T DANIŞMANLIK'ın 'Teknik Polyester İpli Kompozit ve Tekstil Ambalaj Çemberi Üretimi Projesi'nde üretimine başlanan yeni ürün sayısı hedefine %100 (2/2), marka tescili hedefine %100 (1/1), kalite belgesi alınması hedefine %33 (1/3), istihdam hedefine ise %200 (10/5) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %108 ((%100+%100+%33+%200)/4) olarak hesap edilmiştir.
- TURKUVAZ PARK'ın 'Bilgisayar Kontrollü Modern Makine Desteğiyle, Dış Rekabete Uyumlu, Ahşap Ev ve Paketli, Demonte Ahşap Dış Mekan Ürünleri Üretme Projesi'nde prototip üretme hedefine %100 (5/5), istihdam hedefine ise %100 (3/3) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %100 ((%100+%100)/2) olarak hesap edilmiştir.
- BOĞAZİÇİ ENDÜSTRİYEL MUTFAK'ın 'Çok Fonksiyonlu Et-Sebze-Meyve Soyma ve İşleme Makinası Tasarımı ve İmalatı Projesi'nde üretimine başlanan yeni ürün sayısı hedefine %20 (1/5), faydalı model başvurusu hedefine %100 (1/1), istihdam hedefine ise %100 (5/5) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %73 ((%20+%100+%100)/3) olarak hesap edilmiştir.
- İNFOTRON'un 'Türk Hazırgiyim ve Konfeksiyon Sanayii için PLM Teknolojisinin Uygulanması Projesi'nde geliştirilen yazılım sayısı hedefine %100 (1/1), istihdam hedefine ise %100 (3/3) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %100 ((%100+%100)/2) olarak hesap edilmiştir.
- L.Y.R.A. GIDA'nın tarafından hazırlanan 'İleri Ekoverimlilik Teknolojilerine Dayalı Uzun Ömürlü Gıda Üretim Süreci Ar-Ge'sinin Ticarileştirilmesi ve Yenilikçi Pazarlama ile Dünyaya Açılması Projesi'nde Ar-Ge çalışmaları için ortaklık kurulan kurum sayısı hedefine %100 (3/3), sınai mülkiyet belgesi hedefine %0 (0/2), müşteri artış hedefine %195 (39/20), istihdam hedefine ise %73 (8/11) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %92 ((%100+%0+%195+%73)/4) olarak hesap edilmiştir.
- EKLİPS BİLİŞİM'in 'Elektrik Enerjisi Tüketiminde İleri Otomasyonla Sarfın Engellenmesi, İzlenmesi ve Verimlilik Artırma Kontrol Sistemi – Elektromatik Projesi'nde geliştirilen ürün sayısı hedefine %100 (1/1), faydalı model başvurusu hedefine ise %100 (1/1) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %100 ((%100+%100)/2) olarak hesap edilmiştir.
- SANİMAKS'ın 'Dünyada İlk Galoş Üretme, Katlama, Paketleme Makinesi İmalatı Projesi'nde tasarlanan ve üretilen makine sayısı hedefine %100 (2/2), sınai mülkiyet başvurusu hedefine %100 (2/2), istihdam hedefine ise %0 (0/3) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %67 ((%100+%100+%0)/3) olarak hesap edilmiştir.

- BELBİM'in '*Spor Aktiviteleri İçin RF Tabanlı Elektronik Ölçme ve Değerlendirme Sistemi Projesi*'nde, tasarlanan ve üretilen prototip sayısı hedefine %100 (1/1), sınai mülkiyet başvurusu hedefine ise %100 (2/2) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %100 $((\%100+\%100)/2)$ olarak hesap edilmiştir.
- SET MEDİKAL'in '*Yeni Ürünlerin Üretimi İle Ürün Yelpazemizin Geliştirilmesi Projesi*'nde istihdam hedefi %50 (2/4) oranında gerçekleşmiştir.
- ETKİN PROJE'nin '*Köprü Projesi*'nde kurulan web sitesi sayısı hedefine %100 (1/1), istihdam hedefine ise %200 (2/1) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %150 $((\%100+\%200)/2)$ olarak hesap edilmiştir.
- ATLANTİS MÜHENDİSLİK'in '*İstanbul Koşullarında Güneş Enerjisi-Doğalgaz-LNG Destekli Sera Üretimi ve Sebze Üretimi Ar-Ge Çalışması Projesi*'nde istihdam hedefi %100 (5/5) oranında gerçekleşmiştir.
- EKSEL İLETİŞİM'in '*İletişim Sektörü Verimli Bilgi Yönetimi Sistemi (BilVer) Projesi*'nde kurulan ortaklık sayısı hedefine %100 (1/1), kurulan portal sayısı hedefine %100 (1/1), fikri mülkiyet başvurusu hedefine ise %0 (0/1) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %67 $((\%100+\%100+\%0)/3)$ olarak hesap edilmiştir.
- FERHAT MAKİNA'nın '*Dilimleme ve Klips Makineleri Tasarımı Ar-Ge ve Ticarileştirme Projesi*'nde geliştirilen ve prototipi üretilen ürün sayısı hedefine %100 (2/2), patent başvurusu hedefine %100 (2/2), istihdam hedefine ise %33 (1/3) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %78 $((\%100+\%100+\%33)/3)$ olarak hesap edilmiştir.
- İSTANBUL AĞAÇ'ın '*Süs Bitkileri Üretimi Kapasite Geliştirme ve Deneme Amaçlı Araştırma Merkezi Kurulması Projesi*'nde kurulan laboratuvar sayısı hedefine %100 (2/2), istihdam hedefine ise %167 (10/6) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %133 $((\%100+\%167)/2)$ olarak hesap edilmiştir.
- DELTA GALVANOTEKNİK'in '*Elektroforetik Lak (Akımlı vernik) Geliştirme Projesi*'nde geliştirilen ürün sayısı hedefi %100 (2/2) oranında gerçekleşmiştir.
- ELİSOLAR'ın '*Askeri ve Hava Meydanları Alanlarındaki Kritik Noktalarda Kullanıma Uygun ve Tasarruflu Lamba Tasarımı ve Üretimi Projesi*'nde geliştirilen ürün sayısı hedefine %100 (1/1), sınai mülkiyet başvurusu hedefine %200 (4/2), istihdam hedefine ise %250 (5/2) oranında ulaşılmış olup; etkililik oranı %183 $((\%100+\%200+\%250)/3)$ olarak hesap edilmiştir.

Yararlanıcı	Etkililik Oranı
ÖZİŞMAK	50%
İMKOSAN	130%
ÖZKARDEŞLER	80%
KALİTE END. MUFTAK	100%
KAREL KALIP	100%
FONOKLİK	100%
KAPİTAL SMMM	125%
ROBART MAKİNA	100%
ONAIR MEDYA	89%
ÖZKAN ELEKTRİK	44%
CANOVATE	100%
AKADEMİK MÜHENDİSLİK	60%
GVD ELEKTRİK	138%
TİNKAP	88%
OPTOMED	25%
EROĞLU ISI	117%
ARI TEKNOKENT	158%
GVG DANIŞMANLIK	111%
T-T DANIŞMANLIK	108%
TURKUAZ PARK	100%
BOĞAZİÇİ END. MUFTAK	80%
İNFOTRON	100%
LYRA GIDA	92%
EKLİPS BİLİŞİM	100%
SANİMAKS	67%
BELBİM	100%
SET MEDİKAL	50%
ETKİN PROJE	150%
ATLANTİS MÜHENDİSLİK	100%
EKSEL İLETİŞİM	67%
FERHAT MAKİNA	78%
İSTANBUL AĞAÇ	133%
DELTA GALVANOTEKNİK	100%
ELİSOLAR	183%

Program kapsamında yürütülen 34 projenin ortalama etkililik oranı %98 olarak hesaplanmış olup; 13 projenin hedeflerine ulaşamadığı gözlemlenmiştir.

5.2 PROGRAM BAZINDA DEĞERLENDİRMELER

Program hedefi doğrultusunda 3 öncelik belirlenmiştir;

1. Bölgedeki ekonomik sektörlerin bilgi ve teknoloji odaklı mal/hizmet üretimi yapmalarını sağlayacak, bilgi ve teknoloji transferini kolaylaştıracak **işbirliği ağlarının** ve **ortak kullanım alanlarının** geliştirilmesi ve işlevsel hale getirilmesi

2. İleri teknolojilere dayalı mal/ hizmet ve üretim süreci geliştirmeye yönelik **Ar-Ge ve yenilik** çalışmaları ve/veya bu çalışmalar sonucunda geliştirilen **ürünlerin ticarileştirilmesi**
3. Bilgi ve teknoloji üretimi ve kullanımına yönelik olarak **üniversite-iş dünyası işbirliğinin** geliştirilmesi

Programın etkililiğini değerlendirmek amacıyla, projelerin her bir program önceliği kapsamında belirledikleri hedeflere yönelik ortalama etkililik oranları hesaplanmıştır.

Yararlanıcı	Öncelik 1 (işbirliği ağları, ortak kullanım alanları) kapsamındaki etkililik oranı	Öncelik 2 (Ar-Ge, Yenilik, Ticarileştirme) kapsamındaki etkililik oranı	Öncelik 3 (üniversite ile işbirliği) kapsamındaki etkililik oranı
ÖZİŞMAK		50%	
İMKOSAN		130%	
ÖZKARDEŞLER		80%	
KALİTE END. MUFTAK		100%	
KAREL KALIP		100%	
FONOKLİK		100%	
KAPİTAL SMMM		125%	
ROBART MAKİNA		100%	
ONAIR MEDYA		89%	
ÖZKAN ELEKTRİK		44%	
CANOVATE		100%	
AKADEMİK MÜHENDİSLİK		60%	
GVD ELEKTRİK		138%	
TİNKAP		88%	
OPTOMED		25%	
EROĞLU ISI		117%	
ARI TEKNOKENT	170%	150%	
GVG DANIŞMANLIK		111%	
T-T DANIŞMANLIK		108%	
TURKUAZ PARK		100%	
BOĞAZIÇI END. MUFTAK		73%	
İNFOTRON		100%	
LYRA GIDA		92%	
EKLİPS BİLİŞİM		100%	
SANİMAKS		67%	
BELBİM		100%	
SET MEDİKAL		50%	
ETKİN PROJE		150%	
ATLANTİS MÜHENDİSLİK		100%	
EKSEL İLETİŞİM		67%	
FERHAT MAKİNA		78%	
İSTANBUL AĞAÇ		133%	
DELTA GALVANOTEKNİK		100%	
ELİSOLAR		183%	

Projelerin tamamında Ar-Ge, yenilik ve/veya ticarileştirme önceliği kapsamında hedefler belirlenmiş olup; ortalama hedef gerçekleştirme oranı % 97 olarak hesaplanmıştır. ARI TEKNOKENT'in projesinde, bilgi ve teknoloji transferini kolaylaştıracak işbirliği ağlarının ve ortak kullanım alanlarının geliştirilmesi önceliği kapsamında da hedefler belirlenmiş olup; % 170 oranında gerçekleştirilmiştir.

6 ETKİNLİK ANALİZİ

*Etkinlik analizi; kamu müdahalesinin doğurduğu maliyete oranla sosyal/ekonomik fayda üretme başarısını, yani ne ölçüde maliyet etkin olduğunu ölçer. “Elde edilen sonuçlar katlanılan maliyetlere değer mi/değdi mi?” ve “Toplam sosyal refah artar mı/arttı mı?” sorularına yanıt aranır.*⁶

Bir kamu müdahalesinin etkinliğinin, yani ne ölçüde maliyet etkin olduğunun değerlendirilmesinde kullanılan yöntemlerden en yaygın, gelişmiş ve karşılaştırılabilir olanı **fayda-maliyet analizidir.**⁷

Müdahale sonrası yapılan fayda-maliyet analizinde;

- Tüm toplumun veya belirli bir kısmının bakış açısından, uygulamanın başlamasını takip eden belirli bir süre içinde katlanılan ve katlanılması beklenen maliyetler ile üretilen ve üretilmesi beklenen faydalara sayısal (çoğunlukla parasal) olarak değer biçilir. Bunun için, müdahaleye ilişkin olarak yapılan tüm harcamalar toplanır ve elde edilen her türlü faydanın ekonomik değeri hesaplanır.
- Fayda değerlemesinde, müdahale sonucunda elde edilen gelirler ve tasarruf edilen giderler dikkate alınır. Kazanılan zaman, iyileştirilen çevre ve artırılan yaşam kalitesi gibi piyasa değeri olmayan faydaların değerlemesinde ise, toplumun bu faydalar için ‘ödemeye istekli olduğu’ toplam tutar hesap edilir. Toplumun *ödemeye istekli olduğu* tutar; arzu edilen bir sonuca ulaşmak veya arzu edilmeyen bir sonuçtan sakınmak için bireylerin ödemeye hazır oldukları azami tutarların toplamıdır.
- Belirlenen zaman serisi için hesaplanan maliyet ve fayda değerleri ‘bugünkü değer’ formülüyle proje uygulama tarihi itibarıyla iskonto edilir. İskonto oranı olarak, projenin finansmanında kullanılan kaynakların alternatif getiri oranı esas alınır.
- İskontolu fayda değerinin maliyet değerini aşması halinde, müdahalenin net fayda ürettiği, yani maliyet etkin olduğu, refah artışı sağladığı ve devam ettirilebileceği sonucuna varılır.
- Aynı hacim ve kapsamda olup net fayda üreten iki farklı müdahaleden daha yüksek toplam fayda/toplam maliyet oranına sahip olanın, yani aynı düzeyde faydayı daha az maliyetle üretenin daha etkin ve tercih edilebilir olduğu anlaşılır.

Müdahale uygulanmadan önce yapılan ön değerlendirmede de maliyetler ve faydalar tahmin edilmek suretiyle fayda-maliyet analizi yapılabilmektedir.

---

⁶ Stephanie Riegg Celini, James Edwin Kee; Cost Effectiveness and Cost-Benefit Analysis, *Handbook of Practical Program Evaluation*; (editörler: Wholey, Joseph S.; Hatry, Harry P.; Newcomer, Kathryn E.); 2010; s.525.

⁷ German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development; Tools and Methods for Evaluating the Efficiency of Development Interventions, 2011, s.63

6.1 AJANSIN GENEL HİZMETLER MALİYETİ

Projelerin etkinliği fayda maliyet analiz yöntemiyle değerlendirilirken; proje maliyetleri, Ajans ve yararlanıcı maliyetleri olmak üzere iki temel başlık altında toplanmıştır. Yararlanıcı maliyetleri proje bütçesi dahilinde yararlanıcının eş finansmanını ve bütçe dışı katkılarını içerir. Ajans maliyetleri ise, destek ödemesi ve ilgili mali destek programının tasarımı, yönetimi ve izlenmesi için yaptığı genel hizmetler maliyetinden oluşur.

Genel hizmetler maliyetinin hesabında

- Ajansın gider bütçesinde 'Genel Hizmetler' başlığı altındaki 'Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri' ile 'Tanıtım ve Eğitim Hizmetleri' dışında kalan 'Genel Yönetim Hizmetleri', 'İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Hizmetleri' ile 'Plan, Program ve Proje Hizmetleri'ne ilişkin gerçekleşen giderler toplanıp 12 aya bölünerek aylık ortalama genel hizmetler maliyeti hesaplanmıştır. Söz konusu giderlerin tamamının mali destek programlarına ilişkin olduğu varsayılmıştır.

	Genel Hizmetler Maliyeti	Ortalama Aylık Maliyet
2011	3.804.423	317.035
2012	5.666.386	472.199

- Desteklenen her bir projenin teklif çağrısı, bağımsız değerlendirme, uygulama ve raporlama süreçlerinin geçtiği aylara ilişkin genel hizmetler maliyetlerinde payı olduğu değerlendirilmiştir. Buna göre; her bir ayın ortalama genel hizmetler maliyeti ilgili olduğu proje adedine bölünerek proje başına aylık maliyet hesaplanmıştır.

	Ocak 11	Şubat 11	Mart 11	Nisan 11	Mayıs 11	Haziran 11	Temmuz 11	Ağustos 11	Eylül 11	Ekim 11	Kasım 11	Aralık 11	Ocak 12	Şubat 12	Mart 12	Nisan 12	Mayıs 12	Haziran 12	Temmuz 12	Ağustos 12	Eylül 12	
IBO	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	
IYE	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
KBO	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
KYE	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
STB	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
ENİ								9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
ICE								12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
KCE								6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
KTM																17	17	17	17	17	17	17
GNC																	61	61	61	61	61	61
BIL																		42	42	42	42	42
toplam proje adedi	86	86	86	86	86	86	113	113	113	113	113	113	113	113	130	130	191	233	233	233	233	
proje başına aylık maliyet	3.686	3.686	3.686	3.686	3.686	3.686	2.806	2.806	2.806	2.806	2.806	2.806	2.806	4.179	4.179	3.632	3.632	2.472	2.027	2.027	2.027	2.027

- Programın teklif çağrısı süreci Ocak 2011'de başlamış olup, Haziran 2011'e kadar devam etmiştir. Projelerin uygulanması ve raporlanması ise Temmuz 2011 ile Eylül 2012 arasında tamamlanmıştır. Buna göre, Ocak 2011 - Eylül 2012 dönemine ilişkin proje başına aylık maliyetler toplanarak hesaplanan 65.153 TL program kapsamındaki bir projenin Ajansa doğurduğu genel hizmetler maliyeti olarak hesap edilmiştir.

6.2 PROJE BAZINDA DEĞERLENDİRMELER

6.2.1 Özişmak İstif Makineleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

“Prototip Olarak Geliştirilen Kompakt Türk Forkliftinin Seri Üretimine Geçilmesi Projesi”

Ar-Ge çalışmaları yapılan forkliftin seri üretiminin yapılabilmesi için alt yapı çalışmaları ve kapasite geliştirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, projeye bağlı olarak 5 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **334.293,80 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	167.146,90	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	167.146,90
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	232.299,90	167.146,90
Genel Toplam	399.449,80	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **848.932,65 TL** ciro ve **167.613,58 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2014 yılından itibaren 2013 yılında (proje sayesinde elde edilen satışların) gerçekleşen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen 5 kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup⁸; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

⁸ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2013 yılında gerçekleşen karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	848.932,65	1.320.000,00	1.620.000,00	2.120.000,00	2.460.000,00	2.632.200,00	2.816.454,00	3.013.605,78	3.224.558,18	3.450.277,26
	Net Kar	0,00	167.613,58	260.621,29	319.853,41	418.573,59	485.703,32	519.702,55	556.081,73	595.007,45	636.657,97	681.224,03
	proje harcamaları	-167.146,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-167.146,90	-12.307,57	210.102,32	462.257,13	767.088,89	1.093.850,89	1.416.839,66	1.736.098,76	2.051.671,27	2.363.599,76	2.671.926,30
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	83.970,45	89.848,39	96.137,77	102.867,42	110.068,14	117.772,91	126.017,01	134.838,20	144.276,87	154.376,26
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	26.870,55	28.751,48	30.764,09	32.917,57	35.221,80	37.687,33	40.325,44	43.148,22	46.168,60	49.400,40
	Net Gelir	0,00	57.099,91	61.096,90	65.373,69	69.949,84	74.846,33	80.085,58	85.691,57	91.689,98	98.108,27	104.975,85
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	52.748,18	104.887,27	156.424,28	207.366,18	257.719,83	307.492,04	356.689,51	405.318,87	453.386,70	500.899,47
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	87.247,44	93.906,81	110.727,44	137.560,97	156.647,63	167.612,97	179.345,88	191.900,09	205.333,09	219.706,41
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	proje harcamaları	-232.299,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-232.299,90	-151.701,80	-71.563,29	15.728,12	115.908,72	221.295,06	325.464,46	428.430,99	530.208,53	630.810,80	730.251,39
Toplam Net Fayda		-399.446,80	-111.261,18	243.426,29	634.409,54	1.090.363,79	1.572.865,78	2.049.796,16	2.521.219,26	2.987.198,67	3.447.797,26	3.903.077,16

Buna göre; projenin **ikinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **3.903.077,16 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 5 kişilik istihdamın üçüncü yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmekte olup; 10 yılda maliyetleri karşılayacak düzeyde fayda değerine ulaşabilmek için istihdam edilen kişi sayısının en az 2 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.2 İmkosan Kalite Kontrol Tic. A.Ş.

“ISO 17025 Tahribatlı Muayene Laboratuvarı Kurulum Projesi “

KOBİ’lerin tahribatlı muayene hizmetlerine daha kolay ulaşımını sağlayabilmek için laboratuvar ekipmanları satın alınarak ISO 17025 akreditasyonuna sahip tahribatlı muayene laboratuvarı kurulmuş ve hizmete başlamıştır.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **615.568,00 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **24.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	307.784,00	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	307.784,00
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	24.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	372.937,00	331.784,00
Genel Toplam	704.721,00	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **251.313,00 TL** ciro ve **62.000,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **4** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup⁹; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,

⁹ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	251.313,00	400.000,00	500.000,00	600.000,00	700.000,00	749.000,00	801.430,00	857.530,10	917.557,21	981.786,21
	Net Kar	0,00	62.000,00	102.000,00	75.000,00	90.000,00	105.000,00	112.350,00	120.214,50	128.629,52	137.633,58	147.267,93
	proje harcamaları	-331.784,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-331.784,00	-274.509,17	-187.464,07	-128.338,20	-62.794,51	7.845,35	77.669,49	146.687,36	214.908,25	282.341,37	348.995,82
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	67.176,36	71.878,71	76.910,22	82.293,93	88.054,51	94.218,32	100.813,61	107.870,56	115.421,50	123.501,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	21.496,44	23.001,19	24.611,27	26.334,06	28.177,44	30.149,86	32.260,35	34.518,58	36.934,88	39.520,32
	Net Gelir	0,00	45.679,93	48.877,52	52.298,95	55.959,87	59.877,07	64.068,46	68.553,25	73.351,98	78.486,62	83.980,68
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	42.198,55	83.909,81	125.139,42	165.892,94	206.175,87	245.993,63	285.351,60	324.255,10	362.709,36	400.719,58
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	51.775,24	48.501,19	43.361,27	48.834,06	54.427,44	58.237,36	62.313,98	66.675,96	71.343,28	76.337,30
	proje harcamaları	-372.937,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-372.937,00	-325.107,68	-283.717,57	-249.533,94	-213.969,89	-177.353,26	-141.159,45	-105.383,58	-70.020,83	-35.066,43	-515,66
Toplam Net Fayda		-704.721,00	-557.418,31	-387.271,83	-252.732,71	-110.871,45	36.667,96	182.503,68	326.655,38	469.142,52	609.984,30	749.199,74

Buna göre; projenin **beşinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **749.199,74 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %0,7 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 5 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.3 Özkardeşler Karton Ambalaj Endüstriyel Kalıp San. ve Tic. Ltd. Şti.

“Ambalaj Kesim Kalıbı Ortak Kullanım Alanı Geliştirme Projesi”

Ambalaj kesim kalıbı sipariş veren firmalar için bir portal oluşturularak müşteri siparişlerinin takibinin ve üretim planlamasının yapılması hedeflenmiştir. Proje kapsamında ileri teknoloji ambalaj kesim kalıbı üretmek ve internet ortamında sipariş-üretim-sevkiyat takip sistemi kurmak amacıyla 1 adet lazer kesim makinesi satın alınmıştır. Nihai yararlanıcılar sistematik bir şekilde lazer kesimli ambalaj kalıbı tedarik edebilmeye başlamıştır. Böylece müşteriler ürün kalitelerini ve kapasitelerini artırmış, tedarik sürelerini düzenli bir şekilde takip edebilme imkânı bulmuşlardır. Ayrıca, projeye bağlı olarak 2 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **770.793,66 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	341.153,27	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	429.640,39
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	406.306,27	429.640,39
Genel Toplam		835.946,66

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **981.123,68 TL** ciro ve **73.721,72 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen 2 kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹⁰; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

¹⁰ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	981.132,86	1.080.326,61	2.148.548,65	2.363.392,35	2.599.744,61	2.781.726,73	2.976.447,60	3.184.798,94	3.407.734,86	3.646.276,30
	Net Kar	0,00	73.721,72	80.776,09	448.256,42	493.081,22	542.390,33	580.357,65	620.982,69	664.451,48	710.963,08	760.730,50
	proje harcamaları	-429.640,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-429.640,39	-361.537,18	-292.604,21	60.776,47	419.869,39	784.768,17	1.145.453,34	1.501.973,55	1.854.376,91	2.202.710,94	2.547.022,63
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	33.588,18	35.939,35	38.455,11	41.146,97	44.027,25	47.109,16	50.406,80	53.935,28	57.710,75	61.750,50
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	10.748,22	11.500,59	12.305,63	13.167,03	14.088,72	15.074,93	16.130,18	17.259,29	18.467,44	19.760,16
	Net Gelir	0,00	22.839,96	24.438,76	26.149,47	27.979,94	29.938,53	32.034,23	34.276,63	36.675,99	39.243,31	41.990,34
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	21.099,27	41.954,91	62.569,71	82.946,47	103.087,93	122.996,82	142.675,80	162.127,55	181.354,68	200.359,79
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	36.568,05	31.694,62	124.369,74	136.437,33	149.686,30	160.164,35	171.375,85	183.372,16	196.208,21	209.942,78
	proje harcamaları	-406.306,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-406.306,27	-372.525,16	-345.477,50	-247.431,25	-148.068,96	-47.365,93	52.174,25	150.565,01	247.819,61	343.951,18	438.972,68
	Toplam Net Fayda	-835.946,66	-712.963,07	-596.126,81	-124.085,07	354.746,91	840.490,18	1.320.624,41	1.795.214,36	2.264.324,06	2.728.016,79	3.186.355,10

Buna göre; projenin **dördüncü** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlanması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2013 yılsonu itibariyle **3.186.355,10 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %2,5 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 5 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.4 Kalite Endüstriyel Mutfak Ekipmanları San. ve Tic. Ltd. Şti.

“Ar-Ge Çalışmalarıyla Ürün Çeşitliliğinin Sağlanması ve Üretim Kapasitesini Arttırma Projesi”

Proje kapsamında yapılan Ar-Ge çalışmalarıyla firma ürün yelpazesinde bulunan döner ocaklarına ait ısıtıcı sistemlerine motor vasıtasıyla hareket etme kabiliyeti kazandırılmıştır. Geliştirilen ürün için faydalı model ve endüstriyel tasarım tescil belgesi alınmıştır. Alınan lazer kesim makinesi ile üretim hattı geliştirilmiş; sac kesim kalitesi artırılmıştır. Ayrıca, projeye bağlı olarak 5 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **718.289,22 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **379.772,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	359.144,61	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	359.144,61
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	379.772,00
Toplam (Kamu / Özel)	424.297,61	738.916,61
Genel Toplam	1.163.214,22	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **1.216.765,00 TL** ciro ve **396.112,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen 5 kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹¹; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹¹ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	1.216.765,00	1.450.000,00	1.558.750,00	1.675.656,00	1.801.331,00	1.927.424,17	2.062.343,86	2.206.707,93	2.361.177,49	2.526.459,91
	Net Kar	0,00	396.112,00	472.042,00	507.444,00	545.503,00	586.416,00	627.465,12	671.387,68	718.384,82	768.671,75	822.478,78
	proje harcamaları	-738.916,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-738.916,61	-372.993,28	29.839,52	429.880,43	827.150,21	1.221.667,72	1.611.629,60	1.997.088,46	2.378.096,29	2.754.704,50	3.126.963,88
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	83.970,45	89.848,39	96.137,77	102.867,42	110.068,14	117.772,91	126.017,01	134.838,20	144.276,87	154.376,26
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	26.870,55	28.751,48	30.764,09	32.917,57	35.221,80	37.687,33	40.325,44	43.148,22	46.168,60	49.400,40
	Net Gelir	0,00	57.099,91	61.096,90	65.373,69	69.949,84	74.846,33	80.085,58	85.691,57	91.689,98	98.108,27	104.975,85
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	52.748,18	104.887,27	156.424,28	207.366,18	257.719,83	307.492,04	356.689,51	405.318,87	453.386,70	500.899,47
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	144.372,05	146.761,98	157.625,09	169.293,32	181.825,80	194.553,61	208.172,36	222.744,43	238.336,54	255.020,10
	proje harcamaları	-424.297,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-424.297,61	-290.928,52	-165.684,27	-41.421,33	81.868,77	204.193,98	325.106,67	444.623,13	562.759,50	679.531,70	794.955,50
	Toplam Net Fayda	-1.163.214,22	-611.173,62	-30.957,49	544.883,38	1.116.385,15	1.683.581,54	2.244.228,31	2.798.401,10	3.346.174,66	3.887.622,90	4.422.818,85

Buna göre; projenin **üçüncü** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **4.422.818,85 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 5 kişilik istihdamın onuncu yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmektedir.

6.2.5 Karel Kalıp San. A.Ş.

“Metal-Plastik Karışımı Kompozit Hammadde İle Boya Gerektirmeyen Binek Araç Tamponu Proses ve Prototip Kalıp Geliştirme Projesi”

Binek araca ait bir tamponun imalatında kullanılmak üzere prototip kalıbı yerli olarak tasarlanmış ve imal edilmiştir. Ayrıca, projeye bağlı olarak **3** kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **683.366,98 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	341.683,49	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	341.683,49
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	406.836,49	341.683,49
Genel Toplam	748.519,98	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **822,000.00 TL** ciro ve **171,000.00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **7** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹²; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹² TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	822.000,00	2.785.000,00	3.000.000,00	4.000.000,00	6.000.000,00	6.420.000,00	6.869.400,00	7.350.258,00	7.864.776,06	8.415.310,38
	Net Kar	0,00	171.000,00	646.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.070.000,00	1.144.900,00	1.225.043,00	1.310.796,01	1.402.551,73
	proje harcamaları	-341.683,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-341.683,49	-183.715,82	367.569,85	1.155.914,79	1.884.178,02	2.556.938,50	3.221.930,39	3.879.243,39	4.528.966,17	5.171.186,37	5.805.990,64
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	117.558,64	125.787,74	134.592,88	144.014,38	154.095,39	164.882,07	176.423,81	188.773,48	201.987,62	216.126,76
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	37.618,76	40.252,08	43.069,72	46.084,60	49.310,53	52.762,26	56.455,62	60.407,51	64.636,04	69.160,56
	Net Gelir	0,00	79.939,87	85.535,66	91.523,16	97.929,78	104.784,87	112.119,81	119.968,19	128.365,97	137.351,58	146.966,19
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	73.847,46	146.842,17	218.993,99	290.312,65	360.807,77	430.488,85	499.365,31	567.446,42	634.741,38	701.259,26
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	106.231,66	201.752,08	293.069,72	296.084,60	299.310,53	320.262,26	342.680,62	366.668,26	392.335,04	419.798,50
	proje harcamaları	-406.836,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-406.836,49	-308.701,00	-136.529,13	94.510,90	310.138,43	511.502,72	710.541,79	907.282,49	1.101.751,36	1.293.974,63	1.483.978,23
	Toplam Net Fayda	-748.519,98	-418.569,37	377.882,89	1.469.419,69	2.484.629,10	3.429.248,99	4.362.961,04	5.285.891,19	6.198.163,95	7.099.902,38	7.991.228,13

Buna göre; projenin **ikinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **7.991.228,13 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 7 kişilik istihdamın beşinci yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmekte olup; 10 yılda maliyetleri karşılayacak düzeyde fayda değerine ulaşabilmek için istihdam edilen kişi sayısının en az 4 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.6 Fonoklık İletişim Hizmetleri ve Tic. A.Ş.

“Bulut Tabanlı Sesli Mesaj Yayınlanma Platformu Projesi”

İnternet sitesi üzerinden kullanılabilen ve çoklu dil desteğini de içeren sesli yanıtlanma sistemi geliştirilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **326.833,08 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **12.630,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	181,416.54	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	181,416.54
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	12.630,00
Toplam (Kamu / Özel)	246,569.54	194.046,54
Genel Toplam	440.616,08	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **264.198,00 TL** ciro ve **50.915,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	264.198,00	241.966,00	266.000,00	293.000,00	322.000,00	344.540,00	368.657,80	394.463,85	422.076,32	451.621,66
	Net Kar	0,00	50.915,00	0,00	52.000,00	57.000,00	63.000,00	67.410,00	72.128,70	77.177,71	82.580,15	88.360,76
	proje harcamaları	-194.046,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-194.046,54	-147.011,90	-147.011,90	-106.017,96	-64.506,96	-22.123,05	19.771,44	61.182,16	102.114,70	142.574,57	182.567,24
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	12.728,75	0,00	13.000,00	14.250,00	15.750,00	16.852,50	18.032,18	19.294,43	20.645,04	22.090,19
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-246.569,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-246.569,54	-234.810,88	-234.810,88	-224.562,40	-214.184,64	-203.588,67	-193.115,04	-182.762,36	-172.529,23	-162.414,26	-152.416,10
Toplam Net Fayda		-440.616,08	-381.822,78	-381.822,78	-330.580,36	-278.691,60	-225.711,71	-173.343,60	-121.580,20	-70.414,53	-19.839,69	30.151,14

Buna göre; projenin **onuncu** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **30.151,14 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %16,2 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.7 Kapital Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Ltd. Şti.

“İstanbul Merkezli, Uluslararası ve Yerel Mali Müşavirlik ve Audit Faaliyetinin Geliştirilmesi İçin, Oracle ERP Uygulamaları Network Alt Yapısının Kurulum Yatırımı”

Yurtdışında yatırım yapan firmaların hedef ülkelerin yasal ortam ve uygulamaları konusunda mali müşavirlik hizmeti alabilmelerini ve yasal defter bilgilerine ve çeşitli raporlara erişebilmelerini sağlayan ve uluslararası işbirliği ağı kurmaya yönelik bir portal geliştirilmiştir. Ayrıca, projeye bağlı olarak **3** kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **435.260,56 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	213,234.15	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	222,026.41
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	278,387.15	222,026.41
Genel Toplam	500,413.56	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **650.000,00 TL** ciro ve **205.093,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **11** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında *Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları* için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 22.082,00 TL esas alınmış olup¹³; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

¹³ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	650.000,00	700.000,00	750.000,00	800.000,00	900.000,00	963.000,00	1.030.410,00	1.102.538,70	1.179.716,41	1.262.296,56
	Net Kar	0,00	205.093,00	255.000,00	265.000,00	275.000,00	260.000,00	278.200,00	297.674,00	318.511,18	340.806,96	364.663,45
	proje harcamaları	-222.026,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-222.026,41	-32.564,05	185.048,71	393.960,12	594.232,51	769.150,23	942.048,13	1.112.949,50	1.281.877,43	1.448.854,68	1.613.903,79
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	184.735,00	197.666,45	211.503,10	226.308,32	242.149,90	259.100,39	277.237,42	296.644,04	317.409,12	339.627,76
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	59.115,20	63.253,26	67.680,99	72.418,66	77.487,97	82.912,13	88.715,97	94.926,09	101.570,92	108.680,88
	Net Gelir	0,00	125.619,80	134.413,19	143.822,11	153.889,66	164.661,93	176.188,27	188.521,45	201.717,95	215.838,20	230.946,88
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	116.046,00	230.751,99	344.133,42	456.205,59	566.983,64	676.482,48	784.716,91	891.701,52	997.450,74	1.101.978,84
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	151.030,15	127.003,26	133.930,99	141.168,66	142.487,97	152.462,13	163.134,47	174.553,89	186.772,66	199.846,75
	proje harcamaları	-278.387,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-278.387,15	-138.867,38	-30.484,90	75.098,92	177.906,86	273.767,14	368.520,48	462.179,67	554.757,35	646.266,00	736.717,97
	Toplam Net Fayda	-500.413,56	-55.385,43	385.315,79	813.192,45	1.228.344,96	1.609.901,00	1.987.051,09	2.359.846,09	2.728.336,30	3.092.571,42	3.452.600,60

Buna göre; projenin **ikinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **3.452.600,60 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 11 kişilik istihdamın ikinci yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmekte olup; 10 yılda maliyetleri karşılayacak düzeyde fayda değerine ulaşabilmek için istihdam edilen kişi sayısının en az 2 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.8 Robart Makine Tasarım Üretim Ltd. Şti.

“Kumaş Üzerine Desen Motif vb. İşlemleri Yapabilen Lazer İşleme Makinası Prototip Üretimi Projesi”

Kumaş, deri, ahşap, akrilik vb. materyaller üzerinde desen ve motif işlemleri yapabilen lazer işleme makinesi ve yazılımı tasarlanmış ve prototip üretimi yapılmıştır. Ayrıca, projeye bağlı olarak **3** kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **539.755,76 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **140.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	269,877.88	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	269,877.88
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	140.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	335,030.88	409.877,88
Genel Toplam	744.908,76	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **500.000,00 TL** ciro ve **75.000,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2016 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2016 yılından sonraki ciolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2016 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **3** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹⁴; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹⁴ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2016 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2016 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	500.000,00	900.000,00	1.400.000,00	2.000.000,00	2.140.000,00	2.289.800,00	2.450.086,00	2.621.592,02	2.805.103,46	3.001.460,70
	Net Kar	0,00	75.000,00	135.000,00	210.000,00	300.000,00	321.000,00	343.470,00	367.512,90	393.238,80	420.765,52	450.219,11
	proje harcamaları	-409.877,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-409.877,88	-340.593,82	-225.387,06	-59.834,62	158.644,35	374.600,46	588.062,86	799.060,33	1.007.621,34	1.213.774,03	1.417.546,20
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	50.382,27	53.909,03	57.682,66	61.720,45	66.040,88	70.663,74	75.610,21	80.902,92	86.566,12	92.625,75
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	16.122,33	17.250,89	18.458,45	19.750,54	21.133,08	22.612,40	24.195,27	25.888,93	27.701,16	29.640,24
	Net Gelir	0,00	34.259,95	36.658,14	39.224,21	41.969,91	44.907,80	48.051,35	51.414,94	55.013,99	58.864,96	62.985,51
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	31.648,91	62.932,36	93.854,57	124.419,71	154.631,90	184.495,22	214.013,70	243.191,32	272.032,02	300.539,68
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	45.956,43	51.000,89	70.958,45	94.750,54	101.383,08	108.479,90	116.073,49	124.198,64	132.892,54	142.195,02
	proje harcamaları	-335.030,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-335.030,88	-292.576,91	-249.053,59	-193.113,86	-124.110,52	-55.903,99	11.514,94	78.155,36	144.026,26	209.136,52	273.494,93
	Toplam Net Fayda	-744.908,76	-601.521,81	-411.508,29	-159.093,91	158.953,54	473.328,38	784.073,02	1.091.229,39	1.394.838,92	1.694.942,57	1.991.580,82

Buna göre; projenin **dördüncü** yılından itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **1.991.580,82 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %1,4 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 5 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.9 Onair Medya Komünikasyon Reklam ve Yayıncılık Hizmetleri Ltd. Şti.

“Yeni Nesil Düşük Güçlü FM Verici Ailesi Geliştirilmesi ve Üretim Projesi”

750W ve 1500W düşük güçlü vericiler tasarlanmış ve üretim alt yapısı kurulmuştur. Ayrıca, projeye bağlı olarak 4 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **775.754,76 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **100.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	387.877,38	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	387.877,38
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	100.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	453.030,38	487.877,38
Genel Toplam		940.907,76

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **343.466,83 TL** ciro ve **5.754,52 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **4** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında *Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları* için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 22.082,00 TL esas alınmış olup¹⁵; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹⁵ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	343.466,83	688.827,77	1.000.000,00	2.300.000,00	3.500.000,00	3.745.000,00	4.007.150,00	4.287.650,50	4.587.786,04	4.908.931,06
	Net Kar	0,00	5.754,52	27.203,88	80.000,00	320.000,00	450.000,00	481.500,00	515.205,00	551.269,35	589.858,20	631.148,28
	proje harcamaları	-487.877,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-487.877,38	-482.561,43	-459.346,09	-396.278,49	-163.234,26	139.507,96	438.754,31	734.545,16	1.026.920,41	1.315.919,50	1.601.581,42
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	67.176,36	71.878,71	76.910,22	82.293,93	88.054,51	94.218,32	100.813,61	107.870,56	115.421,50	123.501,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	21.496,44	23.001,19	24.611,27	26.334,06	28.177,44	30.149,86	32.260,35	34.518,58	36.934,88	39.520,32
	Net Gelir	0,00	45.679,93	48.877,52	52.298,95	55.959,87	59.877,07	64.068,46	68.553,25	73.351,98	78.486,62	83.980,68
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	42.198,55	83.909,81	125.139,42	165.892,94	206.175,87	245.993,63	285.351,60	324.255,10	362.709,36	400.719,58
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	37.713,87	29.802,16	44.611,27	106.334,06	140.677,44	150.524,86	161.061,60	172.335,92	184.399,43	197.307,39
	proje harcamaları	-453.030,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-453.030,38	-418.190,78	-392.758,11	-357.589,05	-280.149,86	-185.507,64	-91.958,28	510,83	91.912,17	182.258,07	271.560,71
	Toplam Net Fayda	-940.907,76	-858.553,66	-768.194,39	-628.728,11	-277.491,18	160.176,19	592.789,66	1.020.407,60	1.443.087,68	1.860.886,93	2.273.861,71

Buna göre; projenin **beşinci** yılından itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **2.273.861,71 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %1,6 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 7 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.10 Özkan Elektrik Otomasyon Metal San. Tic. Ltd. Şti.

“Yenilikçi Yöntemlerle Elektrik Panosu Üretilmesi Projesi”

Şirket bünyesinde kurulan Ar-Ge biriminin tasarladığı modüler elektrik panolarının üretim alt yapısı kurulmuş ve faydalı model belgesi alınmıştır.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **397.584,74 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **28.946,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	198.792,37	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	198.792,37
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	28.946,00
Toplam (Kamu / Özel)	263.945,37	227.738,37
Genel Toplam	491.683,74	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **608.000,00 TL** ciro ve **55.000,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	608.000,00	1.250.000,00	1.500.000,00	1.750.000,00	2.000.000,00	2.140.000,00	2.289.800,00	2.450.086,00	2.621.592,02	2.805.103,46
	Net Kar	0,00	55.000,00	60.000,00	85.000,00	90.000,00	100.000,00	107.000,00	114.490,00	122.504,30	131.079,60	140.255,17
	proje harcamaları	-227.738,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-227.738,37	-176.930,06	-125.727,05	-58.717,73	6.825,96	74.102,01	140.601,20	206.332,50	271.304,77	335.526,79	399.007,22
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	13.750,00	15.000,00	21.250,00	22.500,00	25.000,00	26.750,00	28.622,50	30.626,08	32.769,90	35.063,79
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-263.945,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-263.945,37	-251.243,29	-238.442,54	-221.690,21	-205.304,29	-188.485,28	-171.860,48	-155.427,65	-139.184,58	-123.129,08	-107.258,97
Toplam Net Fayda		-491.683,74	-428.173,35	-364.169,59	-280.407,94	-198.478,33	-114.383,27	-31.259,28	50.904,84	132.120,19	212.397,71	291.748,25

Buna göre; projenin **yedinci** yılından itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **291.748,25 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %3 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.11 Canovate Elektronik Endüstri ve Tic. A.Ş.

“Fiber Optik Ağları Dağıtım Çatısının (TROY) Ticarileştirilmesi İle Bilgi Toplumuna Geçiş Projesi”

Fiber optik dağıtım çatısı geliştirilmiş ve patent başvuruları yapılmıştır. Pazarlama ve kalite iyileştirme üzerine çalışmalar yapılarak üretim ve satış faaliyetleri başlamıştır.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **439.199,36 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	199.835,71	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	239.363,65
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	264.988,71	239.363,65
Genel Toplam	504.352,36	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **108.300,00 TL** ciro ve **33.578,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	108.300,00	119.130,00	142.956,00	185.842,00	260.180,00	278.392,60	297.880,08	318.731,69	341.042,91	364.915,91
	Net Kar	0,00	33.578,00	35.130,00	42.900,00	55.750,00	78.000,00	83.460,00	89.302,20	95.553,35	102.242,09	109.399,03
	proje harcamaları	-239.363,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-239.363,65	-208.344,71	-178.365,35	-144.545,36	-103.944,68	-51.469,36	400,00	51.670,42	102.348,79	152.441,97	201.956,70
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	8.394,50	8.782,50	10.725,00	13.937,50	19.500,00	20.865,00	22.325,55	23.888,34	25.560,52	27.349,76
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-264.988,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-264.988,71	-257.233,98	-249.739,14	-241.284,14	-231.133,97	-218.015,14	-205.047,80	-192.230,19	-179.560,60	-167.037,30	-154.658,62
Toplam Net Fayda		-504.352,36	-465.578,69	-428.104,49	-385.829,49	-335.078,65	-269.484,50	-204.647,79	-140.559,77	-77.211,80	-14.595,33	47.298,08

Buna göre; projenin **onuncu** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **47.298,08 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %27,2 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.12 Akademik Mühendislik İnşaat ve Kimya San. Tic. Ltd. Şti.

“PCB’li Trafoların Geri Dönüşümünde Yeni Teknolojilerin Kullanımı Projesi”

PCB’li trafoların ve yağların arındırılması ve bertarafına yönelik tesis kurulmuştur. Ayrıca, projeye bağlı olarak 8 kişi istihdam edilmiştir. Firma 2014 yılında durdurmak zorunda kaldığı faaliyetlerini halihazırda İstanbul bölgesi dışında yürütmektedir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **1.048.201,66 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	398.917,46	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	649.485,86
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	464.070,46	649.485,86
Genel Toplam	1.113.556,32	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **250.000,00 TL** ciro ve **4.495,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **8** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹⁶; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹⁶ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	250.000,00	0,00	300.000,00	500.000,00	750.000,00	802.500,00	858.675,00	918.782,25	983.097,01	1.051.913,80
	Net Kar	0,00	4.495,26	0,00	75.000,00	125.000,00	225.000,00	240.750,00	257.602,50	275.634,68	294.929,10	315.574,14
	proje harcamaları	-649.485,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-649.485,86	-645.333,19	-645.333,19	-586.207,32	-495.174,42	-343.803,31	-194.180,14	-46.284,71	99.902,91	244.402,46	387.233,42
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	134.352,73	143.757,42	153.820,44	164.587,87	176.109,02	188.436,65	201.627,21	215.741,12	230.843,00	247.002,01
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	42.992,87	46.002,37	49.222,54	52.668,12	56.354,89	60.299,73	64.520,71	69.037,16	73.869,76	79.040,64
	Net Gelir	0,00	91.359,85	97.755,04	104.597,90	111.919,75	119.754,13	128.136,92	137.106,51	146.703,96	156.973,24	167.961,37
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	84.397,09	167.819,63	250.278,85	331.785,89	412.351,73	491.987,26	570.703,21	648.510,20	725.418,72	801.439,15
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	73.674,29	46.002,37	67.972,54	83.918,12	112.604,89	120.487,23	128.921,33	137.945,83	147.602,04	157.934,18
	proje harcamaları	-464.070,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-464.070,46	-396.011,07	-356.753,41	-303.167,60	-242.053,12	-166.297,01	-91.415,67	-17.399,01	55.762,94	128.080,08	199.562,14
	Toplam Net Fayda	-1.113.556,32	-956.947,17	-834.266,98	-639.096,08	-405.441,66	-97.748,58	206.391,45	507.019,48	804.176,05	1.097.901,26	1.388.234,71

Buna göre; projenin **altıncı** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **1.388.234,71 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 8 kişilik istihdamın onuncu yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmektedir.

6.2.13 GVD Elektrik Mühendislik İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.

“GVD'nin Uluslararası Rekabet Gücünü Artırma Projesi”

Geliştirilen 2 farklı TIP testli panonun üretimi için gerekli alt yapı kurulmuş, sertifikasyon çalışmaları tamamlanmış ve üretime başlanmıştır. Ayrıca, projeye bağlı olarak 5 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **884.799,73 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **216.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	398.159,88	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	486.639,85
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	216.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	463.312,88	702.639,85
Genel Toplam	1.165.952,73	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **2.758.556,00 TL** ciro ve **30.245,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **5** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹⁷; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹⁷ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	2.758.556,00	4.000.000,00	8.000.000,00	11.500.000,00	15.000.000,00	16.050.000,00	17.173.500,00	18.375.645,00	19.661.940,15	21.038.275,96
	Net Kar	0,00	30.245,00	270.000,00	410.000,00	600.000,00	690.000,00	738.300,00	789.981,00	845.279,67	904.449,25	967.760,69
	proje harcamaları	-702.639,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-702.639,85	-674.699,90	-444.286,38	-121.064,95	315.892,98	780.097,72	1.238.942,12	1.692.488,09	2.140.796,80	2.583.928,75	3.021.943,69
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	83.970,45	89.848,39	96.137,77	102.867,42	110.068,14	117.772,91	126.017,01	134.838,20	144.276,87	154.376,26
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	26.870,55	28.751,48	30.764,09	32.917,57	35.221,80	37.687,33	40.325,44	43.148,22	46.168,60	49.400,40
	Net Gelir	0,00	57.099,91	61.096,90	65.373,69	69.949,84	74.846,33	80.085,58	85.691,57	91.689,98	98.108,27	104.975,85
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	52.748,18	104.887,27	156.424,28	207.366,18	257.719,83	307.492,04	356.689,51	405.318,87	453.386,70	500.899,47
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	52.905,30	96.251,48	133.264,09	182.917,57	207.721,80	222.262,33	237.820,69	254.468,14	272.280,91	291.340,58
	proje harcamaları	-463.312,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-463.312,88	-414.439,63	-332.300,21	-227.242,14	-94.030,00	45.717,02	183.850,34	320.388,58	455.350,17	588.753,31	720.615,99
	Toplam Net Fayda	-1.165.952,73	-1.036.391,34	-671.699,32	-191.882,81	429.229,16	1.083.534,57	1.730.284,49	2.369.566,17	3.001.465,84	3.626.068,75	4.243.459,16

Buna göre; projenin **dördüncü** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **4.243.459,11 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %0,4 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 8 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.14 Tinkap Yüzey İşlemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

“Ar-Ge Çalışmalarını Sonuçlandırarak Türkiye’de İlk Defa Yatay Vibrasyonlu, Fırçalı Dişli Çakısı Köşe Radyus Verme Makinesi Üretimi ve Ticarileştirilmesi Projesi”

Yatay vibrasyonlu, fırçalı dişli çakısı köşe radyus verme makinesinin prototipi üretilerek 3 adet faydalı model tescil belgesi alınmıştır. Ayrıca, projeye bağlı olarak 2 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **374.477,27 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	187.233,64	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	187.238,64
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	252.391,64	187.238,64
Genel Toplam	439.530,27	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **314.685,43 TL** ciro ve **144.514,38 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **2** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹⁸; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

¹⁸ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	314.685,43	550.000,00	560.000,00	650.000,00	750.000,00	802.500,00	858.675,00	918.782,25	983.097,01	1.051.913,80
	Net Kar	0,00	144.514,38	95.000,00	110.000,00	150.000,00	300.000,00	321.000,00	343.470,00	367.512,90	393.238,80	420.765,52
	proje harcamaları	-187.238,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-187.238,64	-53.738,06	27.333,37	114.051,31	223.290,79	425.118,94	624.616,51	821.810,41	1.016.727,24	1.209.393,30	1.399.834,58
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	33.588,18	35.939,35	38.455,11	41.146,97	44.027,25	47.109,16	50.406,80	53.935,28	57.710,75	61.750,50
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	10.748,22	11.500,59	12.305,63	13.167,03	14.088,72	15.074,93	16.130,18	17.259,29	18.467,44	19.760,16
	Net Gelir	0,00	22.839,96	24.438,76	26.149,47	27.979,94	29.938,53	32.034,23	34.276,63	36.675,99	39.243,31	41.990,34
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	21.099,27	41.954,91	62.569,71	82.946,47	103.087,93	122.996,82	142.675,80	162.127,55	181.354,68	200.359,79
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	54.266,21	35.250,59	39.805,63	50.667,03	89.088,72	95.324,93	101.997,68	109.137,51	116.777,14	124.951,54
	proje harcamaları	-252.391,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-252.391,64	-202.261,19	-172.178,92	-140.798,34	-103.899,41	-43.964,04	15.279,24	73.838,41	131.721,38	188.935,96	245.489,86
	Toplam Net Fayda	-439.630,27	-234.899,97	-102.890,64	35.822,68	202.337,86	484.242,84	762.892,56	1.038.324,62	1.310.576,17	1.579.683,94	1.845.684,23

Buna göre; projenin **üçüncü** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **1.845.684,23 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 2 kişilik istihdamın onuncu yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmektedir.

6.2.15 Optomed Ölçüm Kalibrasyon Elektronik Tıbbi Sistemler San. ve Tic. Ltd. Şti.

“Yüksek Teknolojinin Bilgi Odaklı Ölçümü Projesi”

ISO 17025 çerçevesinde akredite olmuş 2 adet laboratuvar kurularak hizmet vermeye başlanmıştır. Ayrıca, projeye bağlı olarak 4 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **551.836,40 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	183.761,52	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	368.074,88
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	248.914,52	368.074,88
Genel Toplam	616.989,40	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **50.000 TL** ciro ve **30.000 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen 4 kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup¹⁹; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,

¹⁹ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	50.000,00	75.000,00	150.000,00	180.000,00	210.000,00	224.700,00	240.429,00	257.259,03	275.267,16	294.535,86
	Net Kar	0,00	30.000,00	35.000,00	40.000,00	45.000,00	50.000,00	53.500,00	57.245,00	61.252,15	65.539,80	70.127,59
	proje harcamaları	-368.074,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-368.074,88	-340.361,25	-310.492,84	-278.959,04	-246.187,19	-212.549,17	-179.299,57	-146.433,92	-113.947,78	-81.836,77	-50.096,56
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	67.176,36	71.878,71	76.910,22	82.293,93	88.054,51	94.218,32	100.813,61	107.870,56	115.421,50	123.501,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	21.496,44	23.001,19	24.611,27	26.334,06	28.177,44	30.149,86	32.260,35	34.518,58	36.934,88	39.520,32
	Net Gelir	0,00	45.679,93	48.877,52	52.298,95	55.959,87	59.877,07	64.068,46	68.553,25	73.351,98	78.486,62	83.980,68
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	42.198,55	83.909,81	125.139,42	165.892,94	206.175,87	245.993,63	285.351,60	324.255,10	362.709,36	400.719,58
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	43.775,24	31.751,19	34.611,27	37.584,06	40.677,44	43.524,86	46.571,60	49.831,62	53.319,83	57.052,22
	proje harcamaları	-248.914,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-248.914,52	-208.475,50	-181.379,57	-154.093,95	-126.722,86	-99.356,68	-72.306,51	-45.568,70	-19.139,64	6.984,24	32.806,45
Toplam Net Fayda		-616.989,40	-506.638,21	-407.962,59	-307.913,56	-207.017,11	-105.729,98	-5.612,46	93.348,98	191.167,67	287.856,82	383.429,47

Buna göre; projenin **yedinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **383.429,47 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 4 kişilik istihdamın onuncu yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmektedir.

6.2.16 Eroğlu Isı ve Endüstri Cihazları San. ve Tic. A.Ş.

“Yoğuşturma Panelinin Isıtma Kazanlarında Uygulanması Projesi”

Tasarladığı paneli ürettiği ısıtma kazanlarına uygulayan firma, daha az yakıt harcayan, daha uzun ömürlü, daha düşük maliyetli ve çevreye daha az zararlı ürün ortaya koymuştur. 2 patent başvurusu yapılmış ve 1 faydalı model tescili yapılmıştır.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **932.044,34 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	394.537,37	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	537.509,97
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	459.687,37	537.509,97
Genel Toplam		997.197,34

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **350.000,00 TL** ciro ve **105.000,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisini devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibarıyla hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	350.000,00	511.301,16	425.000,00	485.000,00	550.000,00	588.500,00	629.695,00	673.773,65	720.937,81	771.403,45
	Net Kar	0,00	105.000,00	153.360,00	127.500,00	145.500,00	165.000,00	176.550,00	188.908,50	202.132,10	216.281,34	231.421,04
	proje harcamaları	-537.509,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-537.509,97	-440.512,28	-309.637,40	-209.123,42	-103.161,12	7.844,36	117.568,02	226.024,66	333.228,92	439.195,26	543.937,96
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	26.250,00	38.340,00	31.875,00	36.375,00	41.250,00	44.137,50	47.227,13	50.533,02	54.070,34	57.855,26
	proje harcamaları	-459.687,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-459.687,37	-435.437,95	-402.719,23	-377.590,73	-351.100,16	-323.348,79	-295.917,87	-268.803,71	-242.002,65	-215.511,06	-189.325,39
Toplam Net Fayda		-997.197,34	-875.950,23	-712.356,63	-586.714,15	-454.261,28	-315.504,43	-178.349,85	-42.779,05	91.226,28	223.684,19	354.612,57

Buna göre; projenin **sekizinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **354.612,57 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %21,4 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.17 Arı Teknokent Proje Geliştirme Planlama A.Ş.

“Çekirdek Projesi”

Genç girişimcilerin ileri teknoloji tabanlı projelerini ticarileştirebilmelerini sağlamak amacıyla, eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilen, teknolojik donanımlı bir ön kuluçka merkezi kurulmuş olup; 17 proje fikrinin arkasındaki 44 girişimci bu merkezde kampa alınmıştır. Kampın sonunda girişimcilerin hazırladıkları iş planları değerlendirilerek en başarılı ilk 7 projeye finansal destek verilmiştir. Kasım 2012 itibariyle 6 proje, sonraki 2 yılda ise 4 proje şirketleşmiştir. Söz konusu girişimler tarafından toplam 15 ürün geliştirilmiş olup; 7 patent, 1 faydalı model ve 1 endüstriyel tasarım belgesi başvurusunda bulunulmuştur. Ayrıca, bu şirketlerde 68 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **792.317,09 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **1.000.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	272.715,54	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	519.601,55
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	1.000.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	337.868,54	1.519.601,55
Genel Toplam	1.857.470,09	

Ayrıca, proje sonrasında kuluçka merkezinde sürdürülen faaliyetler nedeniyle girişimciler için ortalama yıllık **500.000,00 TL** civarında harcama yapılacağı beyan edilmiştir.

Faydalar

Proje sonucunda kurulan şirketler proje sayesinde 2013 yılında toplam **618.288,07 TL** ciro ve **66.739,30 TL** kar, 2014 yılında ise toplam **1.325.510,24 TL** ciro ve **309.504,00 TL** kar elde ettiklerini beyan etmişlerdir. 2014 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2014 yılı gerçekleşen toplam karlılık oranı (309.504/1.325.510) esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Söz konusu şirketlerde istihdam edilen **68** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²⁰; sonraki yıllar için

²⁰ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- yararlanıcının beyanına istinaden, kuluçka merkezinde mevcut girişimciler için 5 yıl boyunca yıllık 500.000 TL tutarında harcama yapılacağı,
- kurulan şirketlerin 2014 yılında elde ettiği toplam ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- söz konusu şirketlerin 2014 yılında gerçekleşen toplam karlılığının (309.504/1.325.510) sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletmeler	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	618.288,07	1.325.510,24	1.418.295,96	1.517.576,67	1.623.807,04	1.737.473,53	1.859.096,68	1.989.233,45	2.128.479,79	2.277.473,38
	Net Kar	0,00	66.739,30	309.504,00	331.169,28	354.351,13	379.155,71	405.696,61	434.095,37	464.482,05	496.995,79	531.785,50
	proje harcamaları	-1.519.601,55	-500.000,00	-500.000,00	-500.000,00	-500.000,00	-500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	-1.519.601,55	-433.260,70	-190.496,00	-168.830,72	-145.648,87	-120.844,29	405.696,61	434.095,37	464.482,05	496.995,79	531.785,50
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-1.519.601,55	-1.919.842,38	-2.082.408,51	-2.215.505,35	-2.321.576,07	-2.402.875,33	-2.150.739,86	-1.901.515,88	-1.655.169,78	-1.411.668,33	-1.170.978,66
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	1.890.942,09	2.023.308,04	2.164.939,60	2.316.485,38	2.478.639,35	2.652.144,11	2.837.794,19	3.036.439,79	3.248.990,57	3.476.419,91
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	605.101,47	647.458,57	692.780,67	741.275,32	793.164,59	848.686,11	908.094,14	971.660,73	1.039.676,98	1.112.454,37
	Net Gelir	0,00	1.285.840,62	1.375.849,47	1.472.158,93	1.575.210,06	1.685.474,76	1.803.457,99	1.929.700,05	2.064.779,06	2.209.313,59	2.363.965,54
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	1.187.843,53	2.361.970,63	3.522.539,67	4.669.707,23	5.803.628,04	6.924.455,08	8.032.339,55	9.127.430,89	10.209.876,84	11.279.823,41
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	1.037.793,56	724.834,57	775.572,99	829.863,10	887.953,52	950.110,27	1.016.617,98	1.087.781,24	1.163.925,93	1.245.400,75
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	-337.868,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-337.868,54	620.832,20	1.239.394,00	1.850.813,04	2.455.171,82	3.052.551,86	3.643.033,75	4.226.697,14	4.803.620,77	5.373.882,46	5.937.559,14
Toplam Net Fayda		-1.857.470,09	-111.166,64	1.518.956,12	3.157.847,36	4.803.302,98	6.453.304,57	8.416.748,97	10.357.520,81	12.275.881,88	14.172.090,97	16.046.403,89

Buna göre; projenin **ikinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **16.046.403,89 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 68 kişilik istihdamın ilk yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmekte olup; 10 yılda maliyetleri karşılayacak düzeyde fayda değerine ulaşabilmek için istihdam edilen kişi sayısının en az 8 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.18 GVG Danışmanlık Ltd. Şti.

“Yatırım İçin Bir Cazibe Merkezi: İSTANBUL Projesi”

Proje kapsamında İstanbul'daki 135.536 ticari kuruluşun coğrafi bilgileri saha çalışması ile tespit edilmiş, ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities) standartlarına göre mesleklerin kodlanması yapılmış ve sahada toplanan veriler web ortamında işlenerek portal kurulmuştur. Böylece, yatırımcılara bölge bazında ticari ve demografik bilgilere erişebilme imkânı sunulmuştur.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **865.828,06 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	268.406,70	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	597.421,36
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	333.559,70	597.421,36
Genel Toplam		930.981,06

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **475.000,00 TL** ciro ve **118.750,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	475.000,00	600.000,00	750.000,00	900.000,00	1.150.000,00	1.230.500,00	1.316.635,00	1.408.799,45	1.507.415,41	1.612.934,49
	Net Kar	0,00	118.750,00	105.000,00	671.250,00	157.500,00	201.250,00	215.337,50	230.411,13	246.539,90	263.797,70	282.263,54
	proje harcamaları	-597.421,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-597.421,36	-487.721,59	-398.116,33	131.060,21	245.761,67	381.154,71	514.984,33	647.268,57	778.025,28	907.272,10	1.035.026,46
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	29.687,50	26.250,00	167.812,50	39.375,00	50.312,50	53.834,38	57.602,78	61.634,98	65.949,42	70.565,88
	proje harcamaları	-333.559,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-333.559,70	-306.134,76	-283.733,44	-151.439,31	-122.763,94	-88.915,68	-55.458,28	-22.387,22	10.301,96	42.613,66	74.552,25
Toplam Net Fayda		-930.981,06	-793.856,35	-681.849,78	-20.379,10	122.997,72	292.239,03	459.526,05	624.881,35	788.327,24	949.885,76	1.109.578,71

Buna göre; projenin **dördüncü** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **1.109.578,71 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %10,1 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.19 T-T Danışmanlık İnşaat Turizm İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.

“Teknik Polyester İpli Kompozit ve Tekstil Ambalaj Çemberi Üretimi Projesi”

Teknik polyster ipli kompozit ve tekstil ambalaj çemberleri üretimi için altyapı kurulmuş, deneme üretimleri yapılmış ve pazarlama faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Geliştirilen ürünler için marka tescil başvurusu yapılmış ve ISO 9001 sertifikası alınmıştır. Ayrıca, projeye bağlı olarak 10 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **1.002.943,47 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	374.298,50	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	628.644,97
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	439.451,50	628.644,97
Genel Toplam	1.068.096,47	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **3.290.121,46 TL** ciro ve **67.374,95 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **10** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²¹; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

²¹ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	3.290.121,46	3.950.000,00	4.068.500,00	4.100.000,00	4.200.000,00	4.494.000,00	4.808.580,00	5.145.180,60	5.505.343,24	5.890.717,27
	Net Kar	0,00	67.374,95	80.856,50	83.282,20	83.927,00	85.974,00	91.992,18	98.431,63	105.321,85	112.694,38	120.582,98
	proje harcamaları	-628.644,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-628.644,97	-566.404,83	-497.403,24	-431.748,14	-370.627,19	-312.787,28	-255.615,27	-199.103,44	-143.244,17	-88.029,93	-33.453,27
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	167.940,91	179.696,77	192.275,55	205.734,83	220.136,27	235.545,81	252.034,02	269.676,40	288.553,75	308.752,51
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	53.741,09	57.502,97	61.528,17	65.835,15	70.443,61	75.374,66	80.650,89	86.296,45	92.337,20	98.800,80
	Net Gelir	0,00	114.199,82	122.193,81	130.747,37	139.899,69	149.692,67	160.171,15	171.383,13	183.379,95	196.216,55	209.951,71
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	105.496,37	209.774,53	312.848,56	414.732,36	515.439,67	614.984,08	713.379,01	810.637,75	906.773,40	1.001.798,94
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	107.531,83	77.717,09	82.348,72	86.816,90	91.937,11	98.372,70	105.258,79	112.626,91	120.510,79	128.946,55
	proje harcamaları	-439.451,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-439.451,50	-340.114,94	-273.792,46	-208.873,26	-145.647,71	-83.796,06	-22.658,62	37.772,83	97.506,46	156.550,33	214.912,40
Toplam Net Fayda		-1.068.096,47	-801.023,40	-561.421,17	-327.772,84	-101.542,54	118.856,34	336.710,19	552.048,40	764.900,04	975.293,80	1.183.258,07

Buna göre; projenin **beşinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **1.183.258,07 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 10 kişilik istihdamın yedinci yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmekte olup; 10 yılda maliyetleri karşılayacak düzeyde fayda değerine ulaşabilmek için istihdam edilen kişi sayısının en az 7 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.20 Turkuaz Park Ahşap Yapı Peyzaj İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.

“Bilgisayar Kontrollü Modern Makine Desteğiyle, Dış Rekabete Uyumlu, Ahşap Ev ve Paketli, Demonte Ahşap Dış Mekan Ürünleri Üretmek”

Demonte ahşap ürünleri imalatı için üretim hattı kurulmuş ve 5 ürün için prototip imal edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **962.293,47 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	384.917,39	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	577.376,08
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	450.070,39	577.376,08
Genel Toplam		1.027.446,47

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **3.000.000,00 TL** ciro ve **106.635,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	3.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.780.000,00	2.720.000,00	2.910.400,00	3.114.128,00	3.332.116,96	3.565.365,15	3.814.940,71
	Net Kar	0,00	106.635,00	72.000,00	67.600,00	100.050,00	85.750,00	91.752,50	98.175,18	105.047,44	112.400,76	120.268,81
	proje harcamaları	-577.376,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-577.376,08	-478.868,00	-417.424,39	-364.132,27	-291.269,54	-233.580,33	-176.557,27	-120.192,68	-64.478,95	-9.408,57	45.025,89
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	26.658,75	18.000,00	16.900,00	25.012,50	21.437,50	22.938,13	24.543,79	26.261,86	28.100,19	30.067,20
	proje harcamaları	-450.070,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-450.070,39	-425.443,37	-410.082,47	-396.759,44	-378.543,75	-364.121,45	-349.865,69	-335.774,54	-321.846,11	-308.078,51	-294.469,90
Toplam Net Fayda		-1.027.446,47	-904.311,37	-827.506,86	-760.891,71	-669.813,29	-597.701,78	-526.422,96	-455.967,22	-386.325,06	-317.487,09	-249.444,00

Buna göre; projenin 10 yılda topluma sağlaması beklenen faydanın net bugünkü değerinin maliyetini karşılamayacağı hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %4,5 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.21 Boğaziçi Endüstriyel Mutfak Makinaları San. ve Tic. Ltd. Şti.

“Çok Fonksiyonlu Et-Sebze-Meyve Soyma ve İşleme Makinası Tasarımı ve İmalatı”

Sebze-meyve soyma ve et kıyma makinesi tasarlanmış, üretim alt yapısı kurulmuş, prototip imal edilmiş, CE sertifikasyonu alınmış ve faydalı model başvurusunda bulunulmuştur. Ayrıca, projeye bağlı olarak 2 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **329.300,00 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **80.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	164.650,00	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	164.650,00
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	80.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	229.803,00	244.650,00
Genel Toplam	474.453,00	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **427.755,00 TL** ciro ve **38.000,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **2** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²²; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

²² TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	427.755,00	435.011,00	456.761,00	479.600,00	503.580,00	538.830,60	576.548,74	616.907,15	660.090,65	706.297,00
	Net Kar	0,00	38.000,00	40.803,00	42.843,00	44.985,00	47.235,00	50.541,45	54.079,35	57.864,91	61.915,45	66.249,53
	proje harcamaları	-244.650,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-244.650,00	-209.546,07	-174.725,47	-140.950,41	-108.189,49	-76.411,65	-45.000,75	-13.952,57	16.737,08	47.072,35	77.057,33
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	33.588,18	35.939,35	38.455,11	41.146,97	44.027,25	47.109,16	50.406,80	53.935,28	57.710,75	61.750,50
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	10.748,22	11.500,59	12.305,63	13.167,03	14.088,72	15.074,93	16.130,18	17.259,29	18.467,44	19.760,16
	Net Gelir	0,00	22.839,96	24.438,76	26.149,47	27.979,94	29.938,53	32.034,23	34.276,63	36.675,99	39.243,31	41.990,34
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	21.099,27	41.954,91	62.569,71	82.946,47	103.087,93	122.996,82	142.675,80	162.127,55	181.354,68	200.359,79
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	27.637,62	21.701,34	23.016,38	24.413,28	25.897,47	27.710,29	29.650,02	31.725,52	33.946,30	36.322,54
	proje harcamaları	-229.803,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-229.803,00	-204.271,71	-185.752,15	-167.607,30	-149.828,00	-132.405,21	-115.183,60	-98.160,85	-81.334,68	-64.702,80	-48.262,97
Toplam Net Fayda		-474.453,00	-392.718,51	-318.522,71	-245.987,99	-175.071,02	-105.728,92	-37.187,54	30.562,37	97.529,95	163.724,23	229.154,15

Buna göre; projenin **yedinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **229.154,15 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %3,4 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 3 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.22 İnfotron Elektronik ve Bilgisayar Sistemleri Üretim ve Tic. A.Ş.

“Türk Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sanayii için PLM Teknolojisinin Uygulanması Projesi”

Hazır giyim ve konfeksiyon sanayiindeki firmaların gereksinimlerine uygun PLM (Ürün Yaşam Döngüsü Yönetimi) yazılımı ve arayüz tasarımları geliştirilmiştir. Ayrıca, projeye bağlı olarak 3 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **639.404,26 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **195.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	319.702,13	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	319.702,13
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	195.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	384.855,13	514.702,13
Genel Toplam	899.557,26	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **353.000,00 TL** ciro ve **35.300,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **1** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²³; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

²³ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	353.000,00	573.000,00	815.000,00	1.081.200,00	1.374.020,00	1.470.201,40	1.573.115,50	1.683.233,58	1.801.059,93	1.927.134,13
	Net Kar	0,00	35.300,00	79.300,00	127.700,00	180.940,00	239.504,00	256.269,28	274.208,13	293.402,70	313.940,89	335.916,75
	proje harcamaları	-514.702,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-514.702,13	-482.092,43	-414.419,13	-313.747,48	-181.975,53	-20.846,70	138.421,51	295.850,61	451.461,81	605.276,12	757.314,28
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	27.807,97	29.754,53	31.837,35	34.065,96	36.450,58	39.002,12	41.732,27	44.653,53	47.779,27	51.123,82
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	8.898,55	9.521,45	10.187,95	10.901,11	11.664,19	12.480,68	13.354,33	14.289,13	15.289,37	16.359,62
	Net Gelir	0,00	18.909,42	20.233,08	21.649,40	23.164,85	24.786,39	26.521,44	28.377,94	30.364,40	32.489,91	34.764,20
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	17.468,29	34.734,86	51.802,05	68.672,17	85.347,47	101.830,22	118.122,64	134.226,92	150.145,25	165.879,76
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	23.841,30	29.346,45	42.112,95	56.136,11	71.540,19	76.548,00	81.906,36	87.639,80	93.774,59	100.338,81
	proje harcamaları	-384.855,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-384.855,13	-362.830,83	-337.787,06	-304.587,53	-263.705,66	-215.576,25	-168.002,61	-120.978,32	-74.497,03	-28.552,48	16.861,54
	Toplam Net Fayda	-899.557,26	-827.454,97	-717.471,32	-566.532,95	-377.009,03	-151.075,48	72.249,13	292.994,93	511.191,71	726.868,89	940.055,58

Buna göre; projenin **altıncı** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **940.055,58 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %6,7 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 4 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.23 L.Y.R.A. Gıda San. A.Ş.

“İleri Ekoverimlilik Teknolojilerine Dayalı Uzun Ömürlü Gıda Üretim Süreci Ar-Ge’sinin Ticarileştirilmesi ve Yenilikçi Pazarlama ile Dünyaya Açılması Projesi”

Uzun ömürlü gıda üretim teknolojisinde ambalajlama ve üretim yöntemlerinin modernizasyonu alanlarında Ar-Ge çalışması yapılmış olup; 4 ürün geliştirilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **244.078,70 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	122.039,35	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	122.039,35
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	187.192,35	122.039,35
Genel Toplam		309.231,70

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **55.000,00 TL** ciro yapmakla birlikte kar elde edemediğini, sonraki yıllarda ise projeye bağlı ciro ve kar elde etmeyi beklemediğini beyan etmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Proje süresi sona erdikten sonra faaliyetlerin devam ettirilmediği göz önünde bulundurularak, fayda ve maliyetlere ilişkin bir projeksiyon yapılmamıştır. Proje süresi içerisinde de fayda üretilemediğinden, proje maliyetleri karşılanamamaktadır.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; 2013 yılında proje sayesinde elde edilen cironun sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artarak devam etmesi ve söz konusu cironun karşılığının en az %57,4 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.24 Eklips Bilişim Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.

“Elektrik Enerjisi Tüketiminde İleri Otomasyonla Sarfın Engellenmesi, İzlenmesi ve Verimlilik Arttırma Kontrol Sistemi – Elektromatik Projesi”

Cihazların elektrik tüketimini ölçebilen akıllı prizleri tek merkezden takip edebilen ve uzaktan kontrol edilebilmesini sağlayan bir sistem geliştirilmiş, prototip üretilmiş, sistem ve faydalı model başvurusunda bulunulmuştur. Ayrıca, projeye bağlı olarak 2 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **364.156,98 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **10.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	182.078,49	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	182.078,49
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	10.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	247.231,49	192.078,49
Genel Toplam	439.309,98	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **825.000,00 TL** ciro ve **330.000,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2016 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2016 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2016 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **2** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²⁴; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

²⁴ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2016 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2016 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisini devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	825.000,00	800.000,00	1.500.000,00	3.000.000,00	3.210.000,00	3.434.700,00	3.675.129,00	3.932.388,03	4.207.655,19	4.502.191,06
	Net Kar	0,00	85.000,00	30.000,00	400.000,00	300.000,00	321.000,00	343.470,00	367.512,90	393.238,80	420.765,52	450.219,11
	proje harcamaları	-192.078,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-192.078,49	-113.556,55	-87.955,05	227.382,93	445.861,90	661.818,01	875.280,41	1.086.277,88	1.294.838,89	1.500.991,58	1.704.763,75
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	33.588,18	35.939,35	38.455,11	41.146,97	44.027,25	47.109,16	50.406,80	53.935,28	57.710,75	61.750,50
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	10.748,22	11.500,59	12.305,63	13.167,03	14.088,72	15.074,93	16.130,18	17.259,29	18.467,44	19.760,16
	Net Gelir	0,00	22.839,96	24.438,76	26.149,47	27.979,94	29.938,53	32.034,23	34.276,63	36.675,99	39.243,31	41.990,34
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	21.099,27	41.954,91	62.569,71	82.946,47	103.087,93	122.996,82	142.675,80	162.127,55	181.354,68	200.359,79
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	39.387,62	19.000,59	112.305,63	88.167,03	94.338,72	100.942,43	108.008,40	115.568,99	123.658,82	132.314,94
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-247.231,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-247.231,49	-210.845,70	-194.630,91	-106.095,33	-41.886,52	21.580,84	84.315,32	146.325,39	207.619,41	268.205,64	328.092,26
Toplam Net Fayda		-439.309,98	-303.302,98	-240.631,05	183.857,31	486.921,84	786.486,78	1.082.592,55	1.375.279,07	1.664.585,85	1.950.551,90	2.233.215,80

Buna göre; projenin **üçüncü** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **2.233.215,80 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %0,15 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 3 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.25 Sanimaks Hijyen Ürünleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.

“Dünyada İlk Galoş Üretme, Katlama, Paketleme Makinesi İmalatı Projesi”

Galoş katlama ve paketleme makinesi ile galoş giydirme makinesi tasarlanmış, birer adet prototip üretilmiş ve faydalı model ile endüstriyel tasarım belgesi başvurularında bulunulmuştur.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **534.022,76 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	267.011,38	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	267.011,38
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	332.164,38	267.011,38
Genel Toplam	599.175,76	

Faydalar

Firma proje sayesinde 2013 yılında **1.451.805,14 TL** ciro ve **415.300,36 TL** zarar, 2014 yılında ise **498.615,03 TL** ciro ve **26.660,90 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2014 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2014 yılı gerçekleşen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **2** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²⁵; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2014 yılında elde ettiği toplam ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2014 yılında gerçekleşen karlılığının sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,

²⁵ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	1.451.805,14	498.615,03	533.518,08	570.864,35	610.824,85	653.582,59	699.333,37	748.286,71	800.666,78	856.713,45
	Net Kar	0,00	-415.300,36	26.660,90	28.527,16	30.524,06	32.660,75	34.947,00	37.393,29	40.010,82	42.811,58	45.808,39
	proje harcamaları	-267.011,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-267.011,38	-650.660,67	-627.908,70	-605.419,46	-583.189,91	-561.217,04	-539.497,91	-518.029,58	-496.809,14	-475.833,75	-455.100,57
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	33.588,18	35.939,35	38.455,11	41.146,97	44.027,25	47.109,16	50.406,80	53.935,28	57.710,75	61.750,50
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	10.748,22	11.500,59	12.305,63	13.167,03	14.088,72	15.074,93	16.130,18	17.259,29	18.467,44	19.760,16
	Net Gelir	0,00	22.839,96	24.438,76	26.149,47	27.979,94	29.938,53	32.034,23	34.276,63	36.675,99	39.243,31	41.990,34
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	21.099,27	41.954,91	62.569,71	82.946,47	103.087,93	122.996,82	142.675,80	162.127,55	181.354,68	200.359,79
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	-85.687,47	18.165,82	19.437,43	20.798,05	22.253,91	23.811,68	25.478,50	27.262,00	29.170,33	31.212,26
	proje harcamaları	-332.164,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-332.164,38	-411.321,40	-395.818,99	-380.495,59	-365.349,14	-350.377,59	-335.578,92	-320.951,14	-306.492,27	-292.200,36	-278.073,48
Toplam Net Fayda		-599.175,76	-1.040.882,80	-981.772,79	-923.345,34	-865.592,58	-808.506,70	-752.080,02	-696.304,91	-641.173,86	-586.679,43	-532.814,26

Buna göre; projenin 10 yılda topluma sağlaması beklenen faydanın net bugünkü değerinin maliyetini karşılamayacağı hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2014 yılı sonrasında en az %18,6 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 7 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.26 İstanbul Belediyeleri Bilgi İşlem Enerji San. ve Tic. A.Ş. (BELBİM)

“Spor Aktiviteleri İçin RF Tabanlı Elektronik Ölçme ve Değerlendirme Sistemi Projesi”

Yüzme, sprint, maraton ve daha birçok spor müsabakasında kullanılmak üzere elektronik ölçme ve değerlendirme sistemi geliştirilmiş ve patent başvurusunda bulunulmuştur.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **554.118,98 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	254.894,73	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	299.224,25
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	320.047,73	299.224,25
Genel Toplam	619.271,98	

Faydalar

Firma proje çıktısını ticarileştirmediklerini beyan etmiş olup; sonraki yıllarda da satış planlarının olduğuna ilişkin somut bir bilgiye ulaşılamamıştır.

Fayda Maliyet Analizi

Proje süresi sona erdikten sonra faaliyetlerin devam ettirilmediği göz önünde bulundurularak, fayda ve maliyetlere ilişkin bir projeksiyon yapılmamıştır. Proje süresi içerisinde de fayda üretilmediğinden, proje maliyetleri karşılanamamaktadır.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde her yıl 87.000,00 TL tutarında kar elde edilmesi gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.27 Set Medikal San. ve Tic. A.Ş.

“Yeni Ürünlerin Üretimi İle Ürün Yelpazemizin Geliştirilmesi Projesi”

İki farklı şırınga modeli üretimi için alt yapı kurulmuş ve üretime başlanmıştır. Ayrıca, projeye bağlı olarak 2 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **944.958,31 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	394.992,57	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	549.965,74
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	460.145.57	549.965,74
Genel Toplam	1.010.111,31	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **439.317,75 TL** ciro ve **135.146,35 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **2** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²⁶; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,

²⁶ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	439.317,75	599.149,00	718.976,00	862.772,00	1.035.348,00	1.107.822,36	1.185.369,93	1.268.345,82	1.357.130,03	1.452.129,13
	Net Kar	0,00	135.146,35	89.888,00	107.855,00	129.416,00	155.307,00	166.178,49	177.810,98	190.257,75	203.575,80	217.826,10
	proje harcamaları	-549.965,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-549.965,74	-425.119,23	-348.410,30	-263.383,36	-169.134,44	-64.650,03	38.627,86	140.713,17	241.619,67	341.360,96	439.950,51
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	33.588,18	35.939,35	38.455,11	41.146,97	44.027,25	47.109,16	50.406,80	53.935,28	57.710,75	61.750,50
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	10.748,22	11.500,59	12.305,63	13.167,03	14.088,72	15.074,93	16.130,18	17.259,29	18.467,44	19.760,16
	Net Gelir	0,00	22.839,96	24.438,76	26.149,47	27.979,94	29.938,53	32.034,23	34.276,63	36.675,99	39.243,31	41.990,34
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	21.099,27	41.954,91	62.569,71	82.946,47	103.087,93	122.996,82	142.675,80	162.127,55	181.354,68	200.359,79
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	51.924,21	33.972,59	39.269,38	45.521,03	52.915,47	56.619,55	60.582,92	64.823,73	69.361,39	74.216,69
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	proje harcamaları	-460.145,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-460.145,57	-412.178,64	-383.186,99	-352.229,17	-319.077,88	-283.478,44	-248.290,08	-213.508,05	-179.127,66	-145.144,28	-111.553,31
Toplam Net Fayda		-1.010.111,31	-816.198,59	-689.642,38	-553.042,81	-405.265,85	-245.040,54	-86.665,40	69.880,92	224.619,55	377.571,36	528.756,99

Buna göre; projenin **yedinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **528.756,99 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %7,7 olması, söz konusu karlılığın sıfır olması halinde ise en az 6 kişinin istihdam edilmiş olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.28 Etkin Proje Yönetim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.

“Köprü Projesi”

Akademisyenler ile sanayicilerin işbirliğini sağlamak amacıyla web ortamında bir portal kurulmuştur.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **311.725,42 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	155.862,71	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	155.862,71
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	221.015,71	155.862,71
Genel Toplam	376.878,42	

Faydalar

Firma proje çıktısını ticarileştirmediklerini beyan etmiş olup; sonraki yıllarda planlandığına ilişkin somut bir bilgiye de ulaşamamıştır.

Fayda Maliyet Analizi

Proje süresi sona erdikten sonra faaliyetlerin devam ettirilmediği göz önünde bulundurularak, fayda ve maliyetlere ilişkin bir projeksiyon yapılmamıştır. Proje süresi içerisinde de fayda üretilmediğinden, proje maliyetleri karşılanamamaktadır.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde her yıl 53.000,00 TL tutarında kar elde edilmesi gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.29 Atlantis Mühendislik Golf Peyzaj Tarımsal Sulama Sist. İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti.

“İstanbul Koşullarında Güneş Enerjisi-Doğalgaz-LNG Destekli Sera Üretimi ve Sebze Üretimi Ar-Ge Çalışması Projesi”

Kış aylarında gerekli ısıyı doğal enerji kaynaklarını (güneş, doğalgaz, LNG) kullanarak sağlayan sera konstrüksiyon üretilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **407.473,26 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	203.736,63	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	203.736,63
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	268.889,63	203.763,63
Genel Toplam	472.626,26	

Faydalar

Firma proje çıktısını ticarileştirmediklerini beyan etmiş olup; sonraki yıllarda planlandığına ilişkin somut bir bilgiye de ulaşamamıştır.

Fayda Maliyet Analizi

Proje süresi sona erdikten sonra faaliyetlerin devam ettirilmediği göz önünde bulundurularak, fayda ve maliyetlere ilişkin bir projeksiyon yapılmamıştır. Proje süresi içerisinde de fayda üretilmediğinden, proje maliyetleri karşılanamamaktadır.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde her yıl 66.500,00 TL tutarında kar elde edilmesi gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.30 Eksel İletişim Tic. A.Ş.

“İletişim Sektörü Verimli Bilgi Yönetimi Sistemi (BiVer) Projesi”

İletişim sektöründeki firmalara insan kaynakları yönetimi, maliyet yönetimi, proje yönetimi, tedarikçi yönetimi gibi online hizmetler sunabilecek bir portal kurulmuştur.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **320.010,44 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	153.605,11	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	166.405,43
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	218.758,01	166.405,43
Genel Toplam		385.163,44

Faydalar

Firma proje çıktısını ticarileştirmediklerini beyan etmiş olup; sonraki yıllarda planlandığına ilişkin somut bir bilgiye de ulaşamamıştır.

Fayda Maliyet Analizi

Proje süresi sona erdikten sonra faaliyetlerin devam ettirilmediği göz önünde bulundurularak, fayda ve maliyetlere ilişkin bir projeksiyon yapılmamıştır. Proje süresi içerisinde de fayda üretilemediğinden, proje maliyetleri karşılanamamaktadır.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde her yıl 54.000,00 TL tutarında kar elde edilmesi gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.31 Ferhat Makina Elektronik Otomasyon İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.

“Dilimleme ve Klips Makineleri Tasarımı Ar-Ge ve Ticarileştirme Projesi”

Dilimleme ve klips makinesi tasarlanmış, prototip üretilmiş ve faydalı model başvurusunda bulunulmuştur. Ayrıca, üretim için kurulan altyapı neticesinde artan kapasiteden dolayı proje sonrasında 3 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **297.607,44 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **42.956,97 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	148.803,72	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	148.803,72
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	42.956,97
Toplam (Kamu / Özel)	213.956,72	191.760,69
Genel Toplam	405.717,41	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **369.000,00 TL** ciro ve **48.130,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2013 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2013 yılı gerçekleşen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **3** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²⁷; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

²⁷ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

- firmanın 2013 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2013 yılında gerçekleşen karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisini devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	369.000,00	394.830,00	422.468,10	452.040,87	483.683,73	517.541,59	553.769,50	592.533,36	634.010,70	678.391,45
	Net Kar	0,00	48.130,00	51.499,10	55.104,04	58.961,32	63.088,61	67.504,81	72.230,15	77.286,26	82.696,30	88.485,04
	proje harcamaları	-191.760,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-191.760,69	-147.298,80	-103.350,32	-59.909,33	-16.969,97	25.473,56	67.426,97	108.895,94	149.886,04	190.402,82	230.451,75
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	50.382,27	53.909,03	57.682,66	61.720,45	66.040,88	70.663,74	75.610,21	80.902,92	86.566,12	92.625,75
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	16.122,33	17.250,89	18.458,45	19.750,54	21.133,08	22.612,40	24.195,27	25.888,93	27.701,16	29.640,24
	Net Gelir	0,00	34.259,95	36.658,14	39.224,21	41.969,91	44.907,80	48.051,35	51.414,94	55.013,99	58.864,96	62.985,51
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	31.648,91	62.932,36	93.854,57	124.419,71	154.631,90	184.495,22	214.013,70	243.191,32	272.032,02	300.539,68
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	39.238,93	30.125,67	32.234,46	34.490,87	36.905,24	39.488,60	42.252,80	45.210,50	48.375,24	51.761,50
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı											
	proje harcamaları	-213.956,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-213.956,72	-177.708,29	-151.999,55	-126.587,67	-101.469,24	-76.640,85	-52.099,17	-27.840,88	-3.862,71	19.838,58	43.266,18
Toplam Net Fayda		-405.717,41	-293.358,17	-192.417,51	-92.642,43	5.980,50	103.464,60	199.823,02	295.068,76	389.214,66	482.273,43	574.257,61

Buna göre; projenin **dördüncü** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **574.257,61 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 3 kişilik istihdamın sekizinci yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmekte olup; 10 yılda maliyetleri karşılayacak düzeyde fayda değerine ulaşabilmek için istihdam edilen kişi sayısının en az 3 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.32 İstanbul Ağaç Peyzaj Eğitim Hizm. ve Hayvanat Bahçesi İşletmeciliği San. Tic. A.Ş.

“Süs Bitkileri Üretimi Kapasite Geliştirme ve Deneme Amaçlı Araştırma Merkezi Kurulması Projesi”

Bölgede yetişen bitki türlerinin süs bitkisi olarak ekonomiye kazandırılması ve hali hazırda kullanılan süs bitkilerinin çeşit ve adaptasyon bakımından iyileştirilmesi için düzenli ve sistemli araştırmaların yapılabileceği merkez kurulması amaçlanmıştır. Bu çerçevede sera imalatı yapılmış, toprak-su analiz laboratuvarı ve bitki besleme-koruma deneme odası kurulmuştur. Bitki hastalıkları analizi yapılmış ve İstanbul bölgesindeki iklim koşullarına uygun bitkiler belirlenmiştir. Proje sonrasında projeye bağlı olarak 5 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **680.525,90 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	340.262,95	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	340.262,95
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	0,00
Toplam (Kamu / Özel)	405.415,95	340.262,95
Genel Toplam	745.678,90	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **48.690,00 TL** ciro ve **9.738,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen 5 kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²⁸; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir.

²⁸ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	48.690,00	50.049,70	60.000,00	70.000,00	80.000,00	85.600,00	91.592,00	98.003,44	104.863,68	112.204,14
	Net Kar	0,00	9.738,00	18.396,37	30.000,00	35.000,00	40.000,00	42.800,00	45.796,00	49.001,72	52.431,84	56.102,07
	proje harcamaları	-340.262,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-340.262,95	-331.267,11	-315.567,95	-291.917,60	-266.428,39	-239.517,97	-212.918,29	-186.625,77	-160.636,86	-134.948,05	-109.555,88
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	83.970,45	89.848,39	96.137,77	102.867,42	110.068,14	117.772,91	126.017,01	134.838,20	144.276,87	154.376,26
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	26.870,55	28.751,48	30.764,09	32.917,57	35.221,80	37.687,33	40.325,44	43.148,22	46.168,60	49.400,40
	Net Gelir	0,00	57.099,91	61.096,90	65.373,69	69.949,84	74.846,33	80.085,58	85.691,57	91.689,98	98.108,27	104.975,85
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	52.748,18	104.887,27	156.424,28	207.366,18	257.719,83	307.492,04	356.689,51	405.318,87	453.386,70	500.899,47
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri	0,00	47.778,55	33.350,58	38.264,09	41.667,57	45.221,80	48.387,33	51.774,44	55.398,65	59.276,56	63.425,92
	üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	proje harcamaları	-405.415,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-405.415,95	-361.278,73	-332.817,90	-302.652,60	-272.307,64	-241.884,19	-211.812,06	-182.087,18	-152.705,55	-123.663,19	-94.956,20
Toplam Net Fayda		-745.678,90	-639.797,65	-543.498,58	-438.145,92	-331.369,85	-223.682,33	-117.238,32	-12.023,45	91.976,46	194.775,46	296.387,39

Buna göre; projenin **sekizinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **296.387,39 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

2013 yılından sonra hiç kar elde edilmemesi halinde bile, mevcut 5 kişilik istihdamın onuncu yıldan itibaren net fayda üretmesi beklenmektedir.

6.2.33 Delta Galvanoteknik Kimyevi Maddeler San. ve Tic. Ltd. Şti.

“Elektroforetik Lak (Akımlı vernik) Geliştirme Projesi”

Laboratuvar ekipmanları satın alınarak yapılan Ar-Ge çalışmaları sonucunda elektroforetik lak (akımlı vernik) geliştirilmiş ve ilk yerli üretimi yapılmıştır.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **424.043,29 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **150.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	190.819,48	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	233.223,81
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	150.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	255.972,48	383.223,81
Genel Toplam	639.196,29	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **1.800.000,00 TL** ciro ve **500.000,00 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2017 yılına kadar proje sayesinde elde edilmesi beklenen ciro ve kar tutarlarının belirlenmesinde firmanın tahminleri esas alınmıştır. 2017 yılından sonraki cirolar enflasyon oranında artırılarak, kar ise 2017 yılı beklenen karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur.

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2017 yılı için öngördüğü ciro tutarının sonraki yıllarda %7 enflasyon oranıyla artacağı,
- firmanın 2017 yılı için öngördüğü karlılığın sonraki yıllarda da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- fonların alternatif getirisini devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	1.800.000,00	1.850.000,00	2.150.000,00	2.500.000,00	2.850.000,00	3.049.500,00	3.262.965,00	3.491.372,55	3.735.768,63	3.997.272,43
	Net Kar	0,00	500.000,00	500.000,00	570.000,00	740.000,00	780.000,00	834.600,00	893.022,00	955.533,54	1.022.420,89	1.093.990,35
	proje harcamaları	-383.223,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-383.223,81	78.669,95	505.361,65	954.718,27	1.493.633,06	2.018.386,23	2.537.079,91	3.049.784,05	3.556.567,81	4.057.499,57	4.552.646,90
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	125.000,00	125.000,00	142.500,00	185.000,00	195.000,00	208.650,00	223.255,50	238.883,39	255.605,22	273.497,59
	proje harcamaları	-255.972,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-255.972,48	-140.499,04	-33.826,11	78.513,04	213.241,74	344.430,03	474.103,45	602.279,48	728.975,43	854.208,37	977.995,20
Toplam Net Fayda		-639.196,29	-61.829,08	471.535,54	1.033.231,31	1.706.874,79	2.362.816,27	3.011.183,36	3.652.063,53	4.285.543,24	4.911.707,94	5.530.642,10

Buna göre; projenin **ikinci** yıldan itibaren net fayda üreteceği ve 10 yılda topluma sağlaması beklenen net faydanın net bugünkü değerinin 2012 yılsonu itibariyle **5.530.642,10 TL** tutarında olduğu hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde elde edilmesi beklenen cirolara ilişkin karlılığın 2013 yılı sonrasında en az %0,3 olması gerektiği hesap edilmiştir.

6.2.34 Elisolar Aydınlatma Enerji Elektronik ve Ar-Ge Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.

“Askeri ve Hava Meydanları Alanlarındaki Kritik Noktalarda Kullanıma Uygun ve Tasarruflu Lamba Tasarımı ve Üretimi Projesi”

Özel güvenli alanlarda kullanılmak üzere zırlı, hareketli ve led lambalı projektör tasarlanmış, prototipler üretilmiş ve test aşamalarından sonra 4 adet endüstriyel tasarım belgesi başvurularında bulunulmuştur. Ayrıca, projeye bağlı olarak 5 kişi istihdam edilmiştir.

Maliyetler

Projede yer alan faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacıyla bütçeden yapılan toplam **343.398,96 TL** tutarında harcama Yararlanıcı ve Ajans tarafından karşılanmıştır. Yararlanıcı, proje için **95.000,00 TL** tutarında bütçe dışı harcama yaptığını beyan etmiştir. Ayrıca, Ajans ilgili mali destek programının yürütülmesi süresince genel hizmetler maliyeti olarak proje başına ortalama **65.153,00 TL** tutarında harcama yapmıştır.

	Kamu	Özel
Ajansın Destek Harcaması	171.699,48	
Ajansın Genel Hizmet Maliyeti	65.153,00	
Yararlanıcının Eş Finansman Harcaması	0,00	171.699,48
Yararlanıcının Bütçe Dışı Harcamaları	0,00	95.000,00
Toplam (Kamu / Özel)	236.852,48	266.699,48
Genel Toplam	503.551,96	

Faydalar

Firma 2013 yılında proje sayesinde **651.941,02 TL** ciro ve **130.388,20 TL** kar elde ettiğini beyan etmiştir. 2014 yılında proje sayesinde elde ettiği kar tutarı ise, firmanın ciroya ilişkin beyanı ve 2013 yılı karlılık oranı esas alınarak hesaplanmıştır. Kar üzerinden hesaplanan vergiler ise projenin devlete doğrudan sağladığı faydayı oluşturmuştur. Firma 2015 yılından itibaren proje konusu malın üretimini askıya aldıklarını beyan etmiştir.

Proje neticesinde firmada istihdam edilen **5** kişinin iş sahibi olarak elde ettikleri gelir de önemli bir fayda sağlamıştır. Söz konusu gelirin belirlenmesinde, yapılan işlerin nitelikleri dikkate alınarak, TÜİK 2010 Yılı Kazanç Yapısı Araştırmasında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar için tespit edilen yıllık ortalama brüt ücret tutarı olan 13.336,00 TL esas alınmış olup²⁹; sonraki yıllar için enflasyon oranlarında artırılmıştır. Bu tutar, gelir vergisi ve sosyal sigorta primi kesintileri düşülerek netleştirilmiştir. Söz konusu kesintiler ise devlete sağlanan faydaya ilave edilmiştir. Firmanın proje konusu malın üretimini askıya aldığına ilişkin beyanı dikkate alınarak, 2015 yılından itibaren istihdama ilişkin gelir hesabı yapılmamıştır.

²⁹ TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması,2010; http://www.tuik.gov.tr/PrelstatistikTablo.do?istab_id=1533

Fayda Maliyet Analizi

Projenin fayda ve maliyetlerinin,

- firmanın 2013 yılında gerçekleşen karlılığın 2014 yılında da aynı oranda gerçekleşeceği,
- gelir matrahından ortalama %20 oranında kurumlar vergisi kesileceği,
- ücretlerden ortalama %17 oranında gelir vergisi ve %15 oranında SGK primi kesileceği,
- ayrıca, devletin %22 oranında SGK primi işveren payını tahsil edeceği,
- fonların alternatif getirisi olarak devlet borçlanma oranının yıllık sabit %8,25 olacağı,
- 2015 yılından itibaren 2022 yılına kadar projeye bağlı olarak satış ve ücret ödemesi yapılmayacağı,

varsayımıyla 10 yıllık projeksiyon yapılarak net bugünkü değerleri 2012 yılsonu itibariyle hesaplandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

		Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
		21.07.2011 20.07.2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
işletme	Proje sayesinde yapılan Satışlar	0,00	651.941,02	749.800,00								
	Net Kar	0,00	130.388,20	149.960,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	proje harcamaları	-266.699,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-266.699,48	-146.248,49	-18.275,12	-18.275,12	-18.275,12	-18.275,12	-18.275,12	-18.275,12	-18.275,12	-18.275,12	-18.275,12
yeni istihdam edilenler	Ücretler	0,00	83.970,45	89.848,39								
	ücretlerden vergi ve SGK kesintileri	0,00	26.870,55	28.751,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Gelir	0,00	57.099,91	61.096,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	0,00	52.748,18	104.887,27	104.887,27	104.887,27	104.887,27	104.887,27	104.887,27	104.887,27	104.887,27	104.887,27
devlet	Prj. getirisi ve istihdam edilenlerin ücretleri üzerinden vergi ve SGK tahsilatı	0,00	72.063,16	66.241,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	proje harcamaları	-236.852,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Net Bugünkü Değer (Kümülatif)	-236.852,48	-170.281,43	-113.752,05	-113.752,05	-113.752,05	-113.752,05	-113.752,05	-113.752,05	-113.752,05	-113.752,05	-113.752,05
Toplam Net Fayda		-503.551,96	-263.781,73	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90

Buna göre; projenin 10 yılda topluma sağlaması beklenen faydanın net bugünkü değerinin maliyetini karşılamayacağı hesap edilmektedir.

Duyarlılık Analizi

10 yıl içinde maliyetleri karşılayacak değerde fayda üretebilmek için; proje sayesinde 2015 yılından itibaren her yıl 4.500,00 TL tutarında kar elde edilmesi veya 1 kişinin 2 yıl daha istihdam edilmesi gerektiği hesap edilmiştir.

6.3 PROGRAM BAZINDA DEĞERLENDİRMELER

Tamamlanan 34 projeye Ajans tarafından toplamda 8,9 milyon TL tutarında destek sağlanmış, işletmeler ise projeler süresince eş finansman ve bütçe dışı maliyetler toplamı olarak 13,5 milyon TL tutarında harcama yapmıştır. Ajansın söz konusu destek programını yürütmek için ayrıca katlandığı genel hizmet maliyeti 2,2 milyon TL olarak hesaplanmıştır. Böylece **projeler süresince gerçekleşen toplam maliyet 24,6 milyon TL**'ye ulaşmış olup; %45'i Ajans kaynaklarından karşılanmıştır.

Yararlanıcıların ürettikleri yenilikler sayesinde gerçekleşen ve gerçekleşmesini bekledikleri kar artışlarından proje için yaptıkları harcamaları düşerek işletmelerin elde etmesi beklenen net fayda değerine ulaşılmıştır. İşe alınanlara ilişkin hesaplanan net ücretler ise yeni istihdam edilenlerin proje sayesinde elde etmesi beklenen fayda değerini oluşturmuştur. İşletme karları ve işe alınanların ücretleri üzerinden hesaplanan vergiler ile SGK primlerinden Ajans harcamalarını düşerek devletin elde etmesi beklenen net fayda değerine ulaşılmıştır.

10 yıllık projeksiyonda elde edilmesi beklenen faydanın parasal değeri, net bugünkü değer (NBD) formülüyle proje faaliyetlerinin tamamlandığı 2012 yılsonu itibariyle hesaplanmış olup aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır.

Yararlanıcı	Net Fayda [İşletme] (TL)	Net Fayda [Yeni İstihdam edilenler] (TL)	Net Fayda [Devlet] (TL)	Net Fayda [Toplam] (TL)
ÖZİŞMAK	2.671.926,30	500.899,47	730.251,39	3.903.077,16
İMKOSAN	348.995,82	400.719,58	-515,66	749.199,74
ÖZKARDEŞLER	2.547.022,63	200.359,79	438.972,68	3.186.355,10
KALİTE END. MUFTAK	3.126.963,88	500.899,47	794.955,50	4.422.818,85
KAREL KALIP	5.805.990,64	701.259,26	1.483.978,23	7.991.228,13
FONOKLİK	182.567,24	0,00	-152.416,10	30.151,14
KAPİTAL SMMM	1.613.903,79	1.101.978,84	736.717,97	3.452.600,60
ROBART MAKİNA	1.417.546,20	300.539,68	273.494,93	1.991.580,82
ONAIR MEDYA	1.601.581,42	400.719,58	271.560,71	2.273.861,71
ÖZKAN ELEKTRİK	399.007,22	0,00	-107.258,97	291.748,25
CANOVATE	201.956,70	0,00	-154.658,62	47.298,08
AKADEMİK MÜHENDİSLİK	387.233,42	801.439,15	199.562,14	1.388.234,71
GVD ELEKTRİK	3.021.943,69	500.899,47	720.615,99	4.243.459,16
TİNKAP	1.399.834,58	200.359,79	245.489,86	1.845.684,23
OPTOMED	-50.096,56	400.719,58	32.806,45	383.429,47
EROĞLU ISI	543.937,96	0,00	-189.325,39	354.612,57
ARI TEKNOKENT	-1.170.978,66	11.279.823,41	5.937.559,14	16.046.403,89
GVG DANIŞMANLIK	1.035.026,46	0,00	74.552,25	1.109.578,71
T-T DANIŞMANLIK	-33.453,27	1.001.798,94	214.912,40	1.183.258,07
TURKUAZ PARK	45.025,89	0,00	-294.469,90	-249.444,00
BOĞAZIÇI END. MUFTAK	77.057,33	200.359,79	-48.262,97	229.154,15
İNFOTRON	757.314,28	165.879,76	16.861,54	940.055,58
LYRA GIDA	-122.039,35	0,00	-187.192,35	-309.231,70
EKLİPS BİLİŞİM	1.704.763,75	200.359,79	328.092,26	2.233.215,80
SANİMAKS	-455.100,57	200.359,79	-278.073,48	-532.814,26
BELBİM	-299.224,25	0,00	-320.047,73	-619.271,98
SET MEDİKAL	439.950,51	200.359,79	-111.553,31	528.756,99
ETKİN PROJE	-155.862,71	0,00	-221.015,71	-376.878,42
ATLANTİS MÜHENDİSLİK	-203.736,63	0,00	-268.889,63	-472.626,26
EKSEL İLETİŞİM	-166.405,43	0,00	-218.758,01	-385.163,44
FERHAT MAKİNA	230.451,75	300.539,68	43.266,18	574.257,61
İSTANBUL AĞAÇ	-109.555,88	500.899,47	-94.956,20	296.387,39
DELTA GALVANOTEKNİK	4.552.646,90	0,00	977.995,20	5.530.642,10
ELİSOLAR	-18.275,12	104.887,27	-113.752,05	-27.139,90
Genel Toplam	31.327.919,94	20.166.061,35	10.760.498,76	62.254.480,05

Buna göre, 10 yılın sonunda ulaşılması beklenen toplam net faydanın net bugünkü değeri 2012 yılsonu itibarıyla yaklaşık 62,3 milyon TL olarak hesap edilmiş olup; %50,3'ünü işletmelere, %32,4'ünü yeni istihdam edilenlere, %17,3'ünü ise devlete sağlanan fayda oluşturmaktadır.

Üretilen yeniliklerin ticarileştirilemediği 5 projede (LYRA GIDA, BELBİM, ETKİN PROJE, ATLANTİS MÜHENDİSLİK, EKSEL İLETİŞİM), ilk yıldaki satışlardan zarar edilen ve üretilen yeniliklerin bir

kısmı ticarileştirilemeyen bir projede (SANİMAKS), karlılık oranı düşük bir projede (TURKUAZ PARK) ve 2 yıl sonra satışlarını askıya alan bir projede (ELİSOLAR) harcamaları karşılayacak düzeyde fayda üretilememiştir. Buna göre; Program kapsamında desteklenen projelerin %23,5'inde etkinlik sağlanamadığı anlaşılmaktadır. Söz konusu projeler için Ajansın yaptığı toplam harcama tutarı 2,2 milyon TL civarında olup; Program için yapılan toplam harcamanın %20'sini oluşturmaktadır.

Her bir projenin 10 yıllık projeksiyonda ürettiği ve üretmesi beklenen faydaların parasal değerleri toplamı ile katlanılan maliyetler toplamının 2012 yılsonu itibarıyla net bugünkü değerleri birbirine oranlandığında aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

Yararlanıcı	Toplam Fayda (TL)	Toplam Maliyet (TL)	Toplam Fayda / Toplam Maliyet
ÖZİŞMAK	4.302.523,96	399.446,80	10,77
İMKOSAN	1.453.920,74	704.721,00	2,06
ÖZKARDEŞLER	4.022.301,76	835.946,66	4,81
KALİTE END. MUFTAK	5.586.033,07	1.163.214,22	4,80
KAREL KALIP	8.739.748,11	748.519,98	11,68
FONOKLİK	470.767,22	440.616,08	1,07
KAPİTAL SMMM	3.953.014,16	500.413,56	7,90
ROBART MAKİNA	2.736.489,58	744.908,76	3,67
ONAIR MEDYA	3.214.769,47	940.907,76	3,42
ÖZKAN ELEKTRİK	783.431,99	491.683,74	1,59
CANOVATE	551.650,44	504.352,36	1,09
AKADEMİK MÜHENDİSLİK	2.501.791,03	1.113.556,32	2,25
GVD ELEKTRİK	5.409.411,89	1.165.952,73	4,64
TİNKAP	2.285.314,51	439.630,27	5,20
OPTOMED	1.000.418,87	616.989,40	1,62
EROĞLU ISI	1.351.809,91	997.197,34	1,36
ARI TEKNOKENT	19.887.143,77	3.840.739,88	5,18
GVG DANIŞMANLIK	2.040.559,77	930.981,06	2,19
T-T DANIŞMANLIK	2.251.354,54	1.068.096,47	2,11
TURKUAZ PARK	778.002,47	1.027.446,47	0,76
BOĞAZIÇI END. MUFTAK	703.607,15	474.453,00	1,48
İNFOTRON	1.839.612,84	899.557,26	2,05
LYRA GIDA	0,00	309.231,70	0,00
EKLİPS BİLİŞİM	2.672.525,78	439.309,98	6,08
SANİMAKS	66.361,50	599.175,76	0,11
BELBİM	0,00	619.271,98	0,00
SET MEDİKAL	1.538.868,30	1.010.111,31	1,52
ETKİN PROJE	0,00	376.878,42	0,00
ATLANTİS MÜHENDİSLİK	0,00	472.626,26	0,00
EKSEL İLETİŞİM	0,00	385.163,44	0,00
FERHAT MAKİNA	979.975,02	405.717,41	2,42
İSTANBUL AĞAÇ	1.042.066,29	745.678,90	1,40
DELTA GALVANOTEKNİK	6.169.838,39	639.196,29	9,65
ELİSOLAR	476.412,06	503.551,96	0,95
Genel Toplam	88.809.724,58	26.555.244,53	3,34

Buna göre; proje harcamaları toplamının yaklaşık **3,3** katı değerinde fayda üretilmesi beklenmektedir.

Net fayda değerleri maliyetlere oranlandığında ise aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır.

	Net Fayda (TL)	Net Fayda / Toplam Maliyet	Net Fayda / Devlete Maliyeti	Net Fayda / İşletmelere Maliyeti
DEVLET	10.760.498,76	0,41	0,97	
YENİ İSTİHDAM EDİLENLER	20.166.061,35	0,76	1,81	
İŞLETMELER	31.327.919,94	1,18	2,82	2,03
TOPLAM	62.254.480,05	2,34	5,60	

Buna göre, 10 yıl içinde;

- **toplumun net kazancının proje harcamaları toplamının (%118'i işletmelere, %76'sı yeni istihdam edilenlere, %41'i ise devlete olmak üzere) % 234'üne,**
- **toplumun net kazancının devletin yaptığı proje harcamaları toplamının (2,82 katı işletmelere, 1,81 katı yeni istihdam edilenlere, 0,97 katı ise devlete olmak üzere) 5,6 katına,**
- **işletmelerin toplam net kazancının projeler için yaptıkları toplam harcamaların 2 katına,**

ulaşması beklenmektedir.

Program kapsamında yürütülen projelerin 10 yıllık projeksiyonda hesaplanan net faydalarının 2012 yılsonu itibarıyla net bugünkü değerleri aşağıda özetlenmiştir.

Yararlanıcı	TOPLAM NET FAYDA (kümülatif)										
	Proje Süresi	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
	2011-2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ÖZİŞMAK	-399.446,80	-111.261,18	243.426,29	634.409,54	1.090.363,79	1.572.865,78	2.049.796,16	2.521.219,26	2.987.198,67	3.447.797,26	3.903.077,16
İMKOSAN	-704.721,00	-557.418,31	-387.271,83	-252.732,71	-110.871,45	36.667,96	182.503,68	326.655,38	469.142,52	609.984,30	749.199,74
ÖZKARDEŞLER	-835.946,66	-712.963,07	-596.126,81	-124.085,07	354.746,91	840.490,18	1.320.624,41	1.795.214,36	2.264.324,06	2.728.016,79	3.186.355,10
KALİTE END. MUFTAK	-1.163.214,22	-611.173,62	-30.957,49	544.883,38	1.116.385,15	1.683.581,54	2.244.228,31	2.798.401,10	3.346.174,66	3.887.622,90	4.422.818,85
KAREL KALIP	-748.519,98	-418.569,37	377.882,89	1.469.419,69	2.484.629,10	3.429.248,99	4.362.961,04	5.285.891,19	6.198.163,95	7.099.902,38	7.991.228,13
FONOKLİK	-440.616,08	-381.822,78	-381.822,78	-330.580,36	-278.691,60	-225.711,71	-173.343,60	-121.580,20	-70.414,53	-19.839,69	30.151,14
KAPİTAL SMMM	-500.413,56	-55.385,43	385.315,79	813.192,45	1.228.344,96	1.609.901,00	1.987.051,09	2.359.846,09	2.728.336,30	3.092.571,42	3.452.600,60
ROBART MAKİNA	-744.908,76	-601.521,81	-411.508,29	-159.093,91	158.953,54	473.328,38	784.073,02	1.091.229,39	1.394.838,92	1.694.942,57	1.991.580,82
ONAIR MEDYA	-940.907,76	-858.553,66	-768.194,39	-628.728,11	-277.491,18	160.176,19	592.789,66	1.020.407,60	1.443.087,68	1.860.886,93	2.273.861,71
ÖZKAN ELEKTRİK	-491.683,74	-428.173,35	-364.169,59	-280.407,94	-198.478,33	-114.383,27	-31.259,28	50.904,84	132.120,19	212.397,71	291.748,25
CANOVA TE	-504.352,36	-465.578,69	-428.104,49	-385.829,49	-335.078,65	-269.484,50	-204.647,79	-140.559,77	-77.211,80	-14.595,33	47.298,08
AKADEMİK MÜHENDİSLİK	-1.113.556,32	-956.947,17	-834.266,98	-639.096,08	-405.441,66	-97.748,58	206.391,45	507.019,48	804.176,05	1.097.901,26	1.388.234,71
GVD ELEKTRİK	-1.165.952,73	-1.036.391,34	-671.699,32	-191.882,81	429.229,16	1.083.534,57	1.730.284,49	2.369.566,17	3.001.465,84	3.626.068,75	4.243.459,16
TİNKAP	-439.630,27	-234.899,97	-102.890,64	35.822,68	202.337,86	484.242,84	762.892,56	1.038.324,62	1.310.576,17	1.579.683,94	1.845.684,23
OPTOMED	-616.989,40	-506.638,21	-407.962,59	-307.913,56	-207.017,11	-105.729,98	-5.612,46	93.348,98	191.167,67	287.856,82	383.429,47
EROĞLU ISI	-997.197,34	-875.950,23	-712.356,63	-586.714,15	-454.261,28	-315.504,43	-178.349,85	-42.779,05	91.226,28	223.684,19	354.612,57
ARI TEKNOKENT	-1.857.470,09	-111.166,64	1.518.956,12	3.157.847,36	4.803.302,98	6.453.304,57	8.416.748,97	10.357.520,81	12.275.881,88	14.172.090,97	16.046.403,89
GVG DANIŞMANLIK	-930.981,06	-793.856,35	-681.849,78	-20.379,10	122.997,72	292.239,03	459.526,05	624.881,35	788.327,24	949.885,76	1.109.578,71
T-T DANIŞMANLIK	-1.068.096,47	-801.023,40	-561.421,17	-327.772,84	-101.542,54	118.856,34	336.710,19	552.048,40	764.900,04	975.293,80	1.183.258,07
TURKUAZ PARK	-1.027.446,47	-904.311,37	-827.506,86	-760.891,71	-669.813,29	-597.701,78	-526.422,96	-455.967,22	-386.325,06	-317.487,09	-249.444,00
BOĞAZIÇI END. MUFTAK	-474.453,00	-392.718,51	-318.522,71	-245.987,99	-175.071,02	-105.728,92	-37.187,54	30.562,37	97.529,95	163.724,23	229.154,15
İNFOTRON	-899.557,26	-827.454,97	-717.471,32	-566.532,95	-377.009,03	-151.075,48	72.249,13	292.994,93	511.191,71	726.868,89	940.055,58
LYRA GIDA	-309.231,70	-309.231,70	-309.231,70	-309.231,70	-309.231,70	-309.231,70	-309.231,70	-309.231,70	-309.231,70	-309.231,70	-309.231,70
EKLİPS BİLİŞİM	-439.309,98	-303.302,98	-240.631,05	183.857,31	486.921,84	786.486,78	1.082.592,55	1.375.279,07	1.664.585,85	1.950.551,90	2.233.215,80
SANİMAKS	-599.175,76	-1.040.882,80	-981.772,79	-923.345,34	-865.592,58	-808.506,70	-752.080,02	-696.304,91	-641.173,86	-586.679,43	-532.814,26
BELBİM	-619.271,98	-619.271,98	-619.271,98	-619.271,98	-619.271,98	-619.271,98	-619.271,98	-619.271,98	-619.271,98	-619.271,98	-619.271,98
SET MEDİKAL	-1.010.111,31	-816.198,59	-689.642,38	-553.042,81	-405.265,85	-245.040,54	-86.665,40	69.880,92	224.619,55	377.571,36	528.756,99
ETKİN PROJE	-376.878,42	-376.878,42	-376.878,42	-376.878,42	-376.878,42	-376.878,42	-376.878,42	-376.878,42	-376.878,42	-376.878,42	-376.878,42
ATLANTİS MÜHENDİSLİK	-472.626,26	-472.626,26	-472.626,26	-472.626,26	-472.626,26	-472.626,26	-472.626,26	-472.626,26	-472.626,26	-472.626,26	-472.626,26
EKSEL İLETİŞİM	-385.163,44	-385.163,44	-385.163,44	-385.163,44	-385.163,44	-385.163,44	-385.163,44	-385.163,44	-385.163,44	-385.163,44	-385.163,44
FERHAT MAKİNA	-405.717,41	-293.358,17	-192.417,51	-92.642,43	5.980,50	103.464,60	199.823,02	295.068,76	389.214,66	482.273,43	574.257,61
İSTANBUL AĞAÇ	-745.678,90	-639.797,65	-543.498,58	-438.145,92	-331.369,85	-223.682,33	-117.238,32	-12.023,45	91.976,46	194.775,46	296.387,39
DELTA GALVANOTEKNİK	-639.196,29	-61.829,08	471.535,54	1.033.231,31	1.706.874,79	2.362.816,27	3.011.183,36	3.652.063,53	4.285.543,24	4.911.707,94	5.530.642,10
ELİSOLAR	-503.551,96	-263.781,73	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90	-27.139,90
Genel Toplam	-24.571.974,74	-18.226.102,24	-11.045.261,03	-2.133.453,26	6.807.761,21	16.040.595,10	25.499.310,22	34.848.802,31	44.090.332,59	53.225.147,75	62.254.480,05

Buna göre; Programın **dördüncü** yılının (2016 yılının) ilk çeyreğinden itibaren net fayda üreteceği; yararlanıcıların ilk 5 yılda %47'sinin, 10 yılda ise %76,5'inin net fayda değerine ulaşacağı hesap edilmektedir.

7 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ANALİZİ

Projelerin sürdürülebilirliği, yani proje kapsamında yürütülen faaliyetlerin Ajans desteği sona erdikten sonra fayda üretmeye devam edip etmediği, söz konusu faaliyetlerin sürekliliği ve üretilmiş olan faydaların sürdürülebilirliği üzerinden değerlendirilmiş olup;

- Faaliyetlerini sürdürerek fayda üretmekte olan ya da sürdürülebilir faydalar üretmiş olan projelerin sürdürülebilir olduğu,
- Hem faaliyetlerini sürdürmeyen hem de sürdürülebilir faydalar üretmemiş olan projelerin ise sürdürülebilir olmadığı,

sonucuna varılmıştır.

Yapılan değerlendirme sonucunda; LYRA GIDA, BELBİM, ETKİN PROJE, ATLANTİS MÜHENDİSLİK, EKSEL İLETİŞİM ve ELİSOLAR dışındaki projelerin sürdürülebilirliklerinin sağlandığı anlaşılmaktadır.

Yararlanıcı	Proje Faaliyetleri Sürdürülmektedir (A)	Proje Sürdürülebilir Fayda Üretilmiştir (B)	Açıklama	Projenin Sürdürülebilirliği Sağlanmıştır (MAK(A;B))
ÖZİŞMAK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
İMİKOSAN	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
ÖZKARDEŞLER	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
KALİTE END. MUFTAK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
KAREL KALIP	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
FONOKLİK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
KAPİTAL SMMM	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
ROBART MAKİNA	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
ONAIR MEDYA	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
ÖZKAN ELEKTRİK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
CANOVATE	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
AKADEMİK MÜHENDİSLİK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
GVD ELEKTRİK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
TİNKAP	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
OPTOMED	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
EROĞLU ISI	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
ARI TEKNOKENT	1	1	hem faaliyetler sürdürülmekte hem de sürdürülebilir faydalar üretilmektedir.	1
GVG DANIŞMANLIK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
T-T DANIŞMANLIK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
TURKUAZ PARK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
BOĞAZIÇI END. MUFTAK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
İNFOTRON	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
LYRA GIDA	0	0	projede üretilen faydalar sürdürülebilir olmadığı gibi faaliyetler de sürdürülmemektedir.	0
EKLİPS BİLİŞİM	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
SANİMAKS	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
BELBİM	0	0	projede üretilen faydalar sürdürülebilir olmadığı gibi faaliyetler de sürdürülmemektedir.	0
SET MEDİKAL	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
ETKİN PROJE	0	0	projede üretilen faydalar sürdürülebilir olmadığı gibi faaliyetler de sürdürülmemektedir.	0
ATLANTİS MÜHENDİSLİK	0	0	projede üretilen faydalar sürdürülebilir olmadığı gibi faaliyetler de sürdürülmemektedir.	0
EKSEL İLETİŞİM	0	0	projede üretilen faydalar sürdürülebilir olmadığı gibi faaliyetler de sürdürülmemektedir.	0
FERHAT MAKİNA	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
İSTANBUL AĞAÇ	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
DELTA GALVANOTEKNİK	0	1	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	1
ELİSOLAR	0	0	faaliyetler sürdürülmemekle birlikte projede sürdürülebilir faydalar üretilmiştir.	0

8 ETKİ ANALİZİ

8.1 KÜRESEL REKABET EDEBİLİRLİK VE KALKINMA İLİŞKİSİ

Rekabet edebilirlik, bir ülkenin verimlilik düzeyini belirleyen kurumların, politikaların ve diğer çeşitli faktörlerin bir birleşimi olarak tanımlanmaktadır. Bir ülkenin **verimliliği** ise, yüksek gelir düzeyini sürdürme yeteneğini ve yatırımların getiri oranlarını belirlemekte olup; bu yönüyle, ekonominin **büyüme** potansiyelinin temel etkenleri arasında sayılmaktadır. Buna göre; rekabetçi bir ekonomi görece olarak daha hızlı büyüme potansiyeline sahip ekonomidir.³⁰

Ekonomik büyüme, yani milli gelirden artış ise, **kalkınmanın** unsurları arasında sayılmış olup;

- Avrupa Birliğinin hazırladığı Sürdürülebilir Kalkınma Göstergelerinin,
- OECD'nin hazırladığı Bölgesel Kalkınma Endeksinin ve
- Birleşmiş Milletlerin hazırladığı İnsani Gelişmişlik Endeksinin

bileşenleri arasında yer almıştır.

8.2 YENİLİK VE KÜRESEL REKABET EDEBİLİRLİK İLİŞKİSİ

Dünya Ekonomik Forumu tarafından hazırlanan Küresel Rekabet Edebilirlik Endeksinde, rekabet edebilirliğin farklı açılarını ölçen 114 unsurun ağırlıklı ortalaması alınarak 12 alt endeks oluşturulmuştur. Alt endekslerin rekabet edebilirlik üzerindeki etki düzeylerinin ekonomilerin kalkınma aşamalarına göre değiştiği belirtilmiştir.

1. Aşama:

³⁰ World Economic Forum; "Global Competitiveness Report Index 2013-2014: Sustaining Growth, Building Resilience"; p.4

Ülkeler, kalkınmanın ilk aşamasında, faktör donatımlarına (öncelikle vasıfsız işgücüne ve doğal kaynaklara) bağlı olarak, şirketler ise temel ürünler/emtia satarak fiyat esasına göre rekabet ederler. Bu aşamada rekabetçiliği sağlamak, öncelikle;

- iyi işleyen kamusal ve özel kurumların,
- gelişmiş altyapının,
- istikrarlı ekonominin ve
- en az temel düzeyde eğitim almış ve sağlıklı işgücünün

varlığına bağlıdır.

2. Aşama:

Artan rekabetçilik ile birlikte gelişen ekonomide artan ücretleri karşılayabilmek için daha etkin üretim süreçleri geliştirmek ve ürün kalitesini artırmak gerekir. Bunun için, önceki aşamada etkili olan rekabet unsurlarına ilave olarak;

- yükseköğretimin,
- mal, emek ve finans piyasalarının etkinliğinin,
- teknolojiden yararlanma yeteneğinin ve
- pazar hacminin

geliştirilmesi gerekir.

3. Aşama:

Ekonomi geliştikçe ücretler yine artış eğilimine girer ve yüksek gelir düzeyini ve artan hayat standartlarını sürdürmek için emek verimliliğinin daha fazla artırılması gerekir. Bunun için, yüksek katma değerli faaliyetlere yönelerek **yeni ürünler ve süreçler** tasarlanmalı ve geliştirilmelidir. Bu amaçla, önceki aşamalarda önerilen politikaların yanı sıra;

- işletmelerin (faaliyet ve stratejilerinin) ve ülkedeki iş ağlarının (yerel tedarikçilerin ve etkileşimlerinin) kalitesinin artmasını,
- yeterli düzeyde **Ar-Ge yatırımları** yapılmasını,
- yüksek kalitede bilimsel araştırma kurumlarının kurulmasını,
- **üniversiteler ve sanayi arasında Ar-Ge üzerine işbirlikleri** kurulmasını ve
- **fikri ve sınai mülkiyet haklarının** korunmasını

sağlayarak **yeniliğe** imkan veren ortamın oluşturulması ve geliştirilmesi gerekir.

2013-2014 Küresel Rekabet Endeksi Raporunda; (ücret düzeyinin bir göstergesi olarak) kişi başına düşen milli gelir düzeyini esas alarak, Türkiye'nin ikinci aşamadan üçüncü aşamaya geçiş aşamasında bulunduğu ve rekabet unsurlarından ilk aşamada etkili olanların %36, ikinci aşamadakilerin %50, üçüncü aşamadakilerin ise %14 oranında ağırlığı olduğu tespit edilmiştir. Gelir düzeyi yüksek üçüncü aşamada bulunan ülkelerde ise, ağırlık oranları sırasıyla %20, %50 ve %30 olarak belirlenmiştir. Bununla beraber, önceki ve sonraki yıllara ilişkin iki raporla birlikte değerlendirildiğinde; Türkiye'nin rekabet edebilirliğinde ilk aşamaya ilişkin rekabet unsurlarının ağırlığının düşüş, **yenilik** hedefli üçüncü aşamaya ilişkin rekabet unsurlarının ağırlığının ise artış eğilimi gösterdiği gözlemlenmiştir.

Ar-Ge ve yenilikçiliğin geliştirilmesi, 2007-2013 dönemini kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planının ekonomik kalkınmaya odaklanan “*Rekabet Gücünün Artırılması*” gelişme ekseninin temel öncelik alanları arasında da yer almıştır.

Ayrıca, 2010-2013 İstanbul Bölge Planı’nın “*Küresel Rekabet Edebilirlik*” gelişme ekseninde belirlenen stratejik amaçlar arasında;

- sanayide yüksek katma değer üreten ileri teknolojileri kullanan bir yapının desteklenmesi ve
- İstanbul bölgesinin bilim ve teknoloji üssü haline getirilmesi,

bu amaçlar doğrultusunda belirlenen hedefler arasında ise;

- **Ar-Ge, teknoloji geliştirme ve yenilikçiliğin** özendirilmesi ve yüksek katma değer yaratan yenilikçi girişimlerin desteklenmesi,
- Ar-Ge ve yenilik çalışmaları ile teknoloji uygulamalarına yönelik olarak **üniversiteler ve iş dünyası işbirliği**nde kurulan merkezlerin (teknoloji geliştirme merkezleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, yenilik aktarım merkezleri, mükemmeliyet merkezleri, kuluçka merkezleri, vb.) geliştirilmesi,
- Bölgede yetiştirilen bilim insanı sayısının ve niteliğinin artırılması, nitelikli yerli ve yabancı bilim insanlarının Bölgeye çekilmesi ve bilim insanı hareketliliğinin artırılması ve
- Bölgede yaratılan bilim ve teknoloji kullanımının yaygın hale getirilerek ekonomik değer haline getirilmesi

bulunmaktadır.

8.3 PROGRAMIN HEDEFİ

İşletmelere Yönelik Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programının **genel hedefi**; yüksek katma değer üreten, bilgiye dayalı ekonomik faaliyetlere ve hizmetlere odaklanarak bölgenin küresel rekabet edebilirlik düzeyinin yükselmesine katkı sağlamaktır.

Bu program ile İstanbul’un bilgi ve teknoloji üretiminde odak noktası haline gelmesi, bilgi ve teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanan, bilgiye dayalı karar alma süreçleriyle daha fazla değer üreten, küresel rekabette başarılı ve refah düzeyi yüksek bir bölge olması hedeflenmiştir.

Bu nedenle, projelerin bilgi ve teknolojinin üretilmesine, geliştirilmesine, yaygınlaştırılmasına ve ekonomik değere dönüştürülerek bölgenin bu alanda küresel bir merkez haline getirilmesine, bilgi ve teknoloji kullanımının artırılmasına katkıda bulunması beklenmiştir.

Program öncelikleri;

- Bölgedeki ekonomik sektörlerin bilgi ve teknoloji odaklı mal/ hizmet üretimi yapmalarını sağlayacak, bilgi ve teknoloji transferini kolaylaştıracak **işbirliği ağlarının ve ortak kullanım alanlarının geliştirilmesi** ve işlevsel hale getirilmesi ·
- İleri teknolojilere dayalı mal/ hizmet ve üretim süreci geliştirmeye yönelik **Ar-Ge ve yenilik çalışmaları** ve/veya bu çalışmalar sonucunda geliştirilen ürünlerin ticarileştirilmesi (kavram geliştirme, teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabirlik etüdü, geliştirilen kavramdan tasarıma

geçiş sürecinde yapılan laboratuvar çalışmaları, tasarım ve çizim çalışmaları, prototip üretimi, ulusal/uluslararası kuruluşlar nezdinde patent/ faydalı model/ marka tescilinin yapılması)

- Bilgi ve teknoloji üretimi ve kullanımına yönelik olarak **üniversite-iş dünyası işbirliğinin geliştirilmesi**

olarak belirlenmiştir.

8.4 PROGRAMIN EKONOMİK KALKINMAYA ETKİSİ

Dünya Ekonomik Forumunun 2013-2014 Küresel Rekabet Endeksi Raporunda yenilik göstergeleri olarak; **milyon kişi başına düşen patent (ve faydalı model) başvurusu sayısı** ile birlikte,

- İşletmelerin **yenilik üretme kapasitesinin**,
- Bilimsel araştırma kurumlarının kalitesinin,
- İşletmelerin **Ar-Ge harcamalarının**,
- **Üniversiteler ve sanayinin Ar-Ge üzerine işbirliğinin**,
- Devletin ileri teknoloji ürünleri alımlarının,
- Bilim insanları ve mühendislerin mevcudiyetinin,
- **Fikri ve sınai mülkiyet haklarının** korunmasının

ülkede ne düzeyde olduğu değerlendirilmiştir.

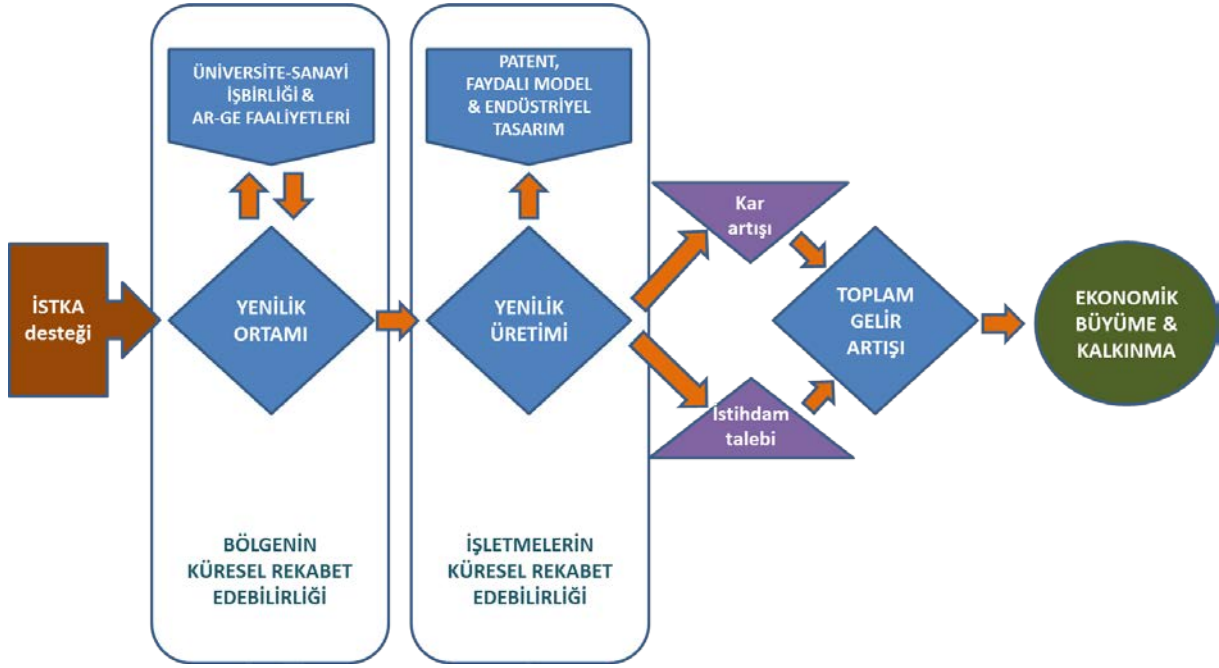
OECD Bölgesel Kalkınma Endeksinin rekabet edebilirlik göstergeleri arasında '**milyon kişi başına düşen patent (ve faydalı model) başvurusu sayısı**', Avrupa Komisyonunun 'Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri' çalışmasının rekabet edebilirlik ve yenilik göstergeleri arasında ise '**Ar-Ge harcamaları tutarı**' ve '**yenilikten elde edilen ciro tutarı**' yer almaktadır.

Ajansımız tarafından İstanbul Üniversitesi'nin 'Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yönelik Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı' kapsamında desteklenen projesinde; İstanbul'un küresel rekabet gücünü belirleyen faktörler tespit edilerek bir endeks oluşturulmuştur. Söz konusu endeksi meydana getiren veriler 'temel göstergeler', 'ekonomik etkinlik' ve 'inovasyon' olarak 3 ana kategori altında belirlenmiştir. İnovasyon ana kategorisinin 4 alt kategorisi arasında inovasyon, girişimcilik, yüksek öğretim, teknolojik altyapı bulunmaktadır. İnovasyon alt kategorisinin endeks içindeki ağırlığı %9,8 oranında hesaplanmıştır. İnovasyonun göstergeleri arasında ise **patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım** başvurusu sayıları yer almıştır.

Avrupa Komisyonunun 'Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri' çalışmasının sosyo-ekonomik kalkınma başlığı altında '**istihdam oranları**' bulunmaktadır. OECD Bölgesel Kalkınma Endeksinin rekabet edebilirlik göstergeleri arasında ise '**bilgi odaklı sektörlerde istihdam**' yer almaktadır. Ayrıca, İstanbul Üniversitesi'nin projesinde oluşturulan küresel rekabet edebilirlik endeksinde 'ekonomik etkinlik' kategorisinin 6 alt kategorisi arasında bulunan 'işgücü piyasası'nın endeks içindeki ağırlığı %5,7 oranında hesaplanmıştır. 'İşgücü piyasası'nın göstergeleri ise 4 grupta toplanmış olup; bunlardan biri '**istihdam oranları**'dır.

Buna göre; Ajans desteği, Program kapsamında yürütülen projelerde kurulan üniversite-sanayi işbirlikleri ve yapılan Ar-Ge faaliyetleri İstanbul'da yenilikçi faaliyetlere imkan veren ortamın geliştirilmesine ve böylece Bölgenin küresel rekabet edebilirliğine katkı sağlayacaktır. Projeler

sonucunda üretilen yenilikler ile bu yeniliklere ilişkin olarak yapılan patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuruları işletmelerin küresel rekabet edebilirliklerinin artırdığını gösterecektir. Bir yandan işletmelerin artan karları, diğer yandan rekabet gücü artan işletmelerin büyümeye yönelik artan istihdam talepleri ve mevcut çalışanlarına sağladığı ücret artışları bölge ekonomisindeki toplam gelirleri artırarak ekonomik büyümeyi sağlayacak ve dolayısıyla ekonomik kalkınmaya katkı sağlayacaktır.

Çıktılar

Program kapsamında yürütülen projelerde kurulan üniversite-sanayi işbirlikleri, Ar-Ge faaliyetleri, üretilen yenilikler, yapılan patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım başvuruları ile istihdam ve kar artışları aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Yararlanıcı	Üniversite -Sanayi İşbirliği	Ar-Ge	Yenilik	Sınai mülkiyet belgesi başvurusu			Projenin sağladığı kar artış oranı (2013)	Projenin sağlaması beklenen kar artış oranı (5 Yıllık)	Proje sonrası istihdam
				Patent	Faydalı Model	Endüstriyel Tasarım			
ÖZİŞMAK	+		+				6,02%	8,99%	5
İMKOSAN			+				17,03%	10,29%	4
ÖZKARDEŞLER	+		+				12,68%	46,13%	2
KALİTE END. MUFTAK		+	+		1	3	38,16%	38,16%	5
KAREL KALIP		+	+				8,14%	24,01%	3
FONOKLİK			+	1			17,72%	18,84%	
KAPİTAL SMMM			+				585,98%	265,28%	11
ROBART MAKİNA		+	+	1		1	62,50%	65,41%	3
ONAIR MEDYA		+	+				0,00%	802,69%	2
ÖZKAN ELEKTRİK		+	+		1	1	88,10%	179,37%	
CANOVATE		+	+	1			0,76%	1,71%	
AKADEMİK MÜHENDİSLİK			+				59,90%	253,38%	8
GVD ELEKTRİK		+	+				30,25%	294,15%	5
TİNKAP	+	+	+		1		45,16%	77,25%	2
OPTOMED	+		+				150,00%	66,67%	4
EROĞLU ISI		+	+	2	1		13,38%	15,89%	
ARI TEKNOKENT *	+		+	8	1	1	-4,11%	-1,07%	68
GVG DANIŞMANLIK	+		+				14,34%	9,64%	
T-T DANIŞMANLIK	+		+				40,18%	45,51%	10
TURKUAZ PARK			+				73,16%	43,05%	
BOĞAZIÇI END. MUFTAK	+	+	+		1		6,23%	6,36%	2
İNFOTRON			+				7,84%	7,61%	1
LYRA GIDA	+		+		1		0,00%	0,00%	8
EKLİPS BİLİŞİM		+	+		1		0,00%	138,96%	2
SANİMAKS		+	+	1		1	-4153,00%	-48,19%	2
BELBİM	+	+	+	1			0,00%	0,00%	
SET MEDİKAL			+				19,29%	7,19%	2
ETKİN PROJE	+		+				0,00%	0,00%	2
ATLANTİS MÜHENDİSLİK	+	+	+				0,00%	0,00%	
EKSEL İLETİŞİM			+				0,00%	0,00%	
FERHAT MAKİNA		+	+		2		16,06%	10,86%	3
İSTANBUL AĞAÇ			+				0,04%	0,09%	5
DELTA GALVANOTEKNİK		+	+				64,94%	64,64%	2
ELİSOLAR		+	+			1	77,12%	30,28%	5

* Proje sonucunda kurulan şirketler ile birlikte toplam sonuçlar

Üniversite-sanayi işbirliği kurulan 12 proje bulunmaktadır. Ar-Ge faaliyetleri ise 17 projede yürütülmüş olup; bunlardan 4'ü üniversite-sanayi işbirliğinde gerçekleştirilmiştir. Projelerin tamamında yenilik üretilmekle birlikte 15 projede sınai mülkiyet belgesi (15 patent, 10 faydalı model, 8 endüstriyel tasarım) başvurusunda bulunulmuştur.

Sınai Mülkiyet

Türk Patent Enstitüsü (TPE) verilerine göre 2012 yılında İstanbul'daki yerli gerçek ve tüzel kişilerin yaptığı sınai mülkiyet belgesi başvurusu sayıları ve bunlar arasında projeler kapsamında yapılan başvurulara ilişkin rakamlar aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Sınai Mülkiyet Belgesi	İstanbul Toplam Başvuru Sayısı	Projeler Toplam Başvuru Sayısı	Program Katkı Oranı
Patent	1.939	15	0,0077
Faydalı model	1.517	10	0,0066
Endüstriyel tasarım	18.965	8	0,0004

Buna göre; Programın, Bölgede yapılan patent başvurularına **binde 7,7** oranında, faydalı model başvurularına **binde 6,6** oranında, endüstriyel tasarım başvurularına ise **binde 0,4** oranında katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

Kar Artışı

Yararlanıcıların 2013 yılında elde ettikleri ve müteakip 4 yılda elde etmeyi beledikleri kar tahminleri ile proje olmasaydı aynı yıllarda elde edebilecekleri kar tahminlerine ilişkin beyanları dikkate alınarak; projelerin işletmelerin faaliyet karlarında 2013 yılında sağladığı ve müteakip 4 yıl ile birlikte toplam 5 yıllık dönemde sağlaması beklenen artış/azalış oranları hesaplanmıştır.

Yararlanıcılardan 25'i, (proje sürelerinin sona erdiği yılı takip eden) 2013 takvim yılına ilişkin faaliyet karının proje sayesinde arttığını ve takip eden 4 yıla ilişkin yapılan projeksiyon dahil 5 yıllık toplam karına ilişkin beklentinin de aynı yönde olduğunu beyan etmiştir. 2013 yılında kar artışı elde etmemekle birlikte, takip eden 4 yılda artmasını bekleyen 2 işletme bulunmaktadır. Proje konusu yeniliği ticarileştiremeyen 5 yararlanıcının (LYRA GIDA, BELBİM, ETKİN PROJE, ATLANTİS MÜHENDİSLİK, EKSEL İLETİŞİM) karında ise 2013 yılında projeye bağlı artış gerçekleşmediği gibi 5 yıllık dönemde de gerçekleşmesi beklenmemektedir. SANİMAKS, 2013 yılında proje sayesinde yaptığı cirodan zarar etmiş olup; sonraki yıllarda söz konusu zararı telafi edecek düzeyde kara ulaşabilmeyi beklememektedir. ARI TEKNOKENT ise, kar hedeflemediklerini, projenin doğurduğu giderlerin 2013 yılında şirket toplam karını azalttığını ve bu durumun sonraki yıllarda da süreceğini beyan etmiş olup; proje sonucunda kurulan şirketlerin beklenen gelirlerinin de söz konusu giderleri telafi etmesi beklenmemektedir. Buna göre; projeler sayesinde, 34 yararlanıcının 27'si (%80'i) beş yıllık karında artış beklemektedir. Projeye bağlı kar artışı beklemeyen 5 yararlanıcının yanı sıra zarar bekleyen 2 yararlanıcı bulunmaktadır.

Tüm yararlanıcıların 2013 yılı toplam karı projeler sayesinde **%4,7** oranında artmış olup; artan toplam kar tutarı **2.035.944 TL**'dir. Yine, tüm yararlanıcıların müteakip 4 yıl ile birlikte 5 yıllık toplam karının projeler sayesinde **%6,8** oranında artması beklenmekte olup; artması beklenen toplam kar tutarı yaklaşık **25,4 milyon TL**'dir.

Merkezi İstanbul'da olan ve mali mevzuata göre 'büyük mükellef' kapsamına girmeyen toplam 237.184 şirketin 2013 yılında beyan ettiği kurumlar vergisi matrahı toplamı 40.428.409.275 TL tutarındadır³¹. Söz konusu tutarın bahsi geçen şirketlerin vergi öncesi karları toplamını yansıttığı

³¹ http://www.gib.gov.tr/fileadmin/user_upload/BasinBultenleri/08062014basinaciklamasi.html

varsayıldığında, Programın Bölgede 'büyük mükellef' tanımı dışında kalan şirketlerin 2013 yılı toplam net karında **yüz binde 6,3** ($2.035.944 / (40.428.409.275 \times 0,8 - 2.035.944)$) oranında artış sağladığı anlaşılmaktadır.

Diğer yandan, artan karların bölge ekonomisi üzerinde çarpan etkilerinin de olması beklenmektedir. Artan tüketim ve yatırım talebinin üretimi artırma ve yeni gelir ve istihdam doğurma etkisi bulunmaktadır. Ancak, söz konusu etki bölgesel girdi-çıktı analizi yapılmasını müteakip hesaplanabilecektir.

Sektörel Etki

Programın sektörler üzerindeki etkisi değerlendirilirken; İstanbul Ticaret Siciline kayıtlı olan ve proje yürütülen sektörlerde faaliyet gösteren işletme sayıları esas alınmıştır. Birden fazla sektörde faaliyet gösteren ve ticaret sicilinde belirtilenden farklı bir sektörde proje yürüten yararlanıcılar, proje yürütülen sektörün işletme sayılarına eklenmiştir.

NACE kodu	Sektör	İstanbul Ticaret Siciline Kayıtlı İşletme Sayısı*	Program Kapsamında Proje Yürüten İşletme Sayısı	Sektörde Proje Yürüten İşletme Oranı (binde)
28.22.10	El veya motor gücü ile çalışan kaldırma, taşıma, yükleme ya da boşaltma makinelerinin imalatı	163	1	6,1
71.20.90	Diğer teknik test ve analiz faaliyetleri	72	1	13,9
17.21.12	Kağıt veya mukavvadan koli, kutu ve benzeri muhafazaların imalatı	477	1	2,1
31.02.01	Mutfak mobilyalarının imalatı	414	1	2,4
25.73.03	Metalden kalıp ve döküm modeli imalatı (kek ve ayakkabı kalıpları hariç)	459	1	2,2
62.01.01	Bilgisayar programlama faaliyetleri	3.296	3	0,9
69.20.01	Mali müşavirlik hizmetleri	880	1	1,1
28.41.01	Takım tezgahları	91	1	11,0
26.30.10	Ses, görüntü veya diğer verilerin alınması, dönüştürülmesi, iletilmesi/yeniden oluşturulması için kullanılan diğer makinelerin imalatı	33	1	30,3
27.12.01	Elektrik devrelerinin anahtarlanması, korunması ile elektriğin kontrol ve dağıtımına özgü cihazların imalatı	218	2	9,2
26.30.08	Merkezi iletişim santral donanımları ile sayısal veya analog telefon-telgraf santrallerinin ve ağ geçitleri, köprüleri, yönlendiricileri gibi veri iletim donanımlarının imalatı	54	1	18,5
38.22.01	Tehlikeli atıkların ıslahı ve bertaraf edilmesi (tehlikeli atıkların ıslahını yapan tesislerin işletilmesi, zararlı atıkların yok edilmesi için kullanılmış malların bertarafı vb. faaliyetler)	615	1	1,6
25.61.01	Metallerin ısı işlem ve anodlama, sertleştirme, vernikleme, vb. yüzey işlemleri, elektroliz, çinkoyla galvanizleme veya kimyasal işlemlerle metalik kaplama	574	1	1,7
26.51.09	Hava, sıvı ve gazların akış, seviye, basınç veya diğer değişkenlerini ölçme ve kontrol etme için kullanılan aletlerin imalatı	30	1	33,3
25.30.01	Buhar üretim kazanları (buhar jeneratörü), kızgın su kazanları (boyler) ve bunların parçaları ile kazanlar (boylerler) için yardımcı üniteler ve buhar veya diğer buhar güç üniteleri için kondansatör imalatı	54	1	18,5
72.19.01	Doğal bilimler ve mühendislikle ilgili diğer araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri (tarımsal araştırmalar dahil)	300	1	3,3
13.94.03	Sicim, urgan, halat, kordon ve benzerleri imalatı	74	1	13,5
81.30.90	Diğer çevre düzenlemesi ve bakımı ile peyzaj projelerinin uygulanması faaliyetleri	492	2	4,1
28.99.90	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer özel amaçlı makinelerin imalatı	294	1	3,4
46.51.01	Bilgisayar, bilgisayar çevre birimleri ve yazılımlarının toptan ticareti	1.858	1	0,5
10.85.01	Hazır yemek imalatı	145	1	6,9
62.02.01	Bilgisayar danışmanlık faaliyetleri	1.881	1	0,5
22.22.43	Plastik poşet, çöp torbası, çanta, torba, çuval, file, sandık, kutu, kasa, damacana, şişe, bidon, makara, masura, bobin, tıpa, kapak, kapsül vb. paketleme malzemelerinin imalatı	4.428	1	0,2
32.50.07	Tıpta, cerrahide, dişçilikte veya veterinerlikte kullanılan şırınga, iğne, katater, kanül ve benzerlerinin imalatı	20	1	50,0
70.22.03	İnsan kaynakları yönetim danışmanlığı faaliyetleri	494	1	2,0
28.30.16	Tarım ve bahçecilikte kullanılan sıvı veya toz atma, dağıtma veya püskürtme makinelerinin imalatı	13	1	76,9
70.21.01	Halkla ilişkiler ve iletişim faaliyetleri	593	1	1,7
22.29.05	Makine, mobilya, kaporta, el aletleri ve benzerlerinin plastikten bağlantı parçaları, plastikten taşıyıcı bantların ve konveyör bantlarının imalatı	148	1	6,8
46.75.01	Endüstriyel kimyasalların toptan ticareti	1.704	1	0,6
23.19.05	Lamba ve aydınlatma teçhizatının, ışıklı işaretlerin, isim tabelalarının vb. nin cam parçalarının imalatı	56	1	17,9
TOPLAM		19.930	34	1,7

* 29.01.2015 tarihi itibarıyla

Programın, Bölgede proje konusu sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin **binde 0,6'sının** (12/19.930) üniversiteler ile işbirliği kurmasına, **binde 0,9'unun** (17/19.930) Ar-Ge çalışmaları yapmasına, **binde 1,7'sinin** (34/19.930) yenilik üretmesine, **binde 0,8'inin** (15/19.930) sınai mülkiyet belgesi almasına ve **binde 1,3'ünün** (25/19.930) faaliyetlerinden elde ettiği karını artırmasına etkiye bulunarak söz konusu işletmelerin, ilgili sektörlerin ve Bölgenin küresel rekabet edebilirliklerinin artırılmasına katkıda bulunduğu tespit edilmiştir.

İstihdam

Projeler tamamlandığında **166** kişinin sürekli istihdamı sağlanmıştır. İstanbul'daki işsiz sayısı ise TÜİK'in 2012 yılı verilerine göre 570 bin civarındadır. Buna göre; Program, Bölgedeki işsizlerin istihdamına toplam **binde 0,3** (166/570.000) oranında etkide bulunarak Bölgenin küresel rekabet edebilirliğine katkı sağlamıştır. Ayrıca, söz konusu istihdamın **94**'ünün **bilgi odaklı sektörlerde**³² gerçekleşmiş olması küresel rekabet edebilirliğe olan katkı düzeyini artırmıştır³³.

Diğer yandan, sağlanan istihdamın bölge ekonomisi üzerinde çarpan etkilerinin de olması beklenmektedir. Artan tüketim talebinin üretimi artırma ve yeni istihdam doğurma etkisi bulunmaktadır. Ancak, söz konusu etki bölgesel girdi-çıkıtı analizi yapılmasını müteakip hesaplanabilecektir.

8.5 İŞLETMELERE YÖNELİK YARATICI ENDÜSTRİLER MALİ DESTEK PROGRAMI İLE BİRLİKTE TOPLAM ETKİ

İşletmelere Yönelik Yaratıcı Endüstriler Mali Destek Programı kapsamında proje yürüten işletmeler ile birlikte tüm yararlanıcıların 2013 yılı toplam karı projeler sayesinde **%4,8** oranında artmış olup; artan toplam kar tutarı **2.153.739 TL**'dir. Yine, tüm yararlanıcıların müteakip 4 yıl ile birlikte 5 yıllık toplam karının projeler sayesinde **%7,8** oranında artması beklenmekte olup; artması beklenen toplam kar tutarı yaklaşık **29,8 milyon TL**'dir.

İki programın Bölgede 'büyük mükellef' tanımı dışında kalan şirketlerin 2013 yılı toplam net karında sağladığı toplam artış oranı ise **yüz binde 6,7** ($2.153.739 / (40.428.409.275 \times 0,8 - 2.153.739)$) olarak hesaplanmıştır.

Programların, Bölgede proje konusu sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin **binde 2**'sinin (40/19.930) yenilik üretmesine ve **binde 1,5**'inin (30/19.930) 2013 yılında faaliyetlerinden elde ettiği karını artırmasına etkide bulunduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca, Programlar Bölgedeki işsizlerin istihdamına toplam **binde 0,3** (172/570.000) oranında katkıda bulunmuş olup; söz konusu istihdamın **100**'ü bilgi odaklı sektörlerde gerçekleşmiştir.

³² OECD'nin bilgi odaklı sektör tanımına göre (http://www.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/oecd-regions-at-a-glance-2011_reg_glance-2011-en)

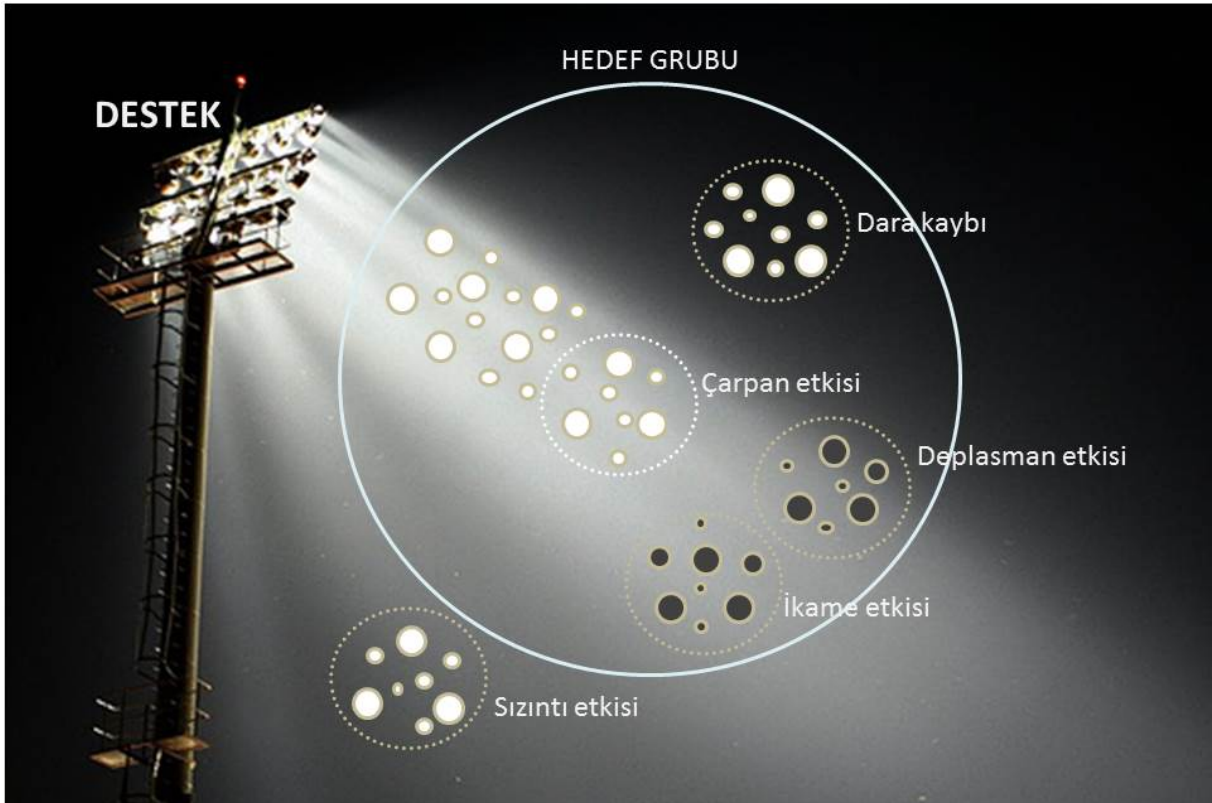
³³ OECD'nin kabul ettiği bölgesel kalkınma göstergelerine göre

9 KATKISALLIK

Kamu müdahalesinin doğurduğu net etkiyi ölçebilmek için; yapılan müdahale ile çıktı/sonuçlar arasındaki illiyet bağının kurulması ve hedeflenen çıktı/sonuçların gerçekleşmesinde sağlanan (olumlu – olumsuz) net katkının belirlenmesi gerekir. Bunun için;

- mali destek olmadan da yapılabilecek faaliyetler ve elde edilmesi beklenen çıktı/sonuçlar (**dara kaybı**),
- mali destek kapsamında faaliyetlere yönelerek vazgeçilen mevcut faaliyetlerden elde edilmekte olan çıktı/sonuçlar (**ikame etkisi**)
- hedef grubunda olmayanlara sağlanan çıktı/sonuçlar (**sızıntı etkisi**),
- hedef grubunun bir kısmına sağlanan çıktı/sonuçlar nedeniyle diğer kısmın azalan çıktı/sonuçları (**de-plasman etkisi**) ve
- istihdamın artması sağlanarak oluşturulan gelir-talep-istihdam döngüsünün veya satışların artması sağlanarak tedarik zincirinin bölge ekonomisinin toplam gelirlerinde yol açtığı katlı artış (**ekonomik çarpan etkisi**) ve/veya projenin davranışlarda sağladığı gelişimin etkisiyle çevrenin davranışlarında sağlanan gelişim (**sosyal çarpan etkisi**),

araştırılır.

$$\text{NET KATKI} = (\sum \text{çıkıtı/sonuçlar} + \sum \text{çarpan}) - (\sum \text{dara kaybı} + \sum \text{sızıntı} + \sum \text{deplasman} + \sum \text{ikame})$$

Bu çalışmada;

- yararlanıcılara uygulanan anket sonuçları dikkate alınarak dara kaybı değerlendirilmiş,
- projeler tek tek değerlendirildiğinde ikame ve sızıntı etkileri tespit edilememiş,
- de-plasman ve çarpan etkileri bulunabileceği değerlendirilmekle birlikte gerekli verilere ulaşılamayacağı anlaşıldığından her iki etkinin birbirine eşit büyüklükte olduğu varsayılarak analiz dışında bırakılmıştır.

Dara kaybının değerlendirilmesinde;

- proje teklif çağrısının proje fikrinin oluşmasına, gelişmesine ve proje yapma kararının alınmasına, yapılmasına karar verilen projenin ölçeğinin artırılmasına ve/veya sürecin hızlandırılmasına ve gerekli olduğu durumlarda kurumlar arası işbirliğinin kurulmasına katkısı (**proje öncesi davranış katkısallığı**),
- mali desteğin proje faaliyetlerine ayrılan mali kaynaklara katkısı (**girdi katkısallığı**),
- gerçekleştirilen proje faaliyetlerinin elde edilen çıktılara katkısı (**çıkıtı katkısallığı**),
- gerçekleştirilen proje faaliyetlerinin yararlanıcının ve/veya hedef grubunun davranışlarındaki gelişime katkısı (**proje sonrası davranış katkısallığı**)

araştırılarak mali destek sayesinde ortaya çıkan sonuçlar belirlenir.

Proje öncesi davranış katkısallığında; teklif çağrısının potansiyel başvuru sahiplerinin proje yapma kararına olan katkısı sorgulanmıştır.

Teklif çağrısı sayesinde;

- proje yapma kararı alan (proje fikri oluşun, geliştiren, uygulama kararı veren),
- yapmaya karar verdiği projenin ölçeğini artıran veya
- planladığı bitiş tarihini erkene alan

yararlanıcıların projelerinde Ajansın davranış katkısallığının tam olduğu, yani dara kaybı olmadığı kabul edilmiştir. Ajans desteği olmasaydı projeyi gerçekleştirmeyeceklerini, Ajansın kendilerine yön çizdiğini ve hız kazandırdığını beyan eden yararlanıcılar bu kapsamda değerlendirilmiştir.

Girdi katkısallığında; Ajans desteğinin proje faaliyetlerinin finansmanına katkısı sorgulanmıştır. Kurumun bütçe ayıramayacağı faaliyetleri destek sayesinde gerçekleştirdiği projelerde Ajansın girdi katkısallığının tam olduğu/dara kaybı olmadığı kabul edilmiştir. Ajans desteği olmasaydı projeyi gerçekleştiremeyeceklerini beyan eden yararlanıcılar bu kapsamda değerlendirilmiş olup; Ajans desteği olmasa da başka bir finansman bularak projeyi gerçekleştirebileceklerini beyan eden yararlanıcılara sağlanan girdi katkısallığında ise tam dara kaybı olduğu sonucuna varılmıştır.

Çıkıtı katkısallığında; proje faaliyetlerinin çıktılara ne oranda katkı sağladığı sorgulanmıştır. Proje sonrasında elde edilen çıktılara projenin uygulanmamış olması halinde ulaşılabilecek beklenmiyorsa Ajansın çıkıtı katkısallığında dara kaybı olmadığı kabul edilmiştir. Yararlanıcıların proje sayesinde elde edildiğini beyan ettikleri çıktılarda desteğin katkısallığının tam olduğu sonucuna varılmıştır. **Proje**

sonrası davranış katkısallığı da aynı yöntemle değerlendirilmekle birlikte, faaliyetlerin her hangi bir davranış gelişimine katkı sağlamadığı anlaşılmıştır.

Teklif çağrısının davranışlara ve girdilere katkı sağlaması projenin gerçekleşmesinde, proje faaliyetlerinin davranışlara ve çıktılara katkı sağlaması ise bunlardan beklenen sonuçların elde edilmesinde Ajans desteğinin katkısız olduğunu gösterir. Bunun için, proje öncesi davranış ve girdi katkısızlıklarından en az biri ile proje sonrası davranış ve çıktı katkısızlıklarından en az birinde tam dara kaybının olmaması gerekmektedir.

Dara kaybı açısından yapılan katkısızlık değerlendirmesinde;

- uygulama öncesi davranış katkısızlığında 4 projede dara kaybı olduğu ve bu 4 projede girdi katkısızlığında dara kaybı olmadığı,
- girdi katkısızlığında 15 projede dara kaybı olduğu ve bu 15 projede uygulama öncesi davranış katkısızlığında dara kaybı olmadığı,
- tüm projelerde çıktı katkısızlıklarında dara kaybı olmadığı,
- böylece, tüm projelerde ulaşılan sonuçlar üzerinde Ajans desteğinin katkısız olduğu,

sonucuna varılmıştır.

	proje öncesi davranış katkısallığında dara kaybı (A)	girdi katkısallığında dara kaybı (B)	çıkıtı katkısallığında dara kaybı (C)	proje sonrası davranış katkısallığında dara kaybı (D)	sonuçlara ulaşılmadığı katkısallık (1-MİN(A;B))x(1-MİN(C;D))	sızıntı etkisi (-)	ikame etkisi (-)	çarpan etkisi (+) deplasman etkisi (-)	hedeflenen sonuçlara ulaşılmadığı net katkısallık
ÖZİŞMAK	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
İMKOSAN	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ÖZKARDEŞLER	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
KALİTE END.MUT.	100%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
KAREL KALIP	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
FONOKLİK	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
KAPİTAL SMMM	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ROBART MAKİNA	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ONAIR MEDYA	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ÖZKAN ELEKTRİK	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
CANOVA	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
AKADEMİK MÜH.	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
GVD ELEKTRİK	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
TİNKAP	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
OPTOMED	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
EROĞLU ISI	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ARI TEKNOKENT *	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
GVG DANIŞMANLIK	100%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
T-T DANIŞMANLIK	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
TURKUAZ PARK	100%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
BOĞAZIÇI END.MUT.	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
İNFOFRON	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
LYRA GIDA	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
EKLİPS BİLİŞİM	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
SANİMAKS	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
BELBİM	100%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
SET MEDİKAL	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ETKİN PROJE	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ATLANTİS MÜH.	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
EKSEL İLETİŞİM	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
FERHAT MAKİNA	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
İSTANBUL AĞAÇ	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
DELTA GALV.	0%	100%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%
ELİSOLAR	0%	0%	0%	-	100%	0%	0%	0%	100%

* Proje sonucunda kurulan şirketlere ilişkin sonuçların elde edilmesinde Ajans desteğinin katkısız olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; Programda hedeflenerek ulaşılan çıktı/sonuçların tamamı Ajans desteğinin net katkısını göstermektedir.

10 SONUÇ

10.1 PROJELERİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Projelerin başarı düzeyleri karşılaştırılırken; etkinlik, etkililik, sürdürülebilirlik ve etki değerleri 2'şer puan üzerinden değerlendirilmiştir.

- Etkinlik değerlendirmesinde (10 yıllık projeksiyon dahil);
  - (devlete olan) maliyeti kadar fayda üretemeyen projelere sıfır puan,
  - (devlete olan) maliyeti kadar fayda üretmekle birlikte, ürettiği toplam faydanın (devlet tarafından) katlanılan toplam maliyete oranı, programın ürettiği toplam faydanın (devlete) doğurduğu toplam maliyete oranını (8 kat) aşmayan projelere 1 puan,
  - ürettiği toplam faydanın (devlet tarafından) katlanılan toplam maliyete oranı, programın ürettiği toplam faydanın (devlete) doğurduğu toplam maliyete oranının (8 kat) üzerinde olan projelere ise 2 puan,
- Etkililik değerlendirmesinde;
  - hedeflerine ulaşamayan projelere sıfır puan,
  - hedeflerine ulaşmakla birlikte, hedeflerine ulaşan tüm projelerin hedeflerine ulaşma oranları ortalamasını (%117) aşmayan projelere 1 puan,
  - hedeflerine ulaşan tüm projelerin hedeflerine ulaşma oranları ortalamasının (%117) üzerinde olan projelere ise 2 puan,
- Sürdürülebilirlik değerlendirmesinde;
  - hem proje faaliyetleri sürdürülmeyen hem de projede üretilen faydanın sürdürülebilir olmadığı projelere sıfır puan,
  - ya proje faaliyetleri sürdürülen ya da projede üretilen faydanın sürdürülebilir olduğu projelere 1 puan,
  - hem proje faaliyetleri sürdürülen hem de projede üretilen faydanın sürdürülebilir olduğu projelere ise 2 puan,
- Etki değerlendirmesinde;
  - 2013 yılı işletme karında artış sağlamayan projelere sıfır puan,
  - 2013 yılında işletme karında artış sağlayan tüm projelerin artış oranları ortalaması (%93,8) ve altında kar artışı sağlayan projelere 1 puan,
  - 2013 yılında işletme karında artış sağlayan tüm projelerin artış oranları ortalamasının (%93,8) üzerinde kar artışı sağlayan projelere ise 2 puan

verilerek başarı değerleri belirlenmiştir.

Bilahare, her bir projenin puanları toplanmak ve 1,25 ile çarpılmak suretiyle 10 puan üzerinden başarı düzeyleri hesaplanmıştır:

Yararlanıcı	Etkinlik		Etkililik		Sürdürülebilirlik			Etki		Toplam Başarı Puanı (10'luk sistem)
	toplam faydası / devlete maliyeti	başarı puanı	hedefine ulaşma oranı	başarı puanı	faaliyet sürdürülüyor	sürdürülebilir fayda üretilmiş	başarı puanı	Projenin sağladığı kar artış oranı (2013)	başarı puanı	
KAPİTAL SMMM	14,20	2	125%	2	0	1	1	585,98%	2	8,75
ROBART MAKİNA	8,17	2	100%	1	0	1	1	62,50%	2	7,50
GVD ELEKTRİK	11,68	2	138%	2	0	1	1	30,25%	1	7,50
ARI TEKNOKENT	58,86	2	158%	2	1	1	2	-4,11%	0	7,50
DELTA GALVANOTEKNİK	24,10	2	100%	1	0	1	1	64,94%	2	7,50
ELİSOLAR	2,01	1	183%	2	0	1	1	77,12%	2	7,50
İMKOSAN	3,90	1	130%	2	0	1	1	17,03%	1	6,25
KALİTE END. MUFTAK	13,17	2	100%	1	0	1	1	38,16%	1	6,25
KAREL KALIP	21,48	2	100%	1	0	1	1	8,14%	1	6,25
TURKUAZ PARK	1,73	1	100%	1	0	1	1	73,16%	2	6,25
İSTANBUL AĞAÇ	2,57	1	133%	2	0	1	1	0,04%	1	6,25
ÖZİŞMAK	18,52	2	50%	0	0	1	1	6,02%	1	5,00
ÖZKARDEŞLER	9,90	2	80%	0	0	1	1	12,68%	1	5,00
FONOKLİK	1,91	1	100%	1	0	1	1	17,72%	1	5,00
ÖZKAN ELEKTRİK	2,97	1	44%	0	0	1	1	88,10%	2	5,00
CANOVATE	2,08	1	100%	1	0	1	1	0,76%	1	5,00
AKADEMİK MÜHENDİSLİK	5,39	1	60%	0	0	1	1	59,90%	2	5,00
TİNKAP	9,05	2	88%	0	0	1	1	45,16%	1	5,00
OPTOMED	4,02	1	25%	0	0	1	1	150,00%	2	5,00
EROĞLU ISI	2,94	1	117%	1	0	1	1	13,38%	1	5,00
GVG DANIŞMANLIK	6,12	1	111%	1	0	1	1	14,34%	1	5,00
T-T DANIŞMANLIK	5,12	1	108%	1	0	1	1	40,18%	1	5,00
İNFOTRON	4,78	1	100%	1	0	1	1	7,84%	1	5,00
EKLİPS BİLİŞİM	10,81	2	100%	1	0	1	1	0,00%	0	5,00
BOĞAZIÇI END. MUFTAK	3,06	1	80%	0	0	1	1	6,23%	1	3,75
SET MEDİKAL	3,34	1	50%	0	0	1	1	19,29%	1	3,75
FERHAT MAKİNA	4,58	1	78%	0	0	1	1	16,06%	1	3,75
ONAIR MEDYA	7,10	1	89%	0	0	1	1	0,00%	0	2,50
ETKİN PROJE	0,00	0	150%	2	0	0	0	0,00%	0	2,50
SANİMAKS	0,20	0	67%	0	0	1	1	-4153,00%	0	1,25
BELBİM	0,00	0	100%	1	0	0	0	0,00%	0	1,25
ATLANTİS MÜHENDİSLİK	0,00	0	100%	1	0	0	0	0,00%	0	1,25
LYRA GIDA	0,00	0	92%	0	0	0	0	0,00%	0	0,00
EKSEL İLETİŞİM	0,00	0	67%	0	0	0	0	0,00%	0	0,00

Projeler başarı ortalaması 4,78 olarak hesaplanmış olup; 34 projenin 24'ünün ortalamanın üzerinde başarıya ulaştığı gözlenmektedir.

10.2 PROGRAMIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Programın başarısı; etkinlik ve etki kriterleri ile katkısallık çerçevesinde değerlendirilmiştir³⁴:

Programın etkinliği, tüm projelerin gerçekleşen ve beklenen net faydalarının Ajans desteğinin net katkısallığı oranındaki kısımları toplamının projelerin devlete olan maliyetleri toplamına oranlanması suretiyle hesaplanmıştır:

³⁴ Teklif çağrısı aşamasında program hedefine yönelik performans göstergeleri belirlenmediğinden etkililik değerlendirmesi yapılamamıştır.

$$Programın Etkinliği = \frac{\sum \left(\frac{Gerçekleşen ve Beklenen}{Net Faydalar \times Katkısalılık} \right)}{Projelerin Devlete Olan Maliyetleri Toplamı}$$

Programın etkisi ise; projelerin işletmelerin faaliyet karlarında 2013 yılında sağladığı artış tutarlarının Ajans desteğinin net katkısallığı oranındaki kısımları toplamının Bölgede (mali mevzuata göre) 'büyük mükellef' kapsamına girmeyen şirketlerin 2013 yılı toplam (söz konusu artıştan arındırılmış) net karına oranlanarak hesaplanmıştır:

$$Programın Etkisi = \frac{\sum \left(\frac{2013 Yılında Proje Sayesinde}{Artan İşletme Karı \times Katkısalılık} \right)}{\frac{Büyük Mükellef Kapsamına Girmeyen Şirketlerin 2013 Yılı Toplam Net Karı}{\sum \left(\frac{2013 Yılında Proje Sayesinde}{Artan İşletme Karı \times Katkısalılık} \right)}}$$

Önceki bölümlerde yapılan tespitlere göre;

- projeler sonucunda gerçekleşen ve 10 yıl içinde gerçekleşmesi beklenen asgari toplam net faydanın parasal değerinin net bugünkü değerinin, devletin gerçekleştirdiği toplam maliyetlerin net bugünkü değerinin 5,6 katı civarında (0,97 katının devletin, 2,82 katının işletmelerin, 1,81 katının ise yeni istihdam edilenlerin faydası) olduğu,
- Bölgede (mali mevzuata göre) 'büyük mükellef' kapsamına girmeyen şirketlerin 2013 yılı toplam net karında yüz binde 6,3 oranında artış sağlandığı,
- tüm projelerde desteğin katkısallığının tam olduğu,

dikkate alınarak;

$$Programın Etkinliği = 5,6$$

$$Programın Etkisi = 0,000063$$

hesaplanmıştır.

Buna göre;

- Programın uygulanması sonucunda işletmelerin kaynakları da harekete geçirilerek üretilen fayda değeri, 2014 yılının ikinci yarısı itibariyle devletin yaptığı harcamalar tutarına ulaşmış olup; 2016 yılının ilk yarısında işletmelerin harcamalarını da karşılaması ve projelerin bitimini takip eden 10 yılın sonunda **devletin yaptığı harcamaların 5,6 katı değerinde sosyal refah artışına** yol açması beklenmektedir.

- Bölgedeki küçük ve orta ölçekte işletmelerin 2013 yılı toplam net karında, rekabet edebilirlikleri artan işletmeler sayesinde, **yüz binde 6,3** oranında artış sağlanmıştır.

Havaalanı Kavşağı EGS Business Park Blokları B2 Blok Kat:16 Yeşilköy 34149 Bakırköy / İSTANBUL

T: +90 212 468 34 00 F: +90 212 468 34 44

www.istka.org.tr